

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 49 (100

7 ΣΕΠΤ. 1940 - Ε

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικούμενον ὑπό Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπό τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπό τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 49—7 Σεπτεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λιρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λιρ. 1

Διά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικάς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διά πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νά λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Πῶς ἠμπορεῖ νὰ κάνῃ οἰκονομία ἕνα παιδὶ καὶ γιατὶ τὴν κάνει.

Ἕνα παιδὶ δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ κάμῃ μεγάλες οἰκονομίες, γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐργαστῇ καὶ νὰ πιάσῃ στὰ χέρια του χρήματα. Μπορεῖ ὅμως ἀπὸ τὰ λίγα ποὺ τοῦ δίδουν οἱ γονεῖς του, οἱ συγγενεῖς του νὰ μὴν ἐξοδεύῃ ὅλα σὲ παιχνιδάκια ἢ σὲ γλυκίσματα. Εἶδα προχθὲς τὴ συμμαθήτριά μου τὴν Ἑλένη ποὺ ἤθελε νὰ βρῇ στὰ τυχερὰ ἕνα δακτυλιδάκι σὰν ἐκεῖνο ποὺ βρῆκε ἡ Μαρία. Ἔδωσε ἕνα πενηνταράκι, ἀλλὰ τίποτε. Τρέχει στὴ μητέρα πίσω καὶ ζητᾶ καὶ δεύτερο. Μὰ πάλι ἄτυχη στάθηκε! Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ξόδεψε τῆς μάνας της πέντε πενηνταράκια, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ βρῇ τὸ δακτυλιδάκι. Μὰ μήπως καὶ σὲ μένα τὸν ἴδιον, πόσες φορὲς ἔχουν πέσει χρήματα στὰ χέρια. Καὶ τί σκέπτομαι. Τί νὰ τὶς κάμω δυὸ δραχμές; Παπούτσια δὲν ἀγοράζω! Πηλήκιον οὔτε! Μήπως κανένα αὐτοκινητάκι; Οὔτε αὐτό. Καὶ ἔτσι τὸ καταφύγιον εἶναι τὸ ζαχαροπλαστεῖο. Ἐκεῖ βρίσκει πέρασι καὶ τὸ πτωχό μου διπλό. Καὶ ὅμως αὐτὰ ποὺ μᾶς φαίνονται τόσο γελοῖα ποσά, θὰ μπορούσαμε μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς κουμπαρᾶ νὰ τὰ κάνωμε πολὺ σοβαρά. Ἂν τὸ διπλὸ ποὺ ἐξαργυρώθηκε στὸ ζαχαροπλαστεῖο, ἂν τὸ περιφρονημένο πενηνταράκι καὶ ἡ φτωχὴ δραχμή, ἔπεφταν κάθε τόσο στὸν κουμπαρᾶ, θὰ βλέπαμε μὲ εὐχαρίστησι κάθε μέρα τὸ μαγικὸ αὐτὸ κουτὶ νὰ βαραίνῃ καὶ μιὰ μέρα, ἔστω καὶ ἀργά, δὲν θὰ χωροῦσε ἄλλα. Καὶ ὅταν θὰ τὸν ἀνοίγαμε θὰ βλέπαμε μὲ μεγάλη μας ἔκπληξι ἕνα ποσὸ ποὺ δὲν θὰ εἶναι πιὰ γελοῖο ἀλλὰ ἀρκετὸ ὥστε καὶ παπούτσια καὶ πηλήκιο καὶ αὐτοκινητάκι νὰ ἀγοράσω. Μὰ ὄχι πάλι νὰ ξοδευτῇ. Νὰ κατατεθῇ στὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον. Μὲ τὸν καιρὸν τὸ μικρούλι μας κεφάλαιον θὰ μεγαλώνῃ μὲ καινούργιες καταθέσεις καὶ μὲ τοὺς τόκους ποὺ θὰ δουλεύῃ. Καὶ ἔτσι μὲ τὸν καιρὸν θὰ μεγαλώνῃ τὸ κεφάλαιόν μας, ὅπως θὰ αὐξάνῃ καὶ τὸ ἀνάστημά μας. Καὶ μιὰ μέρα θὰ εἶναι τόσο μεγάλο ὅσο μεγάλο εἶναι τὸ μπόϊ μας. Ἔτσι θὰ δοῦμε πὼς ἔχομεν ἐπιτύχει δύο πράγματα. Ἕνα μικρὸ κεφάλαιον καὶ μιὰ καλὴ συνήθεια. Τὴν συνήθεια τῆς Ἀποταμιεύσεως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μποροῦμε λοιπὸν ὅσο μικροὶ καὶ ἂν εἴμαστε νὰ ἀποταμιεύσωμεν. Καὶ σκοπός μας εἶναι ἡ καλὴ συνήθεια ποὺ θὰ μᾶς κάμῃ εὐτυχεῖς εἰς ὅλην τὴν ζωή, μακρὰν ἀπὸ τὴν πτώχεια καὶ τὴν ἀτίμωσιν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ Σ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ
Μαθητὴς Ε' Τάξεως Δημοτικοῦ Σχολείου
Ρούσα - Σητείας

ΕΠΑΝΟΔΟΣ

Εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἕνας νόμος, ἐξαιρετικῆς πράγματι σημασίας. Καθορίζεται δι' αὐτοῦ ὅτι τὰ συσταθέντα καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἀστικὰ σχολεῖα θὰ ἔχουν κατεύθυνσιν γεωργικήν, βιοτεχνικὴν ἢ ἐμπορικήν, ἀναλόγως τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁποίαν λειτουργοῦν. Ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι, ἀσφαλῶς, προφανὴς καὶ δι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὁποίους δὲν ἀπησχόλησαν ποτὲ τὰ ζωτικώτερα ζητήματα τοῦ τόπου. Τὸ Κράτος ἔρχεται δι' αὐτοῦ νὰ τακτοποιήση ὄχι μόνον τὰ τῆς Παιδείας εἰς ὡρισμένας περιοχὰς ἀλλὰ καὶ νὰ ἐμπλαισιώση τὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν μορφὴν κάθε περιοχῆς. Ἦτο ἀσφαλῶς ἄνω ποταμῶν νὰ ἱδρύωνται γυμνάσια καὶ ἄλλα γυμνάσια εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν γεωργίαν ἢ τὴν βιοτεχνίαν, ἐγκληματικὸν δὲ ἀκόμη, θὰ ἠμποροῦσε νὰ πῆ κανείς, ν' ἀποσπῶνται τὰ παιδιὰ τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς τῶν πατέρων των, ἀπὸ τὰ ἀμπέλια καὶ τὰ χωράφια ποὺ τὰ ἐπότισεν ὁ ἱδρὼς γενεῶν ὁλοκλήρων διὰ νὰ καταντήσουν παράσιτα, ἀφοῦ ἐξαντλήσουν τὸ πατρικὸν βαλάντιον, εἰς τὰς πόλεις, ἢ μισθόβιοι ποὺ θὰ κλαίουν διαρκῶς τὴν τύχην των.

Ἦτο τερατῶδες νὰ σκέπτεται κανεὶς ὅτι εἰς μίαν ζώνην ὅπως τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως ἢ ἄλλας τοῦ Κράτους, ὅπου ἡ ἁλιεία ἦτο καὶ εἶναι ὁ κύριος πόρος τῶν κατοίκων, δὲν ὑπάρχει μία ἁλιευτικὴ σχολή, ποὺ θὰ ἐξυπηρετήση ὅλον τὸν πληθυσμὸν καὶ τὸ ἑλληνικὸν σύνολον, ἱδρύοντο ὅμως Γυμνάσια κλασσικοῦ τύπου, τὰ ὁποῖα ἐμόρφωναν μὲν ἀνθρώπους, δὲν ἐξυπηρετοῦσαν ὅμως γενικώτερον τὸν τόπον.

Θὰ ἠμποροῦσε, βεβαίως, κανεὶς νὰ παρατηρήση εἰς αὐτὰ ὅτι ἡ ἵδρυσις Γυμνασίων καὶ ἄλλων θεωρητικῶν σχολῶν ἦτο εἰς τὸ πνεῦμα τῆς παλαιοτέρας ἐποχῆς, πρέπει ὅμως καὶ νὰ ὁμολογήση ὅτι αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς θεωρίας καὶ τῆς ἐπιδείξεως καὶ τῆς ἐπιφανειακῆς παιδείας ἐχαρακτήριζεν ὄχι μόνον τὸ Κράτος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τούτους τοὺς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους, τοὺς γεωργούς, τοὺς ἀγρότας, τοὺς βιοτέχνας, τοὺς ἁλιεῖς. «Νὰ σπουδάσω τὸ παιδί μου, νὰ μὴ μείνη κούτσουρο σὰν καὶ μένα». Καὶ διὰ νὰ μὴ μείνη τὸ παιδί του «κούτσουρο», ἐβαραθρώνετο οἰκονομικῶς καὶ ἔφθανεν εἰς τὰ ἔσχατα ὅρια τῆς πατρικῆς στοργῆς. Ὅταν ὅμως ἐσπούδαζε τὸ παιδί, τί ἐγίνετο; Ὅταν ἐσπούδαζε, ἄρχιζε ὁ ἄλλος ἀγών, νὰ πάρη μίαν θέσιν διὰ νὰ συντηρῆται. Ἔτσι καὶ ὁ ἀγρὸς ἔχανε δυὸ γερὰ μπράτσα καὶ ἕνα ζωντανὸ μυαλὸ καὶ ὁ πατέρας τὸν γυιό του καὶ πολλάκις τὰ κορίτσια ἐγίνοντο τὰ θύματα τῆς μανιώδους αὐτῆς ἐπιδιώξεως: «νὰ σπουδάση τὸ παιδί».

Τὰ πνεύματα, εὐτυχῶς, ἔχουν ἀλλάξει πολὺ τοὺς τελευταίους καιρούς. Καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἤρχισαν νὰ διαβλέπουν τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ Κράτος θεμελιώνει σήμερον τὸ οἰκοδόμημα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε θεμελιώσει πρὸ πολλοῦ. Ὁ τελευταῖος ἰδίᾳ νόμος ἔρχεται νὰ συμπληρώση ὅλα ἐκεῖνα τὰ σοφὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ σημερινὴ Ἑλλάς, μὲ τὰς σαφεῖς κατευθύνσεις καὶ τοὺς καθωρισμένους σκοπούς, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἔρχεται νὰ τάξη τὴν παιδείαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πληθυσμῶν καὶ νὰ ἐξαλείψη τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ πληθυσμοὶ πρέπει νὰ ἐργάζωνται διὰ τὴν παιδείαν. Τὰ Ἑλληνόπουλα πρέπει νὰ ξεύρουν καλά: Πολὺ περισσοτέρας ὑπηρεσίας προσέφεραν εἰς τὸν τόπον ἡ Γεωργικὴ Σχολὴ τῆς Λαρίσης, ἡ Ναυτικὴ Σχολὴ τῆς Ὕδρας, ὁποιαδήποτε ἄλλη σχολὴ τοῦ Κράτους ποὺ εἶχε σκοπὸν τὸν θετικὸν καὶ πρακτικὸν καταρτισμὸν τῶν Ἑλληνοπαίδων, παρ' ὅσας θὰ προσέφερον καὶ Πανεπιστήμια ἀκόμη, ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ὑπῆρχαν ἱδρυμένα εἰς τὰς ἰδίας περιοχάς. Πρέπει νὰ τὸ ξεύρουν ὅτι καθῆκον πατριωτικὸν ἀποτελεῖ ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰς γεωργικὰς περιοχὰς ποὺ ἐρημώθησαν, διὰ νὰ πυκνωθοῦν αἱ τάξεις τῶν παρασιτούντων εἰς τὰς πόλεις. Πρέπει νὰ τὸ ξεύρουν καλὰ ὅτι ἡ προσήλωσις εἰς τὸ πατρικὸν χωράφι, αὐτὴ εἶναι ποὺ θὰ δώση τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀκμὴν εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸ Κράτος ἀκόμη.

Ἂς προσέξουν καλὰ αὐτὸ καὶ μόνον τὸ γεγονός: Εἰς ὅλα τὰ Κράτη, εἰς τὰ ὁποῖα ἐσημειώθη μία ἐθνικὴ περιπέτεια, τὸ πρῶτον πρᾶγμα ποὺ ὑπεβοήθησαν αἱ Κυβερνήσεις ὅταν ἔφθασεν ἡ ὥρα τῆς ἐξυγιάνσεως ἦτο ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν γῆν, διότι εἰς αὐτὴν ὑπάρχουν ἡ ὑγεία, ἡ ψυχικὴ γαλήνη, ἡ ἀκμή, τὰ στοιχεῖα μιᾶς ἄλλης καλυτέρας ζωῆς. Καὶ αὐτὸ συνέβη εἰς τὴν ἀρχαιότητα, κατὰ τὸν Μεσαίωνα, εἰς τὴν ἐποχήν μας. Ὅταν ἡ Βασιλὶς τῶν Πόλεων ἀπετέλει τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, τότε ὑπῆρχαν καὶ τὰ λεγόμενα στρατιωτικὰ σύνορα. Τὸ Κράτος ἐγκατέστησεν εἰς τὰ ἄκρα τῆς αὐτοκρατορίας στρατιώτας, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωσεν ἀγροὺς καὶ τὰ μέσα νὰ τοὺς καλλιεργοῦν. Τότε καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοὶ εὐημεροῦσαν καὶ τὸ Κράτος ἦτο ἥσυχον διότι εἶχε διὰ τὴν πρώτην κροῦσιν, εἰς τὴν περίπτωσιν ἐχθρικῆς εἰσβολῆς, τὴν καλυτέραν φρουράν. Ὁ ἀγρότης ἀγαπᾶ τὸν τόπον του, διότι τὰ χώματά του τὰ ποτίζει μὲ τὸν ἱδρῶτά του καὶ διότι ξεύρει ὅτι μόνον ἡ ἐλευθερία τῆς Πατρίδος εἶναι ἱκανὴ νὰ τοῦ ἐξασφαλίζη τὴν ἀπόλαυσιν τῶν κόπων του καὶ τὴν δυνατότητα νὰ ἐπεκτείνη τὴν ἐργασίαν του. Τὴν ἀγαπᾶ μὲ τὴν θερμότητα ἐκείνην ποὺ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν ἁγνῶν ἀνθρώπων. Ὁ γράφων ἐνθυμεῖται ἕνα συνέδριον τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, ποὺ εἶχε συγκροτηθῆ πρὸ διετίας εἰς τὴν Λάρισαν παρουσίᾳ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ὁλόγυρα εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, ποὺ μοχθεῖ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον, ποὺ ἔχει τὰς μεγαλυτέρας εὐθύνας καὶ κατευθύνει τὸ ἐθνικὸν σκάφος μὲ τὸ ἀσφαλέστερο χέρι, εἶχαν συγκεντρωθῆ ἐκπρόσωποι τῶν ἀγροτῶν ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ ἄλλου, ἀπὸ τὴν Ροδόπην μέχρι τῶν Σφακίων. Ἔβλεπε κανεὶς χέρια ροζιασμένα, πρόσωπα ρυτιδωμένα, ἀλλὰ καὶ μορφὰς ποὺ ἀστραποβολοῦσαν ἀπὸ χαρὰν καὶ ἀγάπην, ἀπὸ ἐνθουσιασμόν. Τοὺς ὡμίλησεν ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν ὁ Πρωθυπουργὸς διὰ νὰ μεταβληθῆ ὅλη ἐκείνη ἡ αἴθουσα, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον συνέλθει, εἰς ἕνα καὶ μόνον σπίτι, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθηντο τὰ μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας. Τὰ πρόσωπα ἔλαμπαν, αἱ μορφαὶ ἔλεγαν τόσα, ὅσα δὲν θὰ ἔλεγαν ἑκατὸν λόγοι, καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς μεγάλης αὐτῆς οἰκογενείας ὡμιλοῦσε, ἔδιδε συμβουλάς, πολλάκις ἔλεγε πικρὰς ἀληθείας, ἐχάρασσε κατευθύνσεις καὶ τὰ λόγια του εἶχαν τὴν ἔννοιαν κηρύγματος ποὺ ἐνέγραφε τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Ὅσοι παρέστησαν εἰς μίαν παρομοίαν συγκέντρωσιν, μόνον αὐτοὶ ἠμποροῦν νὰ ποῦν τί εἶναι ὁ ἁγνὸς ἐνθουσιασμὸς τῶν ἐργατῶν τῆς γῆς καὶ ποίαν ἀξίαν συμβολαίου ἔχουν ὅσα ὑποσχεθοῦν. Ὁ γράφων ὅμως θὰ ἠμποροῦσε νὰ πῆ καὶ κάτι περισσότερον. Ἐνδιεφέρθη νὰ μάθη ἂν οἱ ἀγρόται ἐπραγματοποίησαν ὅσα ἔδωσαν τὸν λόγον των ὅτι θὰ πραγματοποιήσουν, διὰ τὴν καλλιέργειαν, διὰ τὴν γεωργικὴν πρόοδον τοῦ τόπου, διὰ τὰ παιδιά των, διὰ τὴν οἰκογένειάν των. Μιὰ περιοδεία μετ' ὀλίγους μῆνας ἀπεδείκνυε ὅτι ὅλα, μέχρι κεραίας, εἶχαν πραγματοποιηθῆ, χωρὶς καμμίαν ἐπίβλεψιν καὶ χωρὶς καμμίαν ὄχλησιν. Ἡ προσήλωσις εἰς τὴν γῆν καθιστᾶ τοὺς ἀνθρώπους θετικοὺς καὶ παραγωγικούς, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους εἰς τοὺς ὁποίους ἠμπορεῖς νὰ βασίζεσαι, διότι ἔχουν τὴν ψυχικὴν καὶ τὴν σωματικὴν ὑγείαν.

Ὁ Ἀρχηγὸς ἔρριψε τὸ μέγα σύνθημα: Κανεὶς πλέον ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς εἰς τὰς πόλεις, ἀλλὰ βαθμιαία ἐπάνοδος ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὸν ἀγρόν, τὸ χωράφι, τὸ ἀμπέλι, τὴν θάλασσαν. Ἐκεῖ εὑρίσκεται ἡ εὐημερία καὶ ἡ ὑγεία. Τὸ Κράτος ὑποβοηθεῖ τὴν ἐπάνοδον καὶ ὁ τελευταῖος νόμος ποὺ ἐμνημονεύθη ἀνωτέρω ἔρχεται νὰ συμπληρώση ὅλας τὰς καταβληθείσας προσπαθείας. Καὶ μέσα εἰς τὴν γεωργίαν καὶ μέσα εἰς τὴν βιοτεχνίαν καὶ μέσα εἰς τὴν ἁλιείαν ἠμποροῦν περίφημα νὰ ὑπάρξουν παιδεία καὶ ἄνθρωποι πνευματικοί.

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ

Ὁ μικρὸς Γιῶργος ἐστάθηκε μπροστά μου καὶ μὲ βλέμμα ποὺ λαμπύριζε ἀπὸ αὐτοπεποίθησι μοῦ ἐδήλωσε: «Θὰ πάω κι' ἐγὼ στὸν πόλεμο». Ἐκοίταξα τὸν μικρούλη μου φίλο, τὸν ἐκοίταξα ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια, κι' ἐκαμάρωνα τὸ ὀρθόστητο κορμάκι του καὶ τὴν ὑπερήφανη ματιά του. Θἆταν δὲ θἆταν δώδεκα χρόνων, προχωρημένος ὅμως στὰ γράμματα καὶ μὲ ψυχὴ ποὺ προοιώνιζε τὸ μέλλον.

— Γιατί Γιῶργο, θέλεις νὰ πᾶς στὸν πόλεμο;

— Γιατὶ εἶμαι Ἕλληνας.

Ἕλληνας! Διερωτῶμαι ἂν ὑπάρχη εὐγενέστερος καὶ μεγαλύτερος τίτλος ἀπὸ αὐτὸν ποὺ ἀπονέμει σ' ἕνα ἄτομο ἡ ἰδιότης τοῦ Ἕλληνος. Διερωτῶμαι ἂν κι' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ποὺ ἔχουμε τὴν τιμὴ ν' ἀνήκουμε στὴν φυλὴ αὐτὴ ποὺ κατέχει τὸ μεταίχμιο τοῦτο μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ἔχουμε συνείδησι ὅτι μᾶς ἐδόθη ἡ μεγαλύτερη τιμή, ἂν κι' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι θυμώσαστε ὅσο πρέπει συχνά, ὅτι ἂν ὑπάρχουν ἀληθινὲς ἀριστοκρατίες, στὴν παράταξι τῶν φυλετικῶν ἀριστοκρατιῶν, ἡ ἑλληνικὴ κατέχει, δικαιωματικά, τὴν πρώτη θέσι.

Οἱ τρεῖς λέξεις τοῦ μικρούλη μου φίλου μοῦ ξανάφεραν στὸ νοῦ παλαιοτέρους συλλογισμούς, ἀλλὰ καὶ μοῦ ξαναθύμισαν ποιὸ ρόλο ἔπαιξαν τὰ ἑλληνόπουλα στὴν ἱστορία τῆς φυλῆς μας, κάθε φορὰ ποὺ οἱ μεγάλοι ἐφαίνοντο ἀντάξιοι τῆς ἱστορίας τους, τῆς καταγωγῆς τους καὶ ἔδειχναν πὼς εἶχαν συνείδησι τῶν ὑποχρεώσεων ποὺ γεννᾶ μιὰ ἐθνικὴ σταδιοδρομία πέντε χιλιάδων, σχεδόν, ἐτῶν.

Στὴν ἀρχαιότητα, στὴν βυζαντινὴ περίοδο τῆς ἱστορίας μας, στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς, στὸν Ἅγιο Ἀγῶνα τοῦ 21, στὰ ἐλεύθερα χρόνια τῆς Νέας Ἑλλάδος, σὲ κάθε στιγμὴ τὸ Ἑλληνόπουλο ἔδειξε πὼς βρίσκεται στὸ ἴδιο μαχητικὸ ἐπίπεδο μὲ τοὺς μεγάλους, ὅτι ἔχει ἱκανότητες ποὺ τὸ καθιστοῦν σὲ ὡρισμένους τομεῖς μαχητὴ καὶ πολύτιμο σύμμαχο. Τὰ σημερινὰ Ἑλληνόπουλα τὰ βλέπω μὲ συγκίνησι καὶ περηφάνεια ἀληθινοὺς στρατιῶτες, δὲν ξέρουν ποιὲς ὑπηρεσίες προσέφεραν στὰ 1912 τὰ Ἑλληνόπουλα, τότε ποὺ ἂν βρισκόταν κανένας ἄνδρας στὴν πόλι, τὸν ἐδαχτυλοδειχτοῦσαν, γιατὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔγραφαν στὸ Μπιζάνι, στὰ Γιαννιτσὰ καὶ ἀργότερα στὴν Κρέσνα, στὸ Κιλκίς, στὴν Τζουμαγιά, σελίδες ποὺ ἡ δόξα τους ποτὲ δὲν θὰ θαμβώση. Ὅλες οἱ ὑπηρεσίες, ἀκόμη καὶ οἱ πιὸ ἐμπιστευτικές, ὅπως ἦσαν ἡ μεταβίβασις τῶν ἐγγράφων τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, ἐξησφαλίζοντο ἀπὸ τὰ Ἑλληνόπουλα, ποὺ ἐφοροῦσαν τότε τὴν στολὴν τοῦ προσκόπου καὶ στὰ 1913, ὅταν ἔφθασεν ἡ στιγμὴ ποὺ περίμεναν οἱ αἰῶνες νὰ ἐλευθερωθῆ ἡ Καβάλλα, ἕνα τμῆμα προσκόπων μεγαλυτέρων στὴν ἡλικία, ποὺ δὲν περιώρισαν τὶς ὑπηρεσίες τους στὶς πόλεις μας, ἀλλὰ ὑπηρετοῦσαν τὴν Ἑλλάδα σὲ στενὸ σύνδεσμο μὲ τὸ στρατό, κατέλαβε τὴν Καβάλλα πρῶτο καὶ ἔτσι τὴν ἔσωσε ἀπὸ τὴν βέβαιη καταστροφὴ ποὺ εἶχαν παρασκευάσει οἱ Βούλγαροι καὶ ποὺ δὲν ἀπέφυγε ἡ ἄλλη μακεδονικὴ πόλις, οἱ Σέρρες. Ἀλλὰ καὶ στὴν Μικρασία τὰ εἶδα τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ προσφέρουν ἀνυπολόγιστες ὑπηρεσίες. Τὰ εἶδα ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ μένουν πιστὰ στὸ καθῆκον τους, ἀδιάφορα στὸν τραγικὸ κυκεῶνα ποὺ βασίλευε στὴν Ιωνικὴ πρωτεύουσα λίγες ὧρες πρὸ τῆς μοιραίας συμφορᾶς, νὰ παίρνουν ἀπὸ τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα τοὺς τραυματίας καὶ νὰ τοὺς μεταφέρουν μὲ προσοχὴ καὶ στοργὴ στὰ νοσοκομειακὰ αὐτοκίνητα, νὰ κανονίζουν τὴν κίνησι στοὺς σταθμούς, νὰ προφυλάσσουν τοὺς τραυματίας μας ἀπὸ τὸν συνωστισμό, ἀπὸ κάθε ταραχή, ἀπὸ τοὺς πόνους ποὺ φέρνει ἡ ἀπότομη ταραχή. Θὰ μποροῦσα νὰ πῶ ὅτι οἱ πρόσκοποι ἦσαν οἱ τελευταῖοι στρατιῶτες τῆς Ἑλλάδος ποὺ εἶχαν μείνει μέσα στὴ Σμύρνη, στὶς τρομερὲς ὧρες ποὺ προηγήθησαν τῆς καταστροφῆς. Τοὺς εἶδα μὲ τὰ μάτια μου τοὺς στρατιῶτες αὐτοὺς σοβαρούς, μὲ ἐπίγνωσι τῆς ἀποστολῆς τους, χωρὶς καμμία ἀποτύπωσι στὴ μορφή τους καὶ τοῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ, στυγνοὺς θὰ μποροῦσα νὰ πῶ, μὲ βαθειὰ ἐπίγνωσι τοῦ προορισμοῦ των, τοῦ μεγάλου καθήκοντος ποὺ ἐκπληροῦσαν σώζοντας ἔστω καὶ ἕνα Ἕλληνα στρατιώτη, προφυλάσσοντάς τον ἀπὸ προσθέτους πόνους.

Σήμερα ἡ ὀργάνωσις τῶν παιδιῶν εἶναι θετικώτερη καὶ οἱ φάλαγγές τους πυκνότερες, γιατὶ τὸ Κράτος ἔχει σαφῆ ἐπίγνωσι τί μποροῦν νὰ προσφέρουν τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ στὴν εἰρήνη καὶ στὸν πόλεμο. Εἶναι μιὰ ἄλλη στρατιὰ ποὺ ἂν τὸ φέρη ἡ ὥρα θὰ δώση στὸν κόσμο τὴν ἀπόδειξι ὅτι τὰ Ἑλληνόπουλα τοῦ 1940 ἔχουν τὴν ψυχὴν τῶν παιδιῶν τῆς Σπάρτης, τοῦ Βυζαντίου, τοῦ 1821, τοῦ 1912, τοῦ 1922 καὶ μὲ πρόσθετο ἐφόδιο μιὰ ὀργάνωσι θεμελιωμένη στὴν πέτρα καὶ στὴν πεποίθησι τοῦ Κράτους ὅτι τὰ μικρὰ τῆς Ἑλλάδος παιδιὰ ἔχουν εὐρύτατη ἀκτῖνα ἐνεργείας καὶ μαζὶ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις. Ὁ μικρός μου φίλος ὁ Γιῶργος, ἔστω κι' ἂν εἶναι δώδεκα χρόνων, θἄδινε τὴν ἀπόδειξι ὅτι ξέρει τί σημαίνουν τὰ λόγια: «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης».

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Ἡ Πατρὶς εἶναι μέσα εἰς τὸν καθένα καὶ εἰς τὴν κάθε μιὰ ἀπὸ σᾶς, ἀγόρια καὶ κορίτσια, διότι τὸ αἷμα σας εἶναι ἑλληνικό, τὰ κόκκαλά σας εἶναι Ἑλλήνων κόκκαλα, διότι ἐβγῆκαν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἥρωας, ποὺ ἐσκόρπισαν ἄφθονον τὸ αἷμα των καὶ ποὺ ἔσπειραν τὴν γῆν αὐτὴν μὲ τὰ κόκκαλά των διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τόπου αὐτοῦ. Τὸ μυαλό σας εἶναι ἑλληνικό, ἡ ψυχή σας, ψυχὴ Ἑλλήνων. Ἕλληνες εἴσθε καὶ Ἕλληνες θὰ μείνετε γιὰ πάντα καὶ σὲ κάθε περίστασι τῆς ζωῆς σας. Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ὁ Ἀρχηγὸς ἐτίμησε αὐτὲς τὶς μέρες μὲ ἰδιαίτερη διαταγὴ εὐαρεσκείας ἕναν σκαπανέα δεκατριῶν ἐτῶν, ποὺ ἔπεσε στὴ θάλασσα κι' ἔσωσε ἀπὸ πνιγμὸ μίαν συναγωνίστριά του. Στὴν ἴδια στήλη τοῦ περασμένου φύλλου τοῦ περιοδικοῦ μας, ὅπου δημοσιεύεται ἡ διαταγὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὑπάρχουν κι' ἄλλες διαταγὲς εὐαρεσκείας του γιὰ ἄλλες ἡρωϊκὲς ἐκδηλώσεις παιδιῶν τῆς Ὀργανώσεώς μας. Κι' οἱ ἐφημερίδες, κάθε μέρα μᾶς ἀφηγοῦνται διάφορες ὡραῖες πράξεις αὐτοθυσίας, ἀτομικὲς καὶ ὁμαδικές, ποὺ μᾶς παρουσιάζονται στὰ διάφορα σημεῖα τῆς χώρας. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε ὅμως σήμερα νὰ σταθῶ ξεχωριστὰ στὴν περίπτωσι τοῦ μικροῦ συναγωνιστῆ μας τῶν δεκατριῶν ἐτῶν, νὰ τὸν φέρω μὲ τὴ φαντασία μου μπροστά μου τὴ στιγμὴ ποὺ βλέπει νὰ κινδυνεύῃ μέσα στὴ θάλασσα ἡ συναγωνίστριά του, νὰ τὸν παρακολουθήσω μὲ βαθύτατη συγκίνησι καὶ θαυμασμὸ νὰ πέφτῃ κι' αὐτὸς στὴ θάλασσα καὶ νὰ σπεύδῃ σὲ βοήθειά της.

Ἕνα παιδὶ δεκατριῶν χρόνων! Τὸ φαντάζομαι μὲ τὰ κοντὰ πανταλονάκια του, μὲ τὸ μικρὸ κι' ἀδύνατο κορμάκι, ποὺ δὲν πρόλαβε ἀκόμη νὰ σφιχτοδεθῇ καὶ νὰ μεστώσῃ, μὲ τὰ λεπτὰ μπρατσάκια ποὺ δὲν ἐσχημάτισαν ἀκόμη γεροὺς καὶ δυνατοὺς μῦς. Καὶ συλλογίζουμαι ὅτι, τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ πέσῃ στὴ θάλασσα γιὰ τὴν ἡρωϊκὴ πρᾶξι του, δὲν εἶχαν ἀκόμη στεγνώσει στὸ πρόσωπό του τὰ τρυφερὰ φιλιὰ τῆς μάνας του, κι' ἡ φρέσκια, ἡ ἁπαλὴ κι' εὔθραυστη ψυχή του ἦταν φυσικό, ἦταν ἀναπόφευκτο νὰ εἶχε ἀκόμα μέσα της τὴν παιδικὴ δειλία, τὸν παιδικὸ φόβο, τὴν παιδικὴ πρόληψι, ποὺ μεγαλοποιοῦν τὸν κίνδυνο, παραλύουν τὴν ψυχικὴ δύναμι καὶ ἀποκλείουν τὴν δρᾶσι. Κι' ὅμως δὲν ἐδίστασε καθόλου, δὲν ἐφοβήθηκε, δὲν ἐδείλιασε μπροστὰ στὸν κίνδυνο· ἡ λεπτὴ καὶ τρυφερὴ ψυχή του στερεώθηκε κι' ἀτσαλώθηκε σὲ μιὰ στιγμή· τὸ μικρὸ κι' ἀδύνατο κορμί του μεγάλωσε καὶ γιγαντώθηκε, καὶ τὰ παιδικά του μπράτσα τεντώθηκαν μὲ μιᾶς πανίσχυρα κι' ἀλύγιστα, γιὰ ν' ἁρπάξουν ἀπὸ τὸν κίνδυνο, νὰ διεκδικήσουν ἀπὸ τὸν θάνατο καὶ νὰ φέρουν στὸ φῶς καὶ στὴ ζωὴ τὴ συναγωνίστρια ποὺ κινδύνευε.

Ποῦ τὴν βρῆκε αὐτὴν τὴν τεράστια ψυχικὴ καὶ σωματικὴ δύναμι τὸ σκαπανάκι αὐτὸ τῶν δεκατριῶν χρόνων; Καὶ πρὶν νὰ σᾶς τὸ πῶ, τὸ ξέρετε, ἀγαπητοί μου. Εἶναι τὸ πνεῦμα τὸ μαχητικό, τὸ πνεῦμα τὸ ἡρωϊκό, τὸ πνεῦμα τῆς αὐτοθυσίας, ποὺ τὸ αἰσθάνεσθε ὅλοι νὰ σᾶς ἐμψυχώνῃ, ζωντανό, φλογερὸ κι' ὁρμητικό, ἀπὸ τὴν εὐλογημένη μέρα ποὺ ἡ πνοὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τὸ ξύπνησε μέσα σας, ἀπὸ τὴ νάρκη του, τοῦ ἔδωσε ζωὴ καὶ δύναμι καὶ τὸ ἔκαμε νὰ γεμίσῃ τὴν ψυχή σας, νὰ τὴν καθαρίσῃ, νὰ τὴν ὑψώσῃ, νὰ τὴν στηρίξῃ πάνω στὰ ἀκλόνητα θεμέλια τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν ἰδανικῶν. Εἶναι τὸ γνώριμο πνεῦμα τῆς Φυλῆς μας, τὸ αἰώνιο κι' ἀκατάλυτο, τὸ πνεῦμα ποὺ τὴν ὤθησε στὶς πιὸ μεγάλες καὶ δοξασμένες ἐξορμήσεις της.

Τὸ χαιρόμαστε μὲ ἀφάνταστη ἱκανοποίησι καὶ περηφάνεια κάθε μέρα, μέσα στὶς τόσες ἐκδηλώσεις τῆς ψυχικῆς ὑγείας καὶ ρώμης ποὺ μᾶς δίνετε. Κι' ἂν στεκώμαστε μὲ ξεχωριστὴ συγκίνησι μπροστὰ στὴν περίπτωσι τοῦ μικροῦ σκαπανέα, εἶναι γιατὶ μᾶς δείχνει μὲ τὸν πιὸ ὡραῖο καὶ ζωντανὸ τρόπο πόσο βαθειὰ ἔφθασε μέσα σας ἡ μεγάλη ἠθικὴ κι' ἐθνικὴ πνοή, πόσο ριζικά, σταθερά, μόνιμα, τελειωτικὰ σᾶς ἔχει ἀναγεννήσει, σᾶς ἔχει ξαναφτιάσει γνήσια κι' ὡραῖα Ἑλληνόπουλα.

Τὰ λεπτὰ κι' ἀδύνατα μπράτσα τοῦ παιδιοῦ τῶν δεκατριῶν χρόνων, ποὺ ἄντλησαν τόσο θάρρος καὶ τόση δύναμι ἀπὸ τὴ μικρή, ἀλλὰ Ἑλληνικὴ ψυχή του, μᾶς δείχνουν τί μποροῦμε, τί δικαιούμαστε νὰ περιμένουμε ἀπὸ τὰ γερὰ καὶ δυνατὰ δικά σας μπράτσα, Νέοι τῆς Ἑλλάδος, ὅταν σᾶς καλῇ τὸ ἀνώτερο καθῆκον στὴν Κοινωνία καὶ τὴν Πατρίδα σας.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

ΕΝΟΤΗΣ

Ὑπάρχουν φαίνεται καὶ ἄνθρωποι — ὄχι μέσα ἐδῶ, ἀσφαλῶς, ἀλλὰ μᾶλλον ἔξω — ποὺ φαντάζονται ὅτι μπορεῖ νὰ διαπραχθῇ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ μάλιστα τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἡ μεταφορὰ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς στὴν ἐσωτερική. Ἀφέλειες! Οἱ Ἕλληνες ἔχουν κάποια μνήμη. Καὶ θυμοῦνται τὶς ὀλέθριες ἐκεῖνες ἐποχὲς τοῦ παιγνιδίου αὐτοῦ μὲ ρίγη. Ὁ διχασμός, ποὺ εἶναι ἀφ' ἑαυτοῦ μία θεομηνία — «ἂν μισοῦνται ἀνάμεσό τους, λέει ὁ Σολωμός, δὲν τοὺς πρέπει λευτεριά» — εἶναι διπλῆ συμφορά, ὅταν ἔχῃ ἀφορμὴ καὶ θέμα τὴν ἐξωτερικὴ κατεύθυνσι. Εἶναι ἄνοιγμα διάπλατο τῆς πόρτας τοῦ τόπου σ' ὅλους τοὺς ἀνέμους κι' ὅλες τὶς ἀποσυνθετικὲς δυνάμεις. Οἱ Ἕλληνες — εἶναι τόσο πρόσφατα τὰ γεγονότα — δὲν ἔχουν ξεχάσει διόλου ποιὸ ἤτανε τὸ τραγικὸ συμπέρασμα τῆς μεγάλης ἐσωτερικῆς μας περιπετείας: Μιὰ μεγάλη καὶ ἀνεπανόρθωτη ἐθνικὴ καταστροφή. Ἂν ὑπάρχουν λοιπὸν ἄνθρωποι, ποὺ φαντάζονται ὅτι ὑπάρχουν Ἕλληνες — ἔστω καὶ μετρούμενοι στὰ δάκτυλα — ποὺ θὰ εἶχαν τὴν παραμικρὴ ὄρεξι νὰ ἐπαναλάβουν τὸ τραγικὸ πείραμα πλανῶνται. Καὶ πρέπει, τὸ γρηγορώτερο, νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν πλάνη τους.

Τὸ θέαμα τοῦ κόσμου, τὴ στιγμὴ αὐτή, ἔχει χαλυβδώσει τὴν ἑλληνικὴν ἑνότητα. Τὸ Ἔθνος αὐτὸ — καὶ δὲν θεωρεῖται ἀδίκως ἀπὸ τὰ εὐφυέστερα τῆς γῆς — ἔχει παρακολουθήσει, μὲ τὴν πιὸ ἀγωνιώδη προσοχή, τὶς δραματικὲς περιπέτειες ὅλων τῶν διῃρημένων χωρῶν. Εἶδε ν' ἀποσυντίθενται, νὰ καταστρέφωνται, νὰ χάνωνται, χάρις στὶς ἀμφιταλαντεύσεις, στοὺς δισταγμούς, στοὺς σκεπτικισμούς, καὶ τὴν ἀποθάρρυνσι ποὺ ἔσπειραν οἱ ἐσωτερικὲς διαφωνίες. Εἶδε ὅτι οἱ διαφωνίες αὐτὲς ἔγιναν τὸ κυριώτερο πολεμικὸ ὅπλο τῶν ἀντιπάλων. Εἶδεν ἀκόμη ὅτι ἕνας μικρὸς λαός, ἑνωμένος καὶ γενναῖος, οἱ Φινλανδοί, ἂν καὶ ἀβοήθητος, μόνος καὶ μέτρια ὡπλισμένος, κατώρθωσε ν' ἀντισταθῇ καὶ νὰ περισώσῃ, ἐκτὸς τῆς ἐθνικῆς του τιμῆς, πολύτιμα ἐθνικὰ ἐδάφη ποὺ θὰ ἔχανε, ἂν υἱοθετοῦσε τὴ στάσι τῆς ἀμφιβολίας, τοῦ δισταγμοῦ καὶ τῶν διαπραγματεύσεων, τῆς προσφάτως ἐφευρεθείσης μορφῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ εἷς ἀπαιτεῖ καὶ ὁ ἄλλος ὁμιλεῖ μόνον διὰ ν' ἀποδεχθῇ.

Ἡ χαλυβδίνη ἑνότης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, θέλω νὰ πῶ, εἶναι τὸ συμπέρασμα δραματικῶν διδαγμάτων, τὸ ἀπόσταγμα παθημάτων καὶ δικῶν του καὶ ξένων· καὶ περασμένων καὶ τωρινῶν. Τὰ ἐθνικὰ ἐδάφη δὲν εἶναι χωράφια, οὔτε ἀμπέλια. Εἶναι ἱερὰ σύμβολα. Καὶ ἡ ἀκεραιότης των δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ καὶ ὑπὸ κανένα ὅρον νὰ γίνῃ θέμα συζητήσεως μὲ κανένα. Ἐλευθερωμένα κι' ἀποκτημένα μὲ τὸ τιμιώτερο αἷμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶναι σπαρμένα μὲ χιλιάδας νεκρῶν. Καὶ οἱ νεκροὶ οὔτε ἀμφιβάλλουν, οὔτε συζητοῦν. Ἔχουν ὑπογράψει μὲ τὴ ζωὴ ποὺ δώσαν τὰ συμβόλαια τοῦ ἀπαραβιάστου των. Εἴμαστε πιστοὶ μέχρις ἑνὸς σ' αὐτὰ τὰ συμβόλαια. Καὶ καμμία δύναμις δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς κάμῃ ν' ἀπιστήσουμε. Ἂν ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ πιστεύουν ὅτι ἡ βία καὶ μόνη μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ δίκαιον, θὰ πεισθοῦν ὅτι οἱ ἠθικὲς δυνάμεις δὲν εἶναι λέξεις κοῦφιες, ἀλλὰ πραγματικότητες, ποὺ παίζουν θετικώτατο ρόλο στὴ ζωὴ τῶν λαῶν. Ἡ ἑνότης τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τὴ δραματικὴ αὐτὴ ὥρα, εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ τῆς ἀσαλεύτου αὐτῆς πεποιθήσεως. Κανενὸς τὰ ἐδάφη δὲν ἐποφθαλμιοῦν οἱ Ἕλληνες· κανενὸς ἔθνους δὲν ὑπονομεύουν τὴν ἑνότητα· κανενὸς λαοῦ δὲν ἐπιβουλεύονται τὴν τιμή· καμμιᾶς χώρας γειτονικῆς ἢ μακρινῆς δὲν εἶναι ἐχθροί. Μέσα στὴν αἱματηρὴ καταιγίδα, ποὺ δέρνει τὸν κόσμο, ἄλλο δὲν ζητοῦν παρὰ νὰ τοὺς ἀφήσουν ἥσυχους, σ' αὐτὴ τὴν αὐχμηρή, πτωχή, ἀλλὰ δοξασμένη γῆ, ποὺ οἱ πατέρες μας καὶ μεῖς οἱ ἴδιοι ἐλευθερώσαμε. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ αἴτημα, ποὺ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους, μὲ τόση φρόνησι, νηφαλιότητα καὶ ἀξιοπρέπεια ἔχει ὡς τώρα ὑποστηρίξει, ἔχει μαζί του ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος, σύσσωμο, ἀδιαίρετο. Μὲ σφιγμένα δόντια, μ' ἀκλόνητη ἀπόφασι καὶ γαλήνη ὑψώνουμε τὸ σύνθημά μας:

— Ἡ Ἑλλάδα ἀκέραιη ἢ στάχτη!

Σπῦρος Μελᾶς

Στό περιθώριο

Η ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ Κ. Ε. Ν.

Είς ἄλλην σελίδα δημοσιεύεται λεπτομερῶς τὸ πρόγραμμα τῆς νέας περιοδείας τοῦ Κυβ. Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλεξ. Κανελλοπούλου εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα. Οἱ ἐκεῖσε Σχηματισμοὶ τῆς Ὀργανώσεως θὰ λάβουν καὶ πάλιν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ὀργανώσεως καὶ νὰ ἀντλήσουν νέαν δραστηριότητα καὶ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἐμπέδωσιν καὶ προαγωγὴν τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τόσον πλούσια σφαλίζει εἰς τὴν ψυχήν του ὁ πρῶτος τῆς Ὀργανώσεώς μας ἐργάτης.

ΤΟ ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟΝ

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν μεγάλην καὶ εὐρυτάτην προσπάθειαν, τὴν ὁποίαν ἡ Ὀργάνωσίς μας ἀναπτύσσει μεθοδικώτατα διὰ τὴν προστασίαν καὶ τὴν τόνωσιν τῆς ὑγείας τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκει μὲ τὴν συστηματικὴν διδασκαλίαν τῆς κοινωνικῆς καὶ ἀτομικῆς ὑγιεινῆς, μὲ τὴν εὐρυτάτην ἄσκησιν τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς, μὲ τὴν ποικιλότροπον ἐπικοινωνίαν καὶ ἀπασχόλησιν τῶν παιδιῶν μὲ τὸ ὕπαιθρον καὶ τὴν θάλασσαν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παραβλέψῃ τὴν προστασίαν τῶν κουρασμένων ἢ ἀσθενικῶν μελῶν της. Καὶ ἤδη, μετὰ τὸ θαυμάσιον μέτρον τῆς δωρεὰν νοσηλείας καὶ θεραπείας τῶν ἀσθενῶν μελῶν της εἰς τὰ κρατικὰ καὶ δημοτικὰ νοσοκομεῖα, ἀπεφάσισε τὴν ἀνέγερσιν μεγάλου Ἀναρρωτηρίου εἰς τὸν νομὸν Ἐδέσσης, ὅπου τὰ κουρασμένα καὶ ἀσθενικὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ βρίσκουν τὸ ξεκούρασμα, τὴν περιποίησι καὶ τὴν τόνωσι, ποὺ χρειάζεται ὁ ὀργανισμός τους, γιὰ νὰ ἀναλάβῃ καὶ νὰ ξαναπάρῃ τὴ δύναμι καὶ τὸ σφρίγος του. Γύρω ἀπὸ τὸ μεγάλο αὐτὸ Ἀναρρωτήριον, αἱ κατὰ τόπους Περιφερειακαὶ Διοικήσεις τῆς Ε.Ο.Ν. θ' ἀνεγείρουν σὺν τῷ χρόνῳ ἰδιαίτερα περίπτερα καὶ τὸ Ἀναρρωτήριον θ' ἀποβῇ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν συντόμως ἕνα Πανελλήνιον Κέντρον Ὑγείας τῆς Νεότητος, τὸ ὁποῖον θὰ προσφέρῃ πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ὑγείαν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ εἰς τὴν ὑγείαν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Μιὰ σκηνὴ ἀπὸ τὴν παράστασι τῆς «Ἱερῆς Φλόγας», ποὺ ἐδόθη εἰς τὸ Φυσικὸν Θέατρον τῆς Ε. Ο. Ν. (Νταμάρια Λυκαβηττοῦ) κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἡ τελευταία: Νέες τῆς Κούλουρης μὲ τὶς τοπικές τους ἐνδυμασίες.

«....ΚΑΙ ΘΑ ΖΗΣΗ»

Εἰς τὴν ἔντονον καὶ ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἔθνους νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ Πανελληνίου συνεισφορᾶς ἡ τόσον ἀνάνδρως τορπιλλισθεῖσα ναυτική μας μονὰς ὁ Ἀρχηγὸς ἀπήντησεν ὅτι τὸ Κράτος ἔχει ὅλας τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Παρὰ τὴν δήλωσιν ὅμως ταύτην ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς συνεχίζει τὴν εἰσφοράν του καὶ συγκινητικαὶ εἶναι αἱ συνοδεύουσαι ταύτην ἐκδηλώσεις του. Οἱ ἔχοντες καὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἑνώνουν τὸν ὀβολόν των μὲ τὸν ἴδιον παλμὸν τοῦ Ἐθνικοῦ καθήκοντος μὲ τὸν ὁποῖον ἡ αἰωνία ἱστορία τοῦ τόπου αὐτοῦ ὕψωσεν, εἰς τὴν κορυφὴν ὅλων τῶν ἀρετῶν, τὴν θυσίαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Εἶναι ὁ λαὸς ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ζήσῃ ἐλεύθερος καὶ νὰ συνεχίσῃ συνεισφέρων εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐργαζόμενος μὲ βαρὺν κόπον διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν στοιχειωδῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς ποὺ τοῦ παρέχει ἡ γῆ του μετὰ δυσκολίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πνευματικὴν προαγωγὴν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος κάτω ἀπὸ τὸν καθαρώτερον οὐρανὸν ὁ ὁποῖος διαπλάσσει πνεῦμα φωτὸς καὶ ἰδέας ὑψηλάς.

Ὑπὸ τὸ περιβάλλον αὐτὸ ἀνεπτύχθησαν πάντοτε καὶ ἐξακολουθοῦν ἐντόνως ἀναπτυσσόμεναι αἱ ἰδέαι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς, τὰς ὁποίας εἰς τὸν μακραίωνα βίον τοῦ τόπου αὐτοῦ δὲν ἔκαμψε ποτὲ καμμία ἔξωθεν ἐπίθεσις οὔτε καμμία παροδικὴ κατάκτησις.

Ἀπόρροια τῆς βαθείας αὐτῆς προσηλώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν τιμὴν δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ τελευταία αὐθόρμητος χειρονομία τοῦ ἐράνου διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς «Ἕλλης», ἡ ὁποία δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἄλλην ἑρμηνείαν ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ Λαὸς αὐτὸς «θέλει νὰ ζήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ».

«Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ κανεὶς τὴν εἰρήνη σήμερον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ στηρίζεται εἰς τὴν ἐλεημοσύνην τῶν ἰσχυρῶν. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ τὴν ἐξασφαλίζῃ μόνος του, διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ δυνάμεων, καὶ ἑπομένως ἂν ὑλικῶς πρέπῃ νὰ εἶναι πάντοτε παρασκευασμένος, πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἠθικῶς παρασκευασμένος. Δι' αὐτὸ λέγω μὲ τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα τὰ ἠθικά, τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὸν ἡρωϊσμό, δὲν κάμνομεν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἐξασφαλίζωμεν τὸ μέλλον μας, τὴν εἰρήνην εἰς τὸν τόπον αὐτόν, τὸν πολιτισμόν μας καὶ τὴν εὐημερίαν τῶν τέκνων μας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Στό περιθώριο

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ

Δὲν εἶχε τὴν μορφὴν ἐράνου, δὲν εἶχε τὴν μορφὴν προσφορᾶς ἡ περισυλλογὴ τῶν ἀχρήστων ποὺ ἔγινε στὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. Εἶχε τὴν μορφὴν ἑνὸς εὐρυτάτου δημοψηφίσματος, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς τῆς πρωτευούσης διεκήρυξε τὴν στοργήν του, τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ τὴν ἀπόφασίν του νὰ συντελέσῃ μὲ κάθε τρόπον καὶ μὲ θυσίας ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ὑποστήριξιν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν μεγάλων καὶ ὑψηλῶν σκοπῶν της. Ἀλλ' εἶχε συγχρόνως καὶ μίαν ἄλλην μορφήν, πιὸ πλατειάν ἀκόμη καὶ πιὸ συγκινητικήν: Τὴν μορφὴν μιᾶς γενικωτάτης πατριωτικῆς ἐκδηλώσεως, ποὺ ἥνωσε τὴν Νεότητα τοῦ Ἔθνους μὲ τὸν ἄλλον Λαὸν σὲ μιὰν ὡραίαν καὶ ὑπέροχον συνεργασίαν καὶ κοινὴν προσπάθειαν. Ὅταν ἔβλεπε κανεὶς τοὺς δρόμους καὶ τὰ σπίτια τῶν Ἀθηνῶν νὰ γεμίζουν ἀπὸ τὴ χαρούμενη κι' εὔθυμη παρουσία τῶν γαλανόλευκων πρωτοπόρων τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως κι' ὅταν παρακολουθοῦσε τὴν ἀφάνταστη προθυμία τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνδρῶν, τῶν γερόντων, ὅλου τοῦ Λαοῦ, εἰς τὸ ν' ἀνταποκριθοῦν στὴν πατριωτικὴν ἔκκλησι τῶν παιδιῶν του, ἔνοιωθε ὅτι μέσα στὰ πακέττα, μέσα στὰ δέματα ἐκεῖνα, ποὺ προσέφεραν ἀπὸ κάθε σπίτι, ἀπὸ κάθε γραφεῖο καὶ κατάστημα, ἀπὸ παντοῦ, δὲν ἐκρύβονταν ἁπλῶς ἄχρηστα ἀντικείμενα, ἀλλὰ σύμβολα τῆς ἀλληλεγγύης τοῦ Ἔθνους, σύμβολα τοῦ κοινοῦ ἐθνικοῦ παλμοῦ, τῆς κοινῆς πατριωτικῆς θελήσεως, τῆς μεγάλης ἑνιαίας ἀποφάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ νὰ προσφέρῃ, μ' ἐπικεφαλῆς τὴν ἀναγεννημένην Νεότητά του, σὲ κάθε περίστασιν, τὸ πᾶν, γιὰ τὴν ἐνίσχυσι, τὴν προστασία καὶ τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδος.

ΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν πληροφορούμεθα ὅτι ἤρχισεν ἤδη ἡ ὀργάνωσις ὑπὸ τοῦ Κράτους τῶν ἀγροτικῶν οἰκοκυρικῶν σχολῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς κατευθύνσεις, τὰς ὁποίας ἐχάραξεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς προσφάτους δηλώσεις του. Εἰς τὰς σχολὰς αὐτάς, αἱ ὁποῖαι θὰ λειτουργήσουν εἰς ἀρκετὰς πόλεις τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου καὶ θ' αὐξάνωνται καὶ θὰ ἐπεκτείνωνται βαθμιαίως, αἱ κόραι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαρχίας θὰ διδάσκωνται καὶ θ' ἀσκοῦνται εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν, ἐκ παραλλήλου δὲ θὰ λαμβάνουν καὶ χρήσιμα ἐπαγγελματικὰ μαθήματα (ὑφαντουργίας, ταπητουργίας κ. ἄ.), τὰ ὁποῖα θὰ παράσχουν εἰς αὐτὰς τὰ μέσα νὰ φανοῦν καὶ οἰκονομικῶς χρήσιμοι εἰς τὰς οἰκογενείας των. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ κόραι αὐταί, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς θὰ γίνωνται ἀληθιναὶ Ἑλληνίδες μητέρες καὶ νοικοκυραί, θ' ἀποβαίνουν συγχρόνως πολύτιμοι οἰκονομικοὶ βοηθοὶ εἰς τὰς οἰκογενείας των, χωρὶς ν' ἀναγκάζωνται νὰ φθείρωνται εἰς τὰς βαρείας γεωργικὰς ἀσχολίας τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ περιοριζόμεναι εἰς ἀσχολίας καὶ ἔργα σύμφωνα μὲ τὴν φύσιν των καὶ τὰς ἱκανότητάς των, τὰ ὁποῖα, πρὸς τοῖς ἄλλοις, δὲν θὰ τὰς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν ἑστίαν, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν φυσικὴν των θέσιν.

Ἀπὸ ἕνα ταξίδι

Κάθε Κρής, ἑστία ἐθνικοῦ φρονήματος

«Κρῆτες, δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ πῶ σὲ σᾶς τίποτε περὶ ἐθνικοῦ φρονήματος! Τί νὰ πῶ εἰς τὰ παιδιὰ τῆς Κρήτης, ὅταν τὰ βουνὰ καὶ οἱ κάμποι της ἀντιλαλοῦν ἀκόμα ἀπὸ τὰ ντουφέκια τῶν ἡρωϊκῶν σας ἀγώνων. Ἐδῶ, εἰς τὴν Κρήτην, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπῶ τίποτε περὶ ἐθνικοῦ φρονήματος. Κάθε Κρὴς εἶναι καὶ ἑστία ἐθνικοῦ φρονήματος».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπόσπασμα λόγου του πρὸς τὸν λαὸν τῶν Χανίων, τὴν 7ην Νοεμβρίου 1936).

Ἐπαγγελματικές μου ἀσχολίες μ' ἔφεραν τὶς τελευταῖες ἡμέρες στὴν ἡρωϊκὴ μεγαλόνησο καὶ μοῦ δόθηκε ἔτσι ἡ εὐχάριστη εὐκαιρία νὰ συναντηθῶ μὲ τοὺς Κρῆτες, τοὺς λεβεντόκορμους αὐτοὺς νησιῶτες ποὺ ἡ ἱστορία τους εἶναι συνυφασμένη μὲ τὴν γενναιότητα, τὴ φιλοπατρία καὶ τὴν αὐτοθυσία...

Ἦταν οἱ ἡμέρες ποὺ ἡ Ἑλλὰς ξεκαθάριζε κατὰ τὸν πιὸ κατηγορηματικὸ τρόπο τὴ θέσι της ἀπέναντι στὴν τρομερὴ σύρραξι τῆς Εὐρώπης, καὶ ἡ ψυχικὴ ἕνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ γινόταν καὶ πιὸ στενή, ἔπειτα μάλιστα καὶ ἀπὸ τὸν ἄνανδρο, τὸν ἄδικο, τὸν ἀπροσδόκητο, τὸν ἀδικαιολόγητο τῆς «Ἕλλης» τορπιλλισμό, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐξήγειρε τὴν ἀγανάκτησι κατὰ τῶν κακούργων τορπιλλιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπέδειξε ἄλλη μιὰ φορὰ πὼς ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ στὶς περιπέτειες γιγαντώνεται περισσότερο καὶ στὶς ἀτυχίες χαλυβδώνεται!...

Βρῆκα τοὺς Κρητικοὺς στὸ κορύφωμα τῆς πατριωτικῆς τους ἐξάρσεως!...

Ἐὰν ὅσοι ἐπιβουλεύωνται τὴν Ἑλληνικὴ ἀνεξαρτησία ἤθελαν νὰ ἐκδηλωθοῦν, στὸ νεῦμα τοῦ Ἀρχηγοῦ θὰ σηκώνονταν ὅλη ἡ Κρήτη! Ὄχι μονάχα ἐκεῖνοι ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ φέρουν τὰ ὅπλα, ὄχι μόνο ὁ γυναικεῖος πληθυσμός της, ἀλλὰ κι' αὐτὲς ἀκόμη οἱ πέτρες θὰ μποροῦσαν νὰ ζωντανέψουν καὶ νὰ ἐπιπέσουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ!..

— Μπράβο τοῦ Μεταξᾶ, μοῦ ἔλεγε ἕνας νεαρὸς Κρητικὸς ποὺ πήγαινε ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἐκείνη νὰ καταταχθῇ στρατιώτης, ὡς ἀνήκων στὴν κλάσι τοῦ 1932, ποὺ προσεκλήθη γιὰ ἐκπαίδευσι. Μπράβο του. Ἀντρίκεια πραγματικὰ ἡ στάσις του, ὅπως τὴν ἀναφέρει τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Τραντζότσεαν! Ἂν μᾶς πειράξουν θὰ πολεμήσουμε μέχρις ἐσχάτων, ἀδιάφοροι γιὰ τὶς συνέπειες. Ἐμεῖς, θὰ χύσουμε μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ τὸ αἷμά μας, πολεμοῦντες γιὰ ἕνα τόσο ἱερὸ καὶ δίκαιο σκοπό!...

Ὁ νέος ποὺ μοῦ μιλοῦσε δὲν ἐξέφραζε ἁπλῶς τὴν ἀτομική του γνώμη! Κάθε ἄλλο! Ἔτσι σὰν κι' αὐτὸν μιλοῦν σήμερα ὅλοι στὴν Κρήτη καὶ μὲ τὸ στόμα του, μιλοῦσε ἡ Κρητικὴ ψυχή, ποὺ αὐτὸς ἐκφράζοντας τὴ γνώμη του διηρμήνευε τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης.

Κι' ἕνας ἄλλος Κρητικός, μὲ τὴν τετράγωνη λογική του, μοῦ φανέρωσε τὴ σκέψι του!...

— Τί τὰ θέλετε! Ἂν μᾶς θίξουν τὴν ἐθνική μας τιμή, τὴν ἀκεραιότητά μας καὶ τὴν ἀνεξαρτησία μας, δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ καθήσουμε μοιρολατρικὰ μὲ τὰ χέρια μας ἀκίνητα, γιὰ νὰ δεχθοῦμε τοὺς κολάφους τῶν ἐπιδρομέων. Ἡ ἐθνική μας τιμή, ἡ ἐθνικὴ ἀκεραιότης καὶ ἀνεξαρτησία, ἡ ἐθνική μας ἐλευθερία δὲν εἶναι μόνο δικαίωμα! Εἶναι καὶ ὑποχρέωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ πολὺ περισσότερο τῆς δικῆς μας, ὅπως καὶ κάθε γενιᾶς, ποὺ ἔχει τὴν ὑποχρέωσι νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐθνικὴ παρακαταθήκη ποὺ τῆς ἐμπιστεύθηκαν οἱ πρόγονοί της, ποὺ ἔχυσαν ποταμοὺς αἱμάτων, ἀλώβητη, γιὰ νὰ τὴν παραδώσουν ἔτσι στὶς ἑπόμενες γενεὲς μὲ τὴν ἱερὴ ὑποθήκη νὰ τὴν διαφυλάξουν κι' αὐτὲς γιὰ νὰ τὴν παραδίδουν στοὺς αἰῶνες, ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεά, ἔτσι ὅπως τὴν παρέλαβαν, πλουτισμένη μονάχα μὲ ἔνδοξες σελίδες, ἀντάξια συνέχεια τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ποὺ τόσο περίφημα χαράκτηκε στὰς ἑλληνικὰς δέλτους, ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων, ποὺ εἶδαν καὶ θαύμασαν τὴν ἑλληνικὴ ἀλκή, στὸ σῶμα, στὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα! Ἡ Κρήτη δὲν θὰ καταισχύνῃ τὰ ὅπλα! Στὶς ψυχὲς τῶν Κρητικῶν ἀντηχεῖ πάντα τὸ «Ἐλευθερία ἢ θάνατος», ποὺ ἦταν τὸ ἔμβλημα τοῦ Κρητικοῦ ἀγῶνος!... Τὸ «Ἐλευθερία ἢ θάνατος» θὰ εἶναι καὶ σήμερα τὸ ἔμβλημά του κάτω ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ, ἐπάνω στὸν ὁποῖον σήμερα συγκεντρώνεται ὅλη ἡ πίστι, μὰ κι' ὅλες οἱ ἐλπίδες τῶν Κρητῶν, γιὰ ἕνα εὐτυχισμένο μέλλον!

Κι' ἔτσι δὲν μοὔκαμε καθόλου ἔκπληξι τὸ γεγονὸς ὅταν ταξιδεύοντας μὲ λεωφορεῖο ἀπὸ τὸν Ἅγιο Νικόλαο στὸ Ἡράκλειο ἄκουσα δυὸ κορίτσια νὰ τραγουδοῦν τὴν μαντινάδα:

«Πέτρος καὶ Παῦλος τὤπασι
κι' οἱ δώδεκα Ἀποστόλοι
νὰ μᾶσε ζήσῃ ὁ Μεταξᾶς
κι' ἡ Νεολαία ὅλη...»

Καὶ πολὺ ὀλιγώτερο ὅταν ἄκουσα τοὺς γηραιοὺς Κρητικοὺς νὰ πιάνουν κι' αὐτοὶ τὸ τραγοῦδι καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνουν τὴν ἴδια μαντινάδα καὶ νὰ προσθέτουν καὶ τὴ δική τους ἀκόμη:

«Ἐσὺ θαρρεῖς πὼς σ' ἀγαπῶ
ψώματα καὶ λυπᾶσαι
μέσ' στὴν καρδιά μου σ' ἔχω γὼ
καὶ μὴ παραπονᾶσαι».

Κι' ἀληθινά, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἔχει κατακτήσει τὶς ψυχὲς τῶν ἀνδρείων Κρητῶν. Ἀπὸ τὰ Χανιὰ μέχρι τῆς Σητείας καὶ Ἱεράπετρας μιὰ καὶ μόνη καρδιὰ — ἡ Κρητικὴ — πάλλεται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς παλμοὺς τῆς φιλοπατρίας. Καὶ μιὰ μόνη σκέψις ἐπικρατεῖ. Ὅτι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἦλθε στὴν κατάλληλη ὥρα. Μιὰ καὶ μόνη πεποίθησις: Ὅτι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ἂν δὲν μπορέσῃ νὰ κρατηθῇ ἔξω ἀπὸ τὴ σύρραξι, θὰ ὁδηγήσῃ τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καὶ τῶν ὡραίων πεπρωμένων τοῦ Ἔθνους.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΑΙΣΧΥΛΟΥ
ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ

3. (Συνέχεια)

Τὰ λόγια τοῦ 'Απόλλωνα εἶναι γεμᾶτα φοβέρες· σκοτεινὰ σὰ σύννεφα ποὺ προμηνοῦνε τὴ μπόρα... 'Εξ ἄλλου εἶναι γνωστὸ κι' οἱ 'Ερινύες τὸ ξέρουν πῶς ὁ θεὸς τοῦτος δὲν περιορίζεται μοναχὰ σὲ λόγια. Αὐτὸς γιὰ νὰ τιμωρήση τοὺς 'Αργείους δὲ σκόρπισε τέτοιο θανατικὸ ἄλλοτε στὸ στρατό τους, ποὺ μέρα καὶ νύχτα ἔβλεπες ν' ἀνάβουν φωτιὲς στὸ στρατόπεδο γιὰ νὰ καῖνε τὰ κουφάρια τῶν πεθαμένων; Θὰ πῆς εἶναι ἀθάνατες... μὰ κι' αὐτὲς μποροῦν νὰ ὑποφέρουν ἀπὸ τὸ θυμό του. Σκύβουνε λοιπὸν τὸ κεφάλι, κατεβάζουν τὸν τόνο τῆς φωνῆς τους καὶ τοῦ ἀπαντοῦν ἔτσι:

Βασιλιᾶ 'Απόλλων, ἄκουσε καὶ μᾶς λιγάκι,
ὄχι μοναχὰ συνεργὸς σὲ τοῦτα στέκεις
μὰ μοναχὸς εἶσαι ἀφορμὴ σ' ὅλα κι' αἰτία.

Κι' ἀκολουθεῖ ἕνας διάλογος ἀπ' ὅπου βγαίνει τοῦτο τὸ συμπέρασμα τὸ σημαντικό... 'Ο σεβασμὸς πρὸς τὴν παράδοση δὲν πρέπει νὰ εἶναι τόσο ἀπόλυτος ποὺ νὰ ἐμποδίζη τὴν πρόοδο. Οἱ 'Ερινύες ποὺ εἶναι ὄργανα τῆς παράδοσης τὴν ἐφαρμόζουν πιστὰ χωρὶς νὰ ξετάζουν ἂν εἶναι σωστὴ ἢ ἂν οἱ συνθῆκες ἄλλαξαν καὶ πρέπη καὶ ὁ τρόπος τους ν' ἀλλάξη.

'Απ' ὅλους τοὺς κακούργους αὐτὲς εἶναι προσταγμένες νὰ κυνηγοῦν μόνο κείνους ποὺ σκότωσαν τὴ μάνα τους. 'Ο 'Απόλλων ὡς τόσο, ὁ θεὸς τοῦ φωτός, τῆς φωτισμένης ἐξέλιξης, βρίσκει πὼς αὐτὸ δὲν εἶναι δίκαιο. Τὸ ἴδιο ἔπρεπε νὰ κάνουν καὶ γιὰ τὴ Κλυταιμήστρα. 'Ο γάμος εἶναι ἱερὸς καὶ προστατεύεται ἀπὸ τὸ μεγάλο θεϊκὸ ἀντρόγυνο, τὸ Δία καὶ τὴν "Ηρα.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Καὶ τίποτα γι' αὐτὴν ποὺ σκότωσε τὸν ἄνδρα της;
Σὰ νάχυσε δικό της αἷμα δὲ λογιέται;
"Η πιὰ καταφρονήθηκαν καὶ δὲν ἀξίζουν
τοῦ Δία καὶ τῆς "Ηρας τὰ συμφωνημένα;

. . . .

Τρανότερο εἶναι ἀπὸ τὸν ὅρκο τὸ κλινάρι
τ' ἀντρόγυνου προστατεμένο ἀπὸ τὴ μοίρα
κι' ἄγρυπνο δίπλα του τὸ δίκιο παραστέκει.
Γι' αὐτοὺς λοιπὸν ποὺ σκότωσαν τὸ ταίρι τους
ἂν εἶσαι ἀνόργητη μηδὲ τὸ λογαριάζης
τότες δὲν κυνηγᾶς καὶ τὸν 'Ορέστη δίκια...
Πάρα πολὺ θυμᾶσαι τὸ δικό του κρῖμα
ἐνῷ ὁλοφάνερα εἶσαι ἀνένοιαστη γιὰ τ' ἄλλα...

Δίχως ἄλλο πρέπει ν' ἀλλάξη ὁ νόμος, νὰ γίνη δικαιότερος, νὰ ἐπέμβη ἕνας σοφὸς νοῦς ποὺ νὰ ρυθμίση κάπως σωστότερα τὰ πράματα· γι' αὐτὸ τελειώνει ἔτσι:

Μὰ ἡ 'Αθηνᾶ τὴν πράξη τούτη θὰ δικάση.

Τὸ μεγάλο τοῦτο ζήτημα δὲ λύνεται ἔτσι· ἡ διχογνωμία ἀνάμεσα στὶς 'Ερινύες καὶ τὸν 'Απόλλωνα ἢ καλλίτερα ἀνάμεσα στὴν παράδοση καὶ τὴν ἐξέλιξη γεννάει πάντοτε ἀγῶνες στὸν κόσμο.

Καὶ οἱ δυὸ ἐπιμένουν.

ΕΡΙΝΥΕΣ

...Μεγάλη ἡ χάρη σου στὸ πλάϊ τοῦ Δία,
μὰ ἐγὼ—τί μὲ καλεῖ τὸ αἷμα τῆς μάνας του—
τρέχω στ' ἀχνάρια του σὰν κυνηγάρα σκύλα.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Κι' ἐγὼ θὰ σώσω, θὰ συντρέξω τὸν ἱκέτη
γιατὶ κι' ἄνθρωποι καὶ θεοὶ σκιάζονται ἀκόμα
τοῦ προδομένου φίλου τὸ πικρὸ παράπονο...

Οἱ 'Ερινύες φεύγουν ἀλυχτώντας ἡ μία πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη... Μένει μονάχος ὁ 'Απόλλων, μὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο καὶ τὸ φωτεινὸ ὅραμα τοῦ θεοῦ τούτου σβήνει σὰ ν' ἀναλύεται μέσα στὸ μυρωμένο ἀέρα τοῦ ναοῦ.

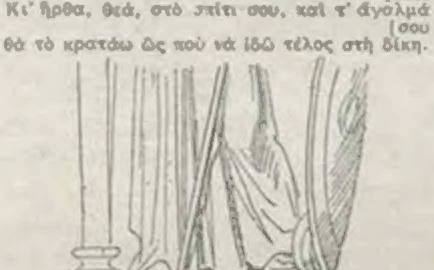
Γ'.

Βρισκόμαστε τώρα στὴν 'Αθήνα, τὸ ἰοστέφανον ἄστυ, καὶ πάνω στὴν ξακουσμένη της ἀκρόπολη. 'Εδῶ ὑψώνεται ἀσάλευτο ἀπὸ ἀνέμους καὶ καταιγίδες, σὰ σύμβολο ἀκατάλυτης δύναμης, περιχυμένο ἀπὸ τὸ λαμπρὸν ἀττικὸν ἥλιο, τὸ ἄγαλμα τῆς Προμάχου 'Αθηνᾶς... Πιὸ πέρα ὁ βωμός της.

"Ενας νέος ταλαιπωρημένος — δὲς τί κούραση δείχνουν τ' ὠχρό του πρόσωπο καὶ οἱ ἄρρυθμες βαρειὲς κινήσεις του! — ἀνεβαίνει μὲ κόπο τὰ σκαλιά, προχωρεῖ κοιτάζοντας συχνὰ πίσω του καὶ τέλος ἔρχεται κι' ἀγκαλιάζει τὸ βωμὸ τῆς θεᾶς... 'Αναστενάζει μὲ ἀνακούφιση... "Εφτασε ὕστερα ἀπὸ τόσα βάσανα στὸ τέρμα τῆς μακρινῆς πορείας του...

Εἶναι ὁ 'Ορέστης... Μὰ ἂς ἀκούσουμε τί λέει:

Ὦ Δέσποινα 'Αθηνᾶ.
"Ηρθα κοντά σου ὅπως μὲ πρόσταξεν ὁ Φοῖβος.
Μὲ σπλάχνος δέξου με ἄθλιο κι' ἀποσταμένο.
Δὲν εἶμαι ἀκάθαρτος μὲ μολεμένα χέρια
τί εἶναι πιὰ τώρα τὸ κακὸ ἀποστομωμένο.
Μπῆκα σὲ σπίτια καὶ πορεύτηκα μ' ἀνθρώπους
ὅμοια στεριὲς καὶ θάλασσες καθὼς περνοῦσα
κατὰ τοῦ Φοίβου τὴν ἐπιθυμιὰ καὶ τὸ χρησμό του.
Κι' ἦρθα, θεά, στὸ σπίτι σου, καὶ τ' ἄγαλμά σου
θὰ τὸ κρατάω ὡς ποὺ νὰ ἰδῶ τέλος στὴ δίκη.

Πέφτει μπροστὰ στὸ βωμὸ τῆς 'Αθηνᾶς.

Εἶχε δὲν εἶχε ἀκόμα ἀποσώσει τὰ λόγια του καὶ φαίνονται ν' ἀνεβαίνουν τὰ σκαλιὰ οἱ 'Ερινύες, ἡ μιὰ ἀπὸ δῶ ἡ ἄλλη ἀπὸ κεῖ, νὰ ὀσμίζωνται τὸν ἀγέρα, νὰ ψάχνουν κάτω στὴ γῆς γιὰ νὰ βροῦν τὰ χνάρια τοῦ 'Ορέστη... Τὰ μάτια τους κοιτάζουν ὁλοῦθε μὲ μανία... κατασκονισμένες ἀπὸ τὸ δρόμο... ἀναμαλλιασμένες... Οἱ ὀχιὲς ποὺ κρατοῦν στὰ χέρια τους τεντώνουν μπροστὰ τὸ κεφάλι καὶ σφυρίζουν.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Στάσου κι' εἶναι ὁλοφάνερα δικό του ἀχνάρι.
'Ακλούθα τὸν ἀμίλητο του καταδότη
γιατί, σὰν τὸ σκυλὶ τὸ πληγωμένο ἀλάφι,
ἀπ' τὶς σταλιὲς τοῦ αἵματου θὰ τὸν ξετρυπώσω.
Καὶ τώρα ζαρωμένος κάπου ἐδῶ θὰ κάθεται
τί μυρουδιὰ ἀπ' ἀνθρώπινο αἷμα μοῦ μυρίζει.

. . . .

Κοίτα καλά, κοίτα παντοῦ νὰ μὴν ξεφύγη
τῆς μάνας του ὁ φονιᾶς δίχως νὰ τὸ πληρώση!

Καὶ νά, κάποια ἀπ' αὐτὲς τὸν ἀντικρύζει καθὼς στέκει κι' ἔχει ἀγκαλιάσει τὸ ἄγαλμα τῆς 'Αθηνᾶς καὶ τὶς κοιτάζει τρομαγμένος... Νά τον φωνάζει. Εὐτὺς ὅλες μαζὶ τρέχουν καὶ τὸν περιζώνουν.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Νά τον ἀποσταμένος
ποὺ μὲ τὰ χέρια του ἔχει ζώσει
τ' ἄγαλμα τῆς θεᾶς
καὶ θέλει γιὰ τὸ κρῖμα του λόγο νὰ δώση.
Μὰ δὲν μπορεῖ, τοῦ κάκου θὰ ζητήση
τὸ αἷμα τῆς μάνας του ποὺ χύθηκε στὴ γῆ
ὀπίσω νὰ γυρίση!...
Τὸ διψασμένο χῶμα τὄχει πιῆ!
Καὶ πρέπει ἀντὶ γι' αὐτὸ
ἀπὸ τὸ ζωντανὸ κορμί του
κόκκινο αἷμα νὰ ρουφῶ.
— Τέτοιο κακόπιοτο λαχτάρησα πιοτό.—
Κι' ἔτσι ρουφῶντας τὴ ζωή του
καὶ μαραμένο πιὰ στὸν "Αδη κάτου
θὰ τὸν τραβήξω.
γιὰ νὰ πληρώση ἐκεῖ τὰ κρίματά του!

'Ο 'Ορέστης ὅμως ἔχει γυρίσει τὰ μάτια κατὰ τὴν 'Αθηνᾶ. Τὸ μεγαλόπρεπο παράστημα, ἡ ἀρρενωπὴ λαμπρὴ ὄψη της τοῦ δίνει θάρρος καὶ παρηγοριά, ἔτσι ποὺ φαίνεται τώρα σὰ νὰ μὴν ἀκούη κἂν τὰ φριχτὰ οὐρλιάσματα καὶ τὶς φοβέρες τῶν 'Ερινύων. Καὶ μιὰ στιγμὴ μάλιστα ὑψώνει τὴ φωνή του ἤρεμα καὶ τὴν ἐπικαλεῖται καὶ τῆς τάζει πὼς ἂν ἔρθη βοηθός του καὶ προστάτης τώρα ποὺ τόσο ἔχει τὴν ἀνάγκη της, θὰ κερδίση γιὰ πάντα καὶ τὴ δική του φιλία καὶ τοῦ λαοῦ του, καὶ θὰ τοὺς ἔχη σὲ κάθε περίσταση συμμάχους της· ὄχι βέβαια αὐτὴ ποὺ, σὰ θεά, δὲν χρειάζεται τὴν ἀνθρώπινη βοήθεια, μὰ ἡ ἀγαπημένη της πολιτεία, ἡ 'Αθήνα.

"Ετσι εἴτε βρίσκεσαι στὰ μέρη τῆς Λυδίας.
ἐκεῖ ποὺ εἶδες τὸ φῶς, στοῦ Τρίτωνα τὸ ρέμα
βοηθῶντας φίλους, εἴτε στὸ Φλαγγαῖο τὸν κάμπο
σὰν ἀρχηγὸς γενναῖος ἐλόγυρα κοιτάζεις.
ὦ ἔλα πιά, εἶσαι θεὰ καὶ θὰ μ' ἀκούσης
νὰ μὲ λυτρώσης ἀπ' τὰ βάσανά μου ἐτοῦτα!

Γελοῦν ὡς τόσο οἱ 'Ερινύες καθὼς τὸν ἀκοῦνε... ἕνα γέλιο ὅλο κακία καὶ μῖσος... "Οχι, ὄχι, οὔτε τῆς 'Αθη-

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΒΛΑΧΑΚΙ

Ἀντάμα τρῶν καὶ πίνουνε κι' ἀντάμα τραγουδοῦνε,
μαζὶ ἔχουνε τοὺς μαύρους των 'ς ἕνα στάβλο δεμένους.
Τοῦ Κώστα τρώει τὰ σίδερα, τοῦ Γιάννη τὰ λιθάρια
καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὰ δέντρα ξεριζώνει.
Ἐκεῖ ποὺ τρῶν καὶ πίνουνε, καὶ ἐκεῖ ποὺ τραγουδοῦνε,
πουλὶ ἐπῆγε κι' ἔκατσε ἀπάνου 'ς τὸ τραπέζι'
δὲν ἐκελάϊδει σὰν πουλί, μήτε σὰν χελιδόνι,
μόν' ἐκελάϊδει κι' ἔλεγε ἀνθρώπινη λαλίτσα.
«Ἐσεῖς ποὺ τρῶτε, πίνετε καὶ λιανοτραγουδᾶτε,
τὰ σπίτια σας... οἱ κλέφτες τὰ πατοῦνε.
Πῆραν τοῦ Κώστα τὰ παιδιά, τοῦ Γιάννη τὴ γυναῖκα
καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου πῆραν τὴν ἀδερφή του».
«Ὁ Κώστας κάνει ἄλλα παιδιὰ καὶ ὁ Γιάννης ἄλλη [παίρνει,
μόν' τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο ἄλλη ἀδερφὴ δὲν κάνει.
Ἀνέβα, βρὲ Βλαχόπουλο, 'ς τὴ βίγλα νὰ βιγλίσης,
ἂν εἶναι ἕνας κι' ἂν εἶναι δυό, δέσ' τους καὶ ἔλα πίσου
κι' ἂν εἶναι ἀσκέρι περισσό, δῶσε καὶ μᾶς χαμπάρι».
Μετράει μιά, μετράει δυό, μετράει ἐννιὰ χιλιάδες,
νὰ πάη πίσω ντρέπεται, νὰ πάη μπρὸς φοβᾶται,
τὸν μαῦρο του ἀρώταγε καὶ τὸν ξαναρωτάει.
«Δύνεσαι μαῦρο μου, δύνεσαι 'ς τὸ αἷμα γιὰ νὰ πλέξης
καὶ σὺ σπαθάκι δίμησὶ καὶ λαμπαδοχυμένο... ποτὲ νὰ [μὴ διβλίσης;»
Στὸ ἔμπας χίλιους ἔκοψε, 'ς τὸ ἔβγας δυὸ χιλιάδες
καὶ 'ς τὸ καλό του γύρισμα κανένα δὲν ἀφήνει.

(Δημῶδες Εὐβοϊκό)

Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΚΙΤΣΟΥ

Τοῦ Κίτσου ἡ μάνα κάθουνταν ἀντίκρυ στὸ ποτάμι,
καὶ τὸ ποτάμι μάλωνε καὶ τὸ πετροβολοῦσε.
«Ποτάμι γιὰ λιγόστεψε, γιὰ κάμε λίγο πίσω,
θενὰ περάσω ἀντίπερα, πέρα στὰ κλεφτοχώρια,
πὄχουν οἱ κλέφτες σύνοδο, τὰ δώδεκα πρωτᾶτα».
Στὸν δρόμον ὅπου πήγαινε, στὸ δρόμο ποὺ πηγαίνει,
βρίσκει τὸν Κίτσον ἔμπροστὰ στὰ σίδερα δεμένο.
Χίλιοι τὸν πᾶν ἀπὸ μπροστὰ καὶ πεντακόσιοι πίσω'
κι' ἡ μάνα του τοῦ ἔλεγε κι' ἡ μάνα του τοῦ λέει,
«Κίτσιου ποῦ τἄχεις τἄρματα, ποῦ τἄχεις τὰ τσαπράζια;»
«Μάνα δὲν κλαῖς τὰ νιᾶτα μου, δὲν κλαῖς τὴ λεβεντιά μου,
μόν' κλαῖς τὰ δέκα μ' τἄρματα, τὰ ἔρημα τσαπράζια;»
«Κάλλια Κίτσιου νὰ χάνουσαν, νὰ χανες τὸ κεφάλι,
παρὰ νὰ χάσης τἄρματα τὰ πατρικοδομμένα».

(Δημῶδες Μακεδονικό)

Παιδικὴ χειροτεχνία

2ον.

Τὸ παιδὶ στὴ χειροτεχνία δὲν θὰ καταπιαστῆ ποτὲ μὲ πράγματα ποὺ τὸ ὑλικὸ δὲν θὰ τοῦ εἶναι βολικὸ καὶ αὐτὸ εἶναι μιὰ βασικὴ ἀλήθεια — γιατὶ τὸ ὑλικὸ δίνει πάντα τὸ ἀνάλογο σχῆμα μέσα στὶς δυνατότητές του. Δὲν θὰ ποῦμε ποτὲ στὸ παιδί, πάρε αὐτὸ τὸ ὑλικὸ καὶ φτιάξε τὸ τάδε ἀντικείμενο, ἀλλά: αὐτὸ τὸ ὑλικὸ ἔχουμε, τί λέτε, τί μποροῦμε νὰ φτιάξουμε. Βέβαια ὑπάρχει κι' ἕνα ποσοστὸ ἐπιπολαίων, τῶν παιδιῶν ποὺ προτρέχουν χωρὶς πολὺ σκέψι, μὰ γρήγορα θὰ συνέλθουν, σὰν θὰ ἰδοῦν τὴν ἀδυναμία τους. Ποτὲ δὲν ἔχουμε ὡρισμένες ἐπιδιώξεις, δηλαδὴ μιὰ προκαθωρισμένη σὲ πρόγραμμα δουλειά. Τώρα μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ τοὺς μιλήσωμε γιὰ τὴν ἀντοχὴ τοῦ ὑλικοῦ καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ τὸ προσέχουμε πρὶν καταπιαστοῦμε μ' αὐτό. Δεύτερο ζήτημα ποὺ γεννήθηκε ἦταν ἡ στερεότης τῆς κατασκευῆς. Τὰ παιδιὰ τὸ λύσανε πολὺ ἐπιπόλαια. Τὸ πρῶτο πράγμα ποὺ σκεφτήκανε ὅλα ἦταν νὰ καταφύγουνε στὶς διάφορες κόλλες. Δὲν περάσανε ὅμως πολλὲς ἡμέρες καὶ τὰ κουκουνάρια ξεκολλοῦσαν καὶ γίνονταν κομμάτια. Τότε μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ σκεφτοῦμε πὼς δεύτεροι παράγοντες γιὰ τὴν καλὴ δουλειὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ὀμορφιὰ ἀλλὰ καὶ ἡ στερεότης. Πήραμε λοιπὸν ἕνα τρυπανάκι, τρυπήσαμε τ' ἀντίστοιχα κομμάτια καὶ βάλαμε συνδέσμους (καβίλλιες)

Ἕνα ὡραῖο παγῶνι φκιαγμένο ἀπὸ κουκουνάρι.

ἀπὸ ξυλαράκια μαζὶ μὲ τὴν κόλλα. Τελευταῖα μιλήσαμε γιὰ αἰσθητική, κρίνοντας τὴ δουλειά μας σὲ ἀπόδοσι σχήματος καὶ χρώματος. Ὕστερα ἀπ' αὐτὰ εἶμαι βέβαιος πὼς ὅταν ἀργότερα θὰ καταπιαστοῦμε μὲ σοβαρώτερες κατασκευές, τὰ παιδιὰ θὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ διαλέξουνε τὸ ἀνάλογο ὑλικὸ σὲ ἀντοχή. Αὐτὸ θὰ γίνη ἀργότερα στοὺς μεγάλους γιατὶ ἐδῶ μιλᾶμε γιὰ παιδιὰ ἡλικίας 10-12 χρονῶν. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ἐνδιαφέρη ὅπως εἶπα καὶ στὰ προηγούμενα, εἶναι νὰ διατηρήσουμε ὅλη τὴν ἁγνότητα τοῦ παιδιοῦ, τὴν πρωτοβουλία του καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀνάπτυξι τῆς αὐτενέργειας του.

Καὶ ἀρχίζουμε μὲ τὴν ἐκλογὴ τοῦ ὑλικοῦ. Θὰ κυττάξωμε νὰ τοὺς κάνωμε προσεκτικοὺς στὴν ἀντοχή του, λ.χ. μᾶς φέρανε τὰ παιδιὰ κουκουνάρια στὴν ἀρχή, ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὰ κουκουνάρια ὑπῆρχαν καὶ πολλὰ κυπαρισσόμηλα. Βέβαια ἡ ποικιλία σὲ μεγέθη ποὺ μᾶς ἔδιναν τὰ κυπαρισσόμηλα ἦταν εὐχάριστη, γιατὶ μᾶς διευκόλυνε, ἀλλὰ τὴ δεύτερη μέρα ποὺ τὰ εἴχαμε ἐκθέσει στὸν Ἥλιο, παρατηρήσαμε πὼς σκάγανε καὶ ὅσα παιδιὰ τὰ εἶχαν χρησιμοποιήσει καταστρέψανε τὴ δουλειά τους. Συμπέρασμα: μάθαμε 1) τὴν ἐκτίμησι τοῦ ὑλικοῦ, 2) τὴν στερεότητα τῆς κατασκευῆς καὶ τρίτο πὼς πρέπει νὰ ἔχη καὶ αἰσθητικὴ ἐμφάνισι ἡ κατασκευή μας. Ἀπὸ ἐδῶ καὶ μπρὸς ἦταν μιὰ πραγματικὴ ἀπόλαυσι, νὰ παρακολουθῆ κανεὶς τοὺς μικροὺς αὐτοὺς τεχνίτες νὰ δουλεύουνε. Εἶχε δημιουργηθῆ μιὰ ἀτμόσφαιρα ἔρευνας καὶ ἀμφιβολίας ὅπως μέσα στὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια. Δὲν πιάνανε ὑλικὸ στὰ χέρια τους πρὶν βεβαιωθοῦνε γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα.

Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ

νᾶς οὔτε τοῦ Φοίβου ἡ δύναμη δὲ θὰ σὲ λυτρώσουνε, φωνάζουν.

Θὰ πᾶς τ' ἀνέμου καὶ χαρὰ δὲ θὰ γνωρίσης'
ἴσκιος ἀναίματος καὶ βόσκημα δαιμόνων...
Δὲ μ' ἀπαντᾶς; Τὰ λόγια μου καταφρονεῖς;
Ὅμως γιὰ μᾶς εἶσαι θρεφτάρι ἑτοιμασμένο
καὶ θὰ σὲ τρῶμε ζωντανὸ κι' ὄχι σφαγμένο...
Γροίκησε τώρα καὶ τὸ ξόρκι ποὺ σὲ δένουμε...

Δ΄.

Χειροπιασμένες τώρα οἱ φοβερὲς θεὲς τῆς νύχτας στήνουν χορὸ ὁλόγυρα στὸν Ὀρέστη... Γρηὲς καθὼς εἶναι, ἄσκημες, κοκκαλιάρες, καθὼς παραμορφώνει τὰ χαρακτηριστικά τους ὁ θυμὸς καὶ σκύβουν κι' ἀνατινάζονται ἐπάνω μ' ἕνα πήδημα καὶ ρίχνουν τὸ κεφάλι τους πρὸς τὰ πίσω... παρουσιάζουν ἕνα θέαμα ποὺ ἰσοζυγιάζεται ἀνάμεσα στὸ γέλιο καὶ τὸ φόβο...

Ἡ φωνή τους βραχνή, σπασμένη, παράτερη, ἀνακατεύεται μὲ τὸ σφύριγμα τῶν φιδιῶν ποὺ εἶναι τυλιγμένα γύρω ἀπὸ τὰ μπράτσα καὶ τὸ λαιμό τους.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Ἐμπρὸς ἂς στήσουμε χορό.
Καιρὸς τὸ θλιβερὸ τραγοῦδι μας νὰ ποῦμε...
Εἶναι ἀπ' τὴ μοίρα μας γραφτὸ
τὴν τύχη τῶν θνητῶν νὰ κυβερνοῦμε.
Πάντα τὸ δίκηο θέλουμε καὶ τὸ σωστό.
Ὅποιος κρατάει τὰ χέρια καθαρὰ
δὲν πέφτει κατ' αὐτὸν ποτὲς ἡ ὀργή μας
τὴ ζήση του ἀβλαβος περνᾶ.
Ἂν κάποιος ὅμως κριματίση
καὶ θέλη ἀθώρητο τὸ ματωμένο
χέρι του νὰ κρατήση,
μάρτυροι ἐμεῖς, τρέχουμε εὐτὺς
βοηθοὶ στὸ σκοτωμένο
καὶ δὲν τὸν παρατοῦμε ὡς νὰ ξοφλήση
τὸ γαῖμα τὸ χυμένο.

Ὦ νύχτα, ὦ μάνα νύχτα
ποὺ μ' ἔκαμες γιὰ παιδωμὴ
σὲ ζωντανὸ καὶ πεθαμένο,
δὲ θέλει τῆς Λητῶς ὁ γυιὸς νὰ σεβασθῆ
τὴ δούλεψή μας
καὶ βάλθηκε τὸν τρεμουλιάρη αὐτὸ ν' ἁρπάξη
ποὖναι ἄγρη μας καὶ πλερωμή μας!

(Ἀκολουθεῖ) Μ. Ἀναστασίου

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

29. (Συνέχεια)

—Ὅ,τι πληροφορίες ἔχουμε γι' αὐτόν, ἀποκρίθηκε ὁ γέρο Παρμενίων, εἶναι καλές. Λὲν πὼς εἶναι ὁ πιὸ δυνατὸς κι' ὁ πιὸ ὡραῖος ἄντρας τῆς Περσίας.

—Τόσο τὸ καλύτερο! ψιθύρισε ὁ Ἀλέξανδρος. Μοῦ ἀρέσει νὰ εἶναι ὁ ἐχθρός ἀντάξιός μου.

—Εἶναι μορφωμένος ἄνθρωπος, ἐξακολούθησε ὁ Παρμενίων, καὶ μιλάει καλὰ τὰ ἑλληνικά. Τὸ Περσικὸ κράτος βρίσκουνταν σὲ μεγάλη ἀναρχία κι' αὐτὸς ἔβαλε τάξι, στὴν ἀρχὴ μὲ τὴ βία κι' ἔπειτα μὲ τὸ καλό. Ἔχει ὅμως μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ νομίζει πὼς εἶναι ἀνίκητος.

Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε.

—Αὐτὸ νομίζω κι' ἐγώ! εἶπε. Θὰ δοῦμε ποιὸς ἔχει δίκιο.

Σὲ λίγες μέρες ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε πιὰ σηκωθῆ. Ἦταν κυκλωμένος ἀπὸ τοὺς φίλους του στρατηγούς, ὅταν ἀπεσταλμένοι ἔφτασαν λαχανιασμένοι.

—Βασιλιᾶ μου, φώναξαν, μιὰ μεγάλη εἴδησι! Ὁ Δαρεῖος ἔφτασε μὲ τὸ στρατό του.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔκαμε ἕνα βῆμα:

—Ποῦ βρίσκεται; ρώτησε.

—Στρατοπέδεψε σὲ μιὰ στενὴ πεδιάδα, κοντὰ στὴν πόλι Ἰσσό. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἔχει τὴ θάλασσα, ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ βουνά. Ὁ στρατός του εἶναι ἀναρίθμητος.

Ὁ Ἀλέξανδρος χτύπησε τὰ χέρια χαρούμενος.

—Δὲ θὰ μᾶς ξεφύγη! φώναξε στοὺς φίλους τους. Ἐκεῖ ποὺ σφηνώθηκε εἶναι χαμένος! Ὁ τόπος εἶναι στενός, δὲ θὰ μπορέση νὰ χρησιμοποιήση τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ του. Πᾶμε γρήγορα μὴν ἀλλάξη θέσι.

Κεφ. 43.

Δὲν ἔχασαν οὔτε στιγμή. Κίνησαν, βράδι πιά, περπατοῦσαν ὅλη τὴ νύχτα. Τὰ ξημερώματα διέκριναν μέσα στὴ στενὴ πεδιάδα, ἀνάμεσα στὴ θάλασσα καὶ στὰ βουνά, τὸν ἀμέτρητο στρατὸ τοῦ ἐχθροῦ. Στὴ μέση τοῦ στρατοῦ ἔλαμπε τὸ χρυσὸ ἅρμα τοῦ Δαρείου κι' ὁ Μέγας Βασιλιᾶς τυλιγμένος τὴν πορφύρα του στέκουνταν ὄρθιος κι' ἔδινε διαταγές.

Τὰ μάτια τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀστράψαν.

«Θὰ διαπεράσω τὶς γραμμὲς συλλογίστηκε μὲ λαχτάρα, θὰ τὸν φτάσω καὶ θὰ παλέψω μαζί του. Θὰ τὸν σκοτώσω κι' ἡ Ἀσία θὰ γίνη δική μου».

Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν κυνηγοῦσε ἀπὸ κοντά...

Παράταξε τὸ στρατό του, ἔδωσε τὶς τελευταῖες διαταγές.

—Ἐμπρός! διέταξε τὸ ἐκλεκτὸ ἱππικό του, ποὺ τὸ ἔστελνε πάντα ν' ἀρχίζη πρῶτο τὴ μάχη.

Πίσω ἀπὸ τὸ ἱππικὸ ἀκολουθοῦσαν τρέχοντας οἱ Κρητικοὶ τοξότες καὶ πίσω οἱ βαρειὲς φάλαγγες. Οἱ περσικὲς πρωτοφυλακὲς τρόμαξαν· ἄρχισαν νὰ φεύγουν. Ὁ Δαρεῖος, ἀπάνω στὸ ἅρμα του, φώναζε κι' ἔδινε θάρρος στὸ στρατό του.

Ὁ Ἀλέξανδρος τράβηξε γραμμὴ ἀπάνω του. Οἱ πιὸ ἐκλεκτοὶ Πέρσες πολεμιστὲς εἶδαν τὸν κίντυνο κι' ἔτρεξαν νὰ ὑπερασπίσουν τὸ βασιλιᾶ τους. Εἶδε ὁ Δαρεῖος τὸν Ἀλέξανδρο νἄρχεται. Αὐτὸς ποὺ ἦταν τόσο γενναῖος δάστασε. Τοῦ φάνηκε σὰ νἄταν ἕνας θεὸς ποὺ ὡρμοῦσε ἀπάνω του.

«Θὰ μὲ σκοτώση! συλλογίστηκε. Θὰ μὲ σκοτώση!».

Πανικὸς τὸν κυρίεψε· τράβηξε τὰ χαλινάρια τοῦ ἀλόγου του κι' ἄρχισε νὰ φεύγη.

Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν κυνηγοῦσε ἀπὸ κοντά. Ἔτρεξαν οἱ φίλοι του νὰ τὸν βοηθήσουν, ἔτρεξαν κι' οἱ σωματοφύλακες τοῦ Δαρείου.

Ἄρχισε πιὰ νὰ σκοτεινιάζη. Στὴν ἀριστερὴν ἄκρη τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὁ Παρμενίων πολεμοῦσε γενναῖα κι' ἀναχαίτισε τοὺς ἐχθρούς. Μὰ αὐτοὶ ἦταν δεκαπλάσιοι κι' ὁ Παρμενίων ἔνοιωσε νὰ κλονίζεται.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε μιὰ βουή:

—Ὁ Δαρεῖος φεύγει!

Τρόμαξαν οἱ Πέρσες, σταμάτησαν. Κοίταξαν, εἶδαν πέρα τὸ Δαρεῖο μὲ τὸ χρυσό του ἁμάξι νὰ φεύγη σὰν ἀστραπή.

—Πίσω! Πίσω! Χαθήκαμε! ἀκούστηκαν φωνὲς κι' οἱ ἐχθροὶ ἔντρομοι γύρισαν τὶς πλάτες στὶς φάλαγγες τοῦ Παρμενίωνα κι' ἄρχισαν νὰ φεύγουν.

Μέσα στὸ σκοτάδι τὸ ἅρμα τοῦ Δαρείου σταμάτησε. Χύθηκε ὁ Ἀλέξανδρος ἀπάνω του· ἦταν ἄδειο. Εἶχε απομείνει μέσα μονάχα τὸ τόξο, ἡ ἀσπίδα κι' ὁ βασιλικὸς μανδύας. Ὁ Δαρεῖος εἶχε γίνει ἄφαντος. Εἶχε καβαλικέψει ἕνα ἄλογο κι' εἶχε ἐξαφανιστῆ μέσα στὰ βουνά.

Στράφηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Εἶδε ὅλο τὸν περσικὸ στρατὸ νὰ φεύγη· πίσω ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς τοὺς κυνηγοῦσε ἀλαλάζοντας.

Ἔδωσε ὁ Ἀλέξανδρος προσταγὴ νὰ βαρέσουν οἱ σάλπιγγες, νὰ σταματήση ὁ διωγμός. Χύθηκαν οἱ Ἕλληνες στὸ στρατόπεδο ποὺ εἶχαν ἀφήσει οἱ Πέρσες. Ἄλλοι μάζευαν αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἔδεναν· ἄλλοι πλούσια ἅρματα· ἄλλοι ροῦχα, κοσμήματα, ἄλογα.

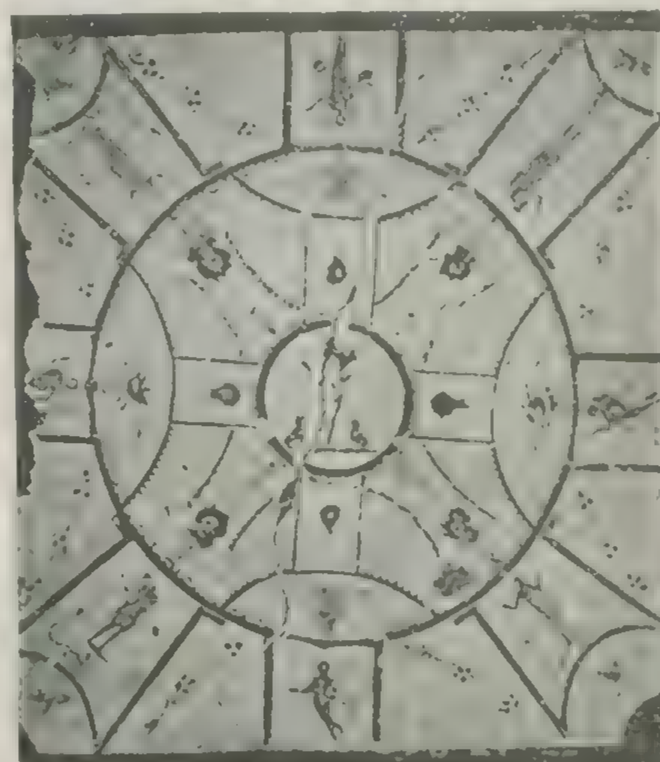
Στὴ μέση τοῦ στρατόπεδου ὑψώ-

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

III. ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Πολλὲς πόλεις, καθὼς εἴπαμε, στὴν ἀρχαιότητα φέραν τὄνομα του μεγάλου δορυκτήτορα, μὰ τὸ «δαιμόνιο κτίσμα» που θεμελίωσε ὁ ἴδιος τὸ 331 π. Χ. ἡ χρυσὴ «Ἀλεξάνδρεια ἡ κατ' Αἴγυπτον», ἔμελλε νὰ καταστῆ ἡ ἀντάξια τῶν μεγάλων Ἀθηνῶν πρωτεύουσα του μεταλεξανδρινου κόσμου. Κεντρικὴ ἀρτηρία παγκοσμίων ἐμπορικῶν ὁδῶν που φέρουν ὡς τις ἀπομακρες χῶρες τῆς μυθικῆς Ἀνατολῆς, τὴν Κίνα, τὴν Ἰνδία, τὴν Κίνα, ὀργανωμένη πάνω στὰ μεγαλεπήβολα σχέδια του Πτολεμαίου καὶ διαφεντευομένη μὲ τὴ σοφὴ ἐμπορικὴ της πολιτική, ἀναπτύσσεται ἀλματικὰ σὲ μιὰ καταπληκτικὴ γιὰ τους τότε καιρους κοσμόπολη, πού ὁ πληθυσμός της ξεπερνοῦσε κάποτε τὸ ἑκατομμύριο. Τὰ τεράστια πτολεμαϊκά της πλοῖα πού κατέπληξαν τὸν ἀρχαῖο κόσμο μὲ τὶς τριάντα καὶ σαράντα σειρὲς κουπιῶν, τοὺς πύργους των, τους κήπους των, τὰ ἰχθυοτροφεῖα, τους ναοὺς καὶ τὰ οἰκήματα τῶν ἀνδρῶν, μοιάζουν σὰν σωστὲς πλωτὲς πολιτεῖες. Ἡ πολυτέλεια τους παρέμεινε μυθική. Φτάνει ν' ἀναφέρουμε πὼς σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ θαυμάσια πλοῖα καὶ σ' ἕνα μέρος τοῦ καταστρώματος ἦταν ζωγραφισμένος μὲ ψηφιδωτὰ ὁλόκληρος ὁ μῦθος τῆς «Ἰλιάδας». Μέσα στὸν τεράστιο πολεμικό τους στόλο — περιλαμβάνονται θαλαμηγὰ πού μᾶς θυμίζουν τὴ Σαιξπήρια περιγραφή τους μέσα στὸν Ἀντώνιο καὶ τὴν Κλεοπάτρα — χρυσόπρυμνα καὶ χρυσέμβολα ὀκτακόσια. Γύρω ἀπὸ τὸ Βασιλέα ὑπάρχει μιὰ πολυάριθμη τάξι κρατικῆς ἱεραρχίας πού τὰ μέλη της λαμπρύνουν μὲ την παρουσία τους την κοινωνία τῆς Ἀλεξάνδρειας. Τούτη ἡ ἱεραρχικὴ ταξις θὰ σταθῆ ἀργότερα τὸ πρότυπο γιὰ τὴ διαμόρφωσι της Βυζαντινῆς κρατικῆς ἱεραρχίας. Ὅπως στὴ Βυζαντινὴ αὐλὴ ἡ «Βασίλειος τάξις», ὑπάρχουν καὶ στὴν Πτολεμαϊκὴ ἰδιαίτερη αὐλικὴ ἐθιμοτυπία καὶ ἰδιαίτερη ἱεραρχικὴ περιβολή. Ὁ στρατηγὸς τῆς πόλεως θυμίζει τους στρατηγους τῶν Βυζαντινῶν θεμάτων καὶ ὁ διοικητὴς τῆς Ἀλεξάνδρειας ἔχει πολλὲς ἀναλογίες μὲ τὸ διοικητὴ τῶν δύο μεγάλων πόλεων τῆς Ἑλληνορρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, τῆς Ρώμης καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ κρατικὴ αὐτὴ διοίκησις στέκει τὸ πλαίσιο τῆς αὐτοκρατορικῆς διοικήσεως τῆς Ρώμης καὶ τοῦ Βυζαντίου, πού τελειοποιημένο θὰ τὸ παραδώση ἀργότερα σ' ὁλόκληρο τὸν εὐρωπαϊκὸ κόσμο. Ἡ εὔρυθμη κρατικὴ λειτουργία, πού ἐπέβαλε ἡ σοβαρὴ διοίκησι τῶν Πτολεμαίων, ἡ εὔφορη γῆ, τὸ πλουτοφόρο ἐμπόριο καὶ ἡ βιομηχανία καὶ γενικὰ ἡ [illegible] που φέρνει ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἐργασία, [illegible] που δὲν εἶχε δεῖ ἡ Αἴγυπτος οὔτε στὰ χρόνια των μεγαλυτέρων τῆς Φαραώ, δημιουργοῦν ὄχι μόνο ἕνα ἐξαιρετικὰ ἀναπτυγμένο πολιτικὸ [illegible] καὶ ἕνα πολύπλοκο καὶ ἀκμαῖο κοινωνικὸ βίο. Ὅπως οἱ σημερινὲς εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες κι' ἀκόμα πιὸ πολυθόρυβη, ξέρει νὰ [illegible] τὴν τρυφηλὴ καὶ ἀμέριμνη ζωὴ [illegible] [illegible] καὶ [illegible] τῆς παλαιᾶς [illegible], ἐξαιρετικὰ [illegible], μᾶς δίδει μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀδριανοῦ πρὸς τὸν γυναικάδελφό του Σερβιανό: «Πολιτεία εὐτυχισμένη — τοῦ γράφει — πλούσια καὶ γόνιμη, ὅπου κανένας δὲν κάθεται ἀργός· ἄλλοι φυσοῦν καὶ κάνουν γυαλί, ἄλλοι κατασκευάζουν χαρτὶ καὶ ὑφαίνουν ὑφάσματα, ὅλοι τέλος [illegible] σ' ἕνα ἐπάγγελμα, ὡς καὶ κεῖνοι που [illegible] ἀπὸ ποδάγρα ἔχουν κάτι νὰ κάνουν, καὶ σὲ κάτι ν' ἀσχοληθοῦν ἀκόμα κι' οἱ στραβοὶ κι' οἱ κουτσοὶ ἐδῶ δὲν μένουν χωρὶς δουλειά». Ἔτσι ἐπὶ μιὰ περίπου χιλιετηρίδα, μέχρι τὰ 641 μ. Χ. [illegible] Ἀραβες, [illegible] μέσα [illegible] της [illegible] μεγαλείου κι' ἑνὸς λεπτοῦ συνάμα πολιτισμοῦ. Πολυτελέστατη, πλούσια καὶ κομψή, ἔμεινε παροιμιώδης γιὰ τὴν ἀνήκουστη χλιδὴ των ἑορτῶν της, τὴν μεγαλοπρέπεια τῶν οἰκοδομῶν της, τὸ πλῆθος καὶ τὴν ὀμορφιὰ τῶν ἑταιρῶν της μὲ τὸν ἀδυναθῆ καὶ ἔκλυτο βίο τους, μὲ — πρέπει νὰ τονισθῆ κι' αὐτὸ — τὴ φιλοκαλία, τὴ χάρι καὶ τὴν κοινωνικὴ της ἀνάπτυξι. Ἡ ἀνώτερη καὶ λεπτὴ μόρφωσι πού καλλιεργεῖται στὴν αὐλὴ τῶν Πτολεμαίων γίνεται τὸ πρότυπον γιὰ τους Ἀλεξανδρεῖς [illegible] (του Β΄ Πτολεμαίου) [illegible] ἦταν τὸ κέντρο [illegible] χρησίμευε νὰ δίνη μιὰ μορφὴ εὐγένειας στὴν πολυτέλεια, κι' ἡ δεύτερη νὰ περιβάλλη μὲ βαρύτητα τὴν ἐλαφρὰ καὶ πνευματώδη κοινωνία που εἶχε συναθροισθῆ γύρω της. Ἐδῶ ὁ Ἀττικισμὸς βρῆκε μιὰ νέα πατρίδα, ἐδῶ ἐπεκράτησε μιὰ ἀβρότητα καὶ μειλιχιότητα, πού συνενώνοντας τους ἐπαφροδίτους τρόπους τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὰ βαθυνούστατα δημιουργήματα, παρεῖχε μιὰ θαυμαστὴ ποικιλία ἀπολαύσεων. Ποτὲς ὁ ἄνθρωπος δὲν κατώρθωσε νὰ διακοσμήση τὴ ζωή του μὲ περισσότερη χάρι, ποτὲς δὲν ἔφθασε ν' ἀπολαύση τὴ ζωή του μὲ περισσότερο πνεῦμα. Κι' αὐτὴ ἡ [illegible]

Τοιχογραφία ἀπὸ τὸ ὑπόγειο τῆς Λουκίνης.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

νουνταν χρυσοστόλιστες οἱ σκηνὲς τοῦ Δαρείου. Ὁ Ἡφαιστίων ἔστειλε στρατὸ νὰ τὶς φρουροῦν.

— Κανένας νὰ μὴν τὶς ἀγγίξη! πρόσταξε. Εἶναι τοῦ Ἀλεξάνδρου!

Ἡ μάχη τελείωσε θριαμβευτικά. Ὁ Ἀλέξανδρος κουρασμένος κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἄλογό του καὶ μπῆκε στὴ σκηνὴ τοῦ Δαρείου.

Ἔμεινε κατάπληκτος μπροστὰ στὰ τόσα πλούτη: Θρόνος καὶ τραπέζια ἀπὸ φίλντισι, κρεββάτια πολύτιμα, χρυσὰ πιάτα καὶ ποτήρια, ἀλαβάστρινες μποτίλιες μὲ ἀρώματα. Ὅλος ὁ ἀγέρας μύριζε.

— Πᾶμε τώρα, εἶπε, στὸ λουτρὸ τοῦ Δαρείου, νὰ πλυθοῦμε ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα τῆς μάχης.

Τὸ βασιλικὸ λουτρό, στὴ διπλανὴ σκηνή, ἦταν ἕτοιμο. Κι' ἐδῶ ὅλα ἦταν πολύτιμα: μπρίκια, λεκάνες, σεντόνια, πετσέτες. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀνάσανε βαθιὰ τὸ μυρωμένο ἀγέρα κι' εἶπε:

— Αὐτὸ φαίνεται θὰ πῆ νἄσαι βασιλιᾶς.

Γδύθηκε, μπῆκε στὸ λουτρὸ τοῦ Δαρείου, ἄλειψε τὸ σῶμα του μὲ ἀρωματικὸ λάδι, ξεκουράστηκε.

Σὲ ἄλλη διπλανὴ σκηνὴ ἦταν στρωμένο τὸ τραπέζι τοῦ Δαρείου. Φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς πιὸ στενοὺς φίλους του καὶ στρατηγοὺς καὶ ξάπλωσαν νὰ φᾶνε. Ποτὲ δὲν ἔφαγαν πιὸ πολυτελῆ καὶ νόστιμα φαγητά. Ποτὲ δὲν ἤπιαν κρασὶ σὲ πιὸ ἀκριβὰ ὁλόχρυσα ποτήρια.

Ἔτρωγαν κι' ἔπιναν χαρούμενοι. Ἄξαφνα σὲ μιὰ διπλανὴ σκηνὴ ἀκούστηκαν θρῆνοι καὶ φωνές.

— Τί τρέχει; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Εἶναι ἡ μητέρα τοῦ Δαρείου, τοῦ ἀποκρίθηκαν, ἡ γυναῖκα του κι' οἱ θυγατέρες του πού κλαῖνε. Εἶδαν τὸ ἁμάξι τοῦ Δαρείου ἄδειο καὶ νομίζουν ὅτι σκοτώθηκε.

Ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε τὸ Στέφανο:

— Πήγαινε νὰ τὶς ἡσυχάσης. Νὰ τοὺς πῆς πὼς ὁ Δαρεῖος δὲν πέθανε καὶ νὰ μὴν ἔχουν καμμιὰ ἀνησυχία. Ὁ Ἀλέξανδρος θὰ τὶς μεταχειρίζεται μὲ βασιλικὲς τιμὲς καὶ κανένας δὲ θὰ τὶς ἀγγίξη.

Τὴν ἄλλη μέρα πῆγε ὁ ἴδιος ὁ Ἀλέξανδρος νὰ τὶς ἐπισκεφτῆ. Ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Ἡφαιστίωνα. Ἡ μητέρα τοῦ Δαρείου, εὐθὺς ὡς τὸν εἶδε, ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἡφαιστίωνα καὶ τοῦ φίλησε τὰ χέρια.

— Ὦ βασιλιᾶ μου, τοῦ εἶπε, λυπήσου μας.

Νόμισε πὼς ὁ Ἡφαιστίων ἦταν ὁ βασιλιᾶς, γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ ψηλότερος.

Ὅταν εἶδε τὸ λάθος της γονάτισε μπροστὰ στὸν Ἀλέξανδρο καὶ τοῦ εἶπε

— Συχώρεσέ με!

(Ἀκολουθεῖ)

Τ'ΑΛΩΝΙΣΜΑ

Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τοῦ χρόνου σὲ πολλὲς περιφέρειες τῆς Ἑλλάδος ἀκόμη καταγίνονται μὲ τὸ ἀλώνισμα. Μέσα στὶς πολιτεῖες πολλοὶ δὲν ξέρουν πόσος κόπος χρειάζεται γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ὥριμο σιτάρι ἀλεῦρι, ἕτοιμο γιὰ ψωμί. Ὅταν τὰ σιτάρια ὡριμάσουν πρέπει νὰ θεριστοῦν καὶ κατόπιν ν' ἀλωνισθοῦν καὶ τέλος ν' ἀλεστοῦν. Ἔτσι τὸ ἀλώνισμα, ποὺ γίνεται τώρα, εἶναι ἡ δεύτερη ἐργασία τῆς συγκομιδῆς τοῦ σιταριοῦ.

Μετὰ τὸ θέρο, ποὺ πέφτει ἀπάνω στὶς μεγάλες ζέστες καὶ γίνεται συχνὰ τὴν νύχτα, ἔρχεται τὸ ἀλώνισμα. Μὰ τὸ ἀλώνισμα γίνεται πάντα ἡμέρα στὰ ἀλώνια, δηλαδὴ στὰ ἐπίπεδα πλατώματα, ποὺ ὑπάρχουν ἐπίτηδες σὲ κάθε χωριό.

Τ' ἀλώνι ἀποτελεῖ ἕνα ἀναγκαιότατο ἐξάρτημα τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς κοινότητος. Εἶναι ἕνα εἶδος ἐξοχικῆς πλατείας του. Ἐκεῖ δὲν γίνεται μονάχα τὸ ἀλώνισμα. Ἐκεῖ συγκεντρώνονται οἱ χωρικοὶ στὶς γιορτὲς καὶ στὰ πανηγύρια καὶ χορεύουν καὶ τραγουδοῦν. Ἀπὸ τὰ δημοτικὰ τραγούδια ξέρουμε τί ρόλο παίζουν στὴ ζωὴ τῶν χωριῶν τ' ἀλώνια.

Σ' ἄλλα χρόνια φαίνεται πὼς καὶ στὶς πολιτεῖες, ποὺ εἶχαν ἀγροτικὸ πληθυσμό, τὸ ἀλώνισμα ἐγίνετο συντροφιὰ σὲ μεγάλα ἀλώνια. Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ ἡ ὀνομασία Ψηλὰ Ἀλώνια, ποὺ ἔχουν οἱ μεγάλες ψηλὲς πλατεῖες τῆς Πάτρας καὶ τοῦ Αἰγίου.

Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ γεωργοὶ τελειώσουν τὸ θέρισμα τοῦ σιταριοῦ, δένουν τὸ σιτάρι σὲ «χειρόβολα» καὶ κατόπιν οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ ἢ μὲ τὰ ἄλογά τους τὸ κουβαλοῦν στὰ ἀλώνια. Ὅταν μαζευτῇ τὸ σιτάρι σὲ χειρόβολα στὸ ἀλώνι, μπορεῖ καὶ νὰ μετρηθῇ. Κάθε δέκα χειρόβολα λογαριάζονται μιὰ ἀγκαλιὰ καὶ κάθε ἀγκαλιὰ εἶναι ἕνα ματζοῦρι σιτάρι.

Γιὰ ν' ἀλωνιστῇ τὸ σιτάρι, δηλαδὴ γιὰ νὰ βγοῦν τὰ σπειριά του ἀπὸ τὰ στάχυα καὶ νὰ χωριστῇ τελείως ὁ καρπὸς ἀπὸ τὸ ἄχυρο, ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι ἀλωνίσματος: 1) Μὲ τὸ χέρι, δηλαδὴ μὲ τοὺς δάρτηδες. 2) Μὲ τ' ἄλογα καὶ 3) Μὲ ἀλωνιστικὴ μηχανή.

Ἂς ἰδοῦμε πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα μὲ τοὺς δάρτηδες. Ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχουν περιωρισμένες καλλιέργειες καὶ δὲν συμφέρει ἡ ἀλωνιστικὴ μηχανὴ ἢ καὶ δὲν ὑπάρχουν πολλὰ ἄλογα, οἱ παραγωγοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ τὸ σύστημα. Εἶναι τὸ πιὸ ἁπλὸ καὶ πρωτόγονο

Ἕξη ἄνθρωποι λοιπὸν πιάνουν τοὺς δάρτηδες καὶ «δαρτίζουν» τὰ στάχυα τοῦ σιταριοῦ. Ὁ δάρτης εἶναι ἕνα ἐργαλεῖο, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ραβδιά. Τὸ ἕνα χρησιμεύει γιὰ νὰ πιάνεται ἀπὸ ἕναν χωρικὸ καὶ τὸ ἄλλο, ποὺ εἶναι πιὸ κοντὸ καὶ δεμένο στὸ πρῶτο μὲ σκοινὶ ἢ μ' ἄλλον τρόπον ὥστε νὰ κινῆται ἐλεύθερα, χρησιμεύει γιὰ νὰ πέφτῃ βαριὰ ἀπάνω στὰ στάχυα καὶ νὰ βγάζῃ τὰ σπειριά. Τὸ ἀλώνισμα μὲ δάρτισμα εἶναι πολὺ κουραστικό, μὰ τὸ προτιμοῦν οἱ χωριάτες, ὅταν ἡ παραγωγὴ εἶναι μικρή. Μὲ τὸ δάρτισμα τὸ ἀλώνισμα γίνεται πιὸ γρήγορα παρὰ μὲ ἄλογα καὶ καλλίτερα, γιατὶ βγαίνουν ὅλα τὰ κλωνιά. Εἶναι ὅμως κι' ἐπικίνδυνη δουλειὰ τὸ δάρτισμα, γιατὶ καμμιὰ φορὰ τυχαίνει νὰ ξεφύγῃ τὸ δαρτόξυλο, καθὼς κινεῖται μὲ μεγάλη δύναμι καὶ νὰ τραυματίσῃ ἢ νὰ σκοτώσῃ κανένα χωριάτη, ἐκεῖ ποὺ ἀλωνίζει.

Ἐκεῖ ποὺ δαρτίζουνε τὸ σιτάρι τυχαίνει ἀπὸ τὸ δάρτισμα νὰ σκορπίζωνται τὰ στάχυα. Τότε ἕνας τὰ μαζεύει μὲ τὸ «Τερκοῦλλι» καὶ μιὰ γυναῖκα σκουπίζει ἀκατάπαυστα. Κι' ὅταν τελειώσῃ τὸ δάρτισμα ἀνεμίζουν τὸ σιτάρι μὲ τὸ τερκοῦλλι γιὰ νὰ φύγῃ τὸ ἄχυρο.

Ἔπειτα ἀρχίζει τὸ κοσκίνισμα μὲ ἕνα μεγάλο κόσκινο κι' ἔτσι στὸ τέλος πέφτει τὸ σιτάρι στὴ γῆ καθαρὸ πιὰ καὶ γίνεται σωρός. Κι' ἂν τύχῃ ἀκόμα καὶ μείνουν στάχυα στὸ κόσκινο ἀκοπάνιστα, τὰ παίρνουν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κοπανοῦν μὲ τὸν κόπανο, ὥστε νὰ μὴ πάῃ τίποτε χαμένο.

Τὸ σιτάρι κοιτεται σὲ σωρούς πιὰ καὶ τ' ἄχυρο τὸ παίρνει ὁ ἀνεμος. Ἔπειτα μαζεύεται, ὅσο ἀξίζει, γιὰ τροφὴ τῶν ζώων.

Λέει μάλιστα καὶ ἕνα συμβουλευτικὸ δίστιχο σχετικὰ μὲ τ' ἄχυρα στ' ἀλώνι:

«Μὴν τὰ πετᾷς τὰ λόγια σου
σὰν τ' ἄχερα στ' ἀλώνι
γιατὶ τὰ παίρνει ὁ δαίμονας
καὶ ποιὸς τὰ συμμαζώνει».

Τὸ τραγουδάκι αὐτὸ θὰ πῇ ὅτι ὁ κάθε λόγος μας δὲν πρέπει νὰ βγαίνῃ τυχαῖα, ἀλλὰ κατόπιν ἀπὸ πολλὴ σκέψι.

Εἴδαμε λοιπὸν πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα μὲ τὸ δάρτη, χωρὶς ζῷα καὶ χωρὶς μηχανές. Αὐτὸ τὸ σύστημα ἐφαρμόζεται πρὸ πάντων στὰ ἑλληνικὰ νησιά ὅπου ἡ παραγωγὴ τοῦ σιταριοῦ εἶναι μικρή. Στὴ Ρούμελη ὅμως καὶ σὲ μερικὰ μέρη τοῦ Μωριᾶ κι' ἀλλοῦ τὸ ἀλώνισμα γίνεται μὲ ἄλογα. Δὲν κουράζεται ὁ γεωργὸς μὲ τοὺς δάρτηδες. Ἄλογα σέρνουν τὸ ἁπλὸ μηχάνημα καὶ γρήγορα χωρίζεται τὸ σιτάρι ἀπὸ τ' ἄχυρο. Αὐτὸ τὸ θέαμα τοῦ ἀλωνίσματος μὲ πολλὰ ἄλογα, ποὺ πολλὲς φορὲς εἴδαμε στὸ Λιβαδείκι, στὴν Ἀράχωβα καὶ σ' ἄλλα μέρη τῆς Ρούμελης, εἶναι ὡραῖο καὶ θεαματικό. Οἱ χωριάτες φέρνουν μαζὶ τ' ἄλογά τους στὸ ἀλώνι κι' ἔτσι τελειώνουν τὸ ἀλώνισμα μαζὶ ὅλου τοῦ σιταριοῦ τοῦ χωριοῦ. Δὲν ἀλωνίζει καθένας χωριστά, μὰ ὅλοι μαζί.

Στὶς μεγάλες καλλιέργειες, ὅπως εἶναι στὴ Μακεδονία καὶ στὴ Θεσσαλία, τώρα τὸ ἀλώνισμα γίνεται μὲ μεγάλες ἀλωνισικὲς μηχανές. Μ' αὐτὲς γίνεται ἡ δουλειὰ καὶ καλὰ καὶ γρήγορα. Μὰ οἱ μηχανὲς αὐτὲς συμφέρουν ὅταν εἶναι μεγάλη καλλιέργεια καὶ ὄχι μικρή.

Κι' ὅταν λοιπόν, ἢ ἔτσι ἢ ἀλλιῶς, τελειώσῃ τὸ ἀλώνισμα τοῦ σιταριοῦ, φυλάγεται τὸ προϊὸν στὶς ἀποθῆκες ἢ πουλιέται. Μα, ὅπως κι' ἂν γίνῃ, θὰ καταλήξῃ τὸ σιτάρι στὸ μύλο γιὰ νὰ γίνῃ ἀλεῦρι καὶ τὸ ἀλεῦρι ψωμί.

Σήμερα τὸ περισσότερο σιτάρι ἀλέθεται στοὺς μεγάλους κυλινδρομύλους στὶς πόλεις. Σπάνια δουλεύουν ἀνεμόμυλοι ἢ νερόμυλοι, ὅπως ἄλλα χρόνια. Μάλιστα, σὲ παλαιότερα χρόνια, ἕνα μέρος τοῦ σιταριοῦ ἀλέθονταν στὰ σπίτια μὲ τὸ χέρι. Δηλαδὴ μὲ τοὺς χειρόμυλους.

Καὶ γιὰ νὰ γίνεται ρυθμικό, μὲ μικρότερο κόπο, τὸ ἄλεσμα ὑπῆρχαν καὶ τραγούδια τοῦ χειρόμυλου, ὅπως ὑπάρχουν τραγούδια γιὰ τὸ ρυθμικὸ τράβηγμα τοῦ κουπιοῦ καὶ γι' ἄλλες κοπιαστικὲς ρυθμικὲς ἐργασίες.

Τὰ περισσότερα τραγούδια τοῦ χειρόμυλου ἄρχιζαν μ' αὐτοὺς τοὺς στίχους:

«Ἄλεθε, μύλο, ἄλεθε,
βγάλε τ' ἀλεύρια σου ψιλά
τὰ πίτουρά σου τραγανὰ
νὰ τρῶμε μεῖς, νὰ τρῶν
τὰ ζά!» (ζῷα).

Εἶναι ἀξιοπαρατήρητο ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι εἶχαν παρόμοια τραγούδια γιὰ τὸ ἄλεσμα τοῦ σιταριοῦ στὸ χειρόμυλο, ποὺ ἄρχιζαν μάλιστα τὸ ἴδιο. Ἕνα ἀπὸ τὰ λίγα τέτοια τραγούδια, ποὺ ἐσώθηκαν ἕως σήμερα, εἶναι κι' αὐτό:

«Ἄλει, μύλα, ἄλει
καὶ γὰρ Πίττακος ἄλει
μεγάλας Μυτιλάνας βασιλεύων».

Δηλαδή: «Ἄλεθε, μύλο, ἄλεθε, καὶ βέβαια ἀλέθει ὁ Πίττακος ὁ μεγάλος βασιλιὰς τῆς Μυτιλήνης».

Δὲν ξέρουμε ἂν στὴν ἀρχαιότητα πραγματικὰ ἄλεθαν καὶ οἱ τοπικοὶ βασιλιάδες στὸ χειρόμυλο. Ξέρουμε ὅμως, καὶ τὸ ξαναβλέπουμε μ' αὐτὸ τὸ παράδειγμα ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ὁμοιότης μεταξὺ τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν καὶ τῶν σημερινῶν ἠθῶν, ἐθίμων καὶ τραγουδιῶν.

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

Το αλωνισμα γινεται και μ' άλογα.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

7ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Ἰωάννου γ´ 13 – 17)

Εἶπεν ὁ Κύριος: Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωυσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ.

Ἀπόστολος (Πρὸς Γαλάτας στ´ 11 – 18)

Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ᾽ ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ᾽ ὡς ἐφ᾽ ἑνός, καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστός. Τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι᾽ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός.

* ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ *

Τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἱδρύσει εἰς τὴν Γαλατίαν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχαν ἀρχίσει διάφοροι ψευτοδιδάσκαλοι νὰ τὴν ὑπονομεύουν μὲ τὴν διδασκαλίαν τους. Πρὸ πάντων δὲ μερικοὶ ἀπ᾽ αὐτοὺς ποὺ ἤθελον νὰ διαδώσουν τὸν νόμον τοῦ Μωυσέως μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς εἶχαν γίνει χριστιανοὶ μόλις ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τοὺς ἐκήρυξε τὴ χριστιανικὴ διδασκαλία, ἀλλὰ διάφοροι Ἑβραῖοι παρουσιάσθηκαν κατόπιν μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν τοὺς ὁποίους ἐδίδασκον ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ πιστεύουν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ νὰ σωθοῦν, ἀλλ᾽ ὅτι ἔπρεπε νὰ φυλάττουν τὰς διατάξεις καὶ τὰ παραγγέλματα τοῦ Μωυσέως. Γι᾽ αὐτὴ λοιπὸν τὴν αἰτία ἀναγκάστηκε ὁ Παῦλος νὰ γράψῃ πρὸς τοὺς Γαλάτας τὴν ἐπιστολήν του γιὰ νὰ τοὺς στηρίξῃ στὴ Χριστιανικὴ πίστι καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ μὴ δίδουν καμμιὰ προσοχὴ στὴ διδασκαλία τῶν ψευτοδιδασκάλων.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ Παῦλος λέγει πρὸς τοὺς Γαλάτας ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ ἀναμίξουν τὴ διδασκαλία τοῦ Θεανθρώπου μὲ τὸν Μωσαϊκὸ νόμο δὲν τὸ ἔκαμναν ἀπὸ ἀγαθὴ προαίρεσι, ἀλλὰ σκοπό τους εἶχαν νὰ γίνουν ἀρεστοὶ στοὺς Ἑβραίους, οἱ ὁποῖοι καθὼς φαίνεται ἦσαν πολλοὶ στὴ Γαλατία, καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους κατοίκους εἶχαν γίνει κι᾽ αὐτοὶ χριστιανοί. Οἱ ψευτοδιδάσκαλοι αὐτοὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐζητοῦσαν νὰ ἐπιβάλουν μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν τὴν περιτομὴν (Ἰουδαϊκὸν βάπτισμα) μὲ μόνο σκοπὸ νὰ νοθεύσουν τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν. Τὸ ἔκαναν δὲ αὐτὸ γιὰ νὰ μὴ καταδιώκωνται ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ποὺ ἦσαν κυρίαρχοι τοῦ τόπου, ὡς διδάσκοντες νέαν θρησκείαν. Καὶ ὁ Παῦλος γιὰ νὰ ἀποδείξῃ στοὺς νεοφωτίστους Χριστιανοὺς ὅτι ἐκεῖνοι δὲν εἶχαν πραγματικὸ ἐνδιαφέρον γι᾽ αὐτούς, τοὺς λέγει ὅτι ἐκεῖνοι ἀκριβῶς ποὺ ἤθελαν νὰ διαδώσουν τὴν περιτομὴν κι᾽ ἐνδιεφέροντο τάχα γιὰ τὸν νόμο τοῦ Μωυσέως οὔτε κι᾽ αὐτὸν ἐφύλαττον, διότι κάθε στιγμὴ παρέβαιναν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου αὐτοῦ.

Λοιπὸν αὐτοὶ οἱ ψευτοδιδάσκαλοι ἐκινοῦντο ἀπὸ φθόνον καὶ ταπεινὰ ἐλατήρια μὲ μόνο σκοπὸ νὰ φέρουν ταραχὲς καὶ νὰ κλονίσουν τὴν πίστι τῶν χριστιανῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας. Γι᾽ αὐτὸ ὁ Παῦλος κάμνει πολλὰς συστάσεις σ᾽ αὐτοὺς γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ξεχωρίζουν τοὺς πραγματικοὺς διδασκάλους ἀπὸ ἐκείνους ποὺ μὲ τὴν ψεύτικη καὶ ἀπατηλὴ διδασκαλία τους προσπαθοῦν νὰ τοὺς ἀπομακρύνουν ἀπ᾽ τὸ Χριστιανισμό. Σκοπὸς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν λέγει ὅτι εἶναι τὸ νὰ ἐξαπατοῦν τοὺς ἁπλοϊκοὺς καὶ τοὺς ἀφελεῖς. Ἐνῷ δὲ εἶναι ξένοι πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν διδασκαλίαν του, προσποιοῦνται τὸν εὐσεβῆ καὶ κάνουν πὼς ἐνδιαφέρονται τάχα διὰ τὴν Ἐκκλησίαν γιὰ νὰ τοὺς παρασύρουν εὐκολώτερα.

Τὸ κήρυγμα βέβαια τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς Γαλάτας δὲν ἔχει σκοπὸ μόνον αὐτοὺς νὰ κάμῃ προσεκτικούς, ἀλλὰ καὶ κάθε χριστιανὸν κάθε ἐποχῆς. Λέγει στοὺς χριστιανοὺς ὅλους νὰ προσέχουν στὴν ἐκλογὴ τῶν διδασκάλων, γιὰ νὰ μὴ γίνωνται θύματα τῶν διαφόρων ἀπατεώνων. Εἶναι δὲ εὐκολώτατον στοὺς ἀληθεῖς χριστιανοὺς νὰ διακρίνουν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀπὸ τὸν βίο καὶ τὰ ἔργα τους. Ἐφ᾽ ὅσον ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα των δὲν εἶναι σύμφωνα μὲ τὰ διδάγματα τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν εἶναι δυνατὸν αὐτοὶ νὰ εἶναι καὶ πραγματικοὶ διδάσκαλοι. Καὶ βεβαιώνει ὁ Παῦλος τοὺς χριστιανοὺς τῆς Γαλατίας ὅτι αὐτοὶ οἱ ψευτοδιδάσκαλοι μὲ τὰ ἔργα των δὲν εἶναι οὔτε πραγματικοὶ ὀπαδοὶ τοῦ Μωυσέως, ἐνῷ τάχα γι᾽ αὐτὸν ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ὑποφέρουν ὁτιδήποτε. Ἐνῷ δὲ οἱ ψευτοδιδάσκαλοι ἐκαυχῶντο ὅτι ἦσαν τηρηταὶ τοῦ νόμου, ὁ Παῦλος λέγει εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὅτι δὲν θέλει τίποτε ἄλλο γιὰ καύχημά του ἀπὸ τὸ νὰ ὁμολογῇ τὴν ἁγίαν διδασκαλίαν καὶ τὸν σταυρικὸν θάνατον τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος. Μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησι στὸ Χριστὸ εἶχε κατορθώσει νὰ ζῇ μίαν ζωὴν πραγματικὰ ἁγίαν καὶ γεμάτη ἀρετές. Οὔτε τὸ ψεῦδος οὔτε ἡ ματαιότης τῶν ἀνθρωπίνων ἀπολαύσεων κατώρθωσαν νὰ τὸν ἐπηρεάσουν. Μὲ τὴ δύναμι τοῦ Χριστοῦ εἶχε γίνει ἄλλος ἄνθρωπος, εἶχε ξαναγεννηθῆ.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴ διδασκαλία αὐτὴ τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς Γαλάτας, τὸ κυριώτερο καὶ σπουδαιότερο καθῆκον κάθε χριστιανοῦ εἶναι τὸ νὰ στρέφῃ ὅλη του τὴν προσοχὴ στὴν ἀναγέννησι τῆς ψυχῆς του. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ὠφελήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ ἐὰν δὲν ἀπομακρύνωμεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν γεμᾶτο ἁμαρτίες καὶ πράξεις κακές. Ἂν λοιπὸν θέλωμε πραγματικὰ τὴ σωτηρία μας εἶναι ἀνάγκη νὰ ζήσωμεν νέαν ζωήν, νὰ ἐργασθοῦμε πραγματικὰ γιὰ τὴ σωτηρία μας, ὥστε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὰ μέσα ποὺ μᾶς διαθέτει νὰ ἐλευθερώσουμε τὴν ψυχή μας ἀπ᾽ τὴν ἁμαρτία καὶ τὰ πάθη. Μόνο μ᾽ αὐτὸ τὸν τρόπο θ᾽ ἀποδειχθῶμεν γνήσιοι καὶ ἐκλεκτοὶ μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ, ὅπως κατώρθωσε νὰ γίνῃ ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ ἦταν ὁ σφοδρότερος διώκτης τῆς Ἐκκλησίας μας, κατώρθωσε ἀφοῦ μετενόησε νὰ γίνῃ ὁ μεγαλύτερος αὐτῆς κήρυκας.

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΠΟΥΡΛΟΤΙΕΡΗΣ

Τόδειξε ἀπὸ μικρός, ὁ Δημητράκης Παπανικολῆς, πῶς θὰ γινόταν μεγάλος ναυτικός. Ἦταν δὲν ἦταν δεκαπέντε χρονῶν ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του, ὁ καπετάνιος καὶ καραβοκύρης Γιώργης Παπανικολῆς, ἀπ' τὰ Ψαρά, καὶ ὁ μικρὸς Δημήτρης, ποὺ εἶχε μόλις τότε τελειώσει τὸ δημοτικό, ἐπῆγε μοῦτσος σ' ἕνα συγγενικὸ καράβι.

Θὰ μποροῦσε, βέβαια, νὰ ὑπηρετήση καὶ στὸ καράβι τοῦ πατέρα του, ποὺ τὸ κυβερνοῦσε ὁ πιὸ μεγάλος ἀδελφός του, ὁ Κωνσταντῖνος, ἀλλὰ ἐπροτίμησε νὰ ξενοδουλέψη, γιὰ νὰ σκληραγωγηθῆ περισσότερο στὴ θάλασσα. Αὐτὴ ἦταν ἄλλως τε καὶ ἡ συμβουλὴ τῆς μητέρας του Σοφίας, θείας τοῦ Νικόλη Ἀποστόλη, ποὺ ἔγινε στὴν Ἐπανάστασι ναύαρχος. Καὶ τὸ κουράγιο του στὴ θάλασσα, μαζὶ μὲ ὅλες τὶς ἱκανότητές του, ποὺ ἐπρόκειτο τόσο νὰ τὶς ἀναπτύξη ἀργότερα, ὁ Δημητράκης Παπανικολῆς τόδειξε ἀπὸ τὸ πρῶτο ταξίδι. Μιὰ σφοδρὴ τρικυμία τοὺς βρῆκε στ' ἀνοιχτὸ πέλαγος κι' ἔπρεπε νὰ μαζευτοῦνε ὅλα τὰ πανιά. Οἱ ναῦτες ἔκαμαν τὶς ἀπαιτούμενες μανοῦβρες. Μὰ σὰν ὁ καπετάνιος πρόσταξε ν' ἀνέβουν στὸ πλωριὸ κατάρτι γιὰ νὰ μαζέψουνε τὰ τελευταῖα πανιά, κανένας δὲν κουνήθηκε ἀπ' τὴ θέσι του. Ὁ κίνδυνος ἦτανε τόσο μεγάλος, ὥστε καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ θαλασσόλυκοι, δαρμένοι ἀπὸ τόσες φουρτοῦνες, ψημένοι ἀπὸ τὴν ἅρμη καὶ τὸν ἄνεμο δὲν τόλμησαν νὰ τὸν ἀντιμετωπίσουν.

Τότε ὁ Παπανικολῆς, ὁ πρωτοτάξιδος μοῦτσος ποὺ δὲν ἦταν παρὰ δεκαπέντε χρονῶν, ἀτάραχος, μὲ καταπληκτικὴ ψυχραιμία, σκαρφαλώνει στὰ ξάρτια, ἀγκαλιάζει τὴν ἀντένα καὶ μὲ γρηγοράδα ποὺ θὰ τὴν ζήλευε ἕνας παληὸς ναυτικός, ἀλλὰ καὶ μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, μαζεύει τὰ πανιά, τὰ δένει κάργα καὶ κατεβαίνει πάλι στὴν κουβέρτα, ὅπου ὁλόκληρο τὸ πλήρωμα, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν καπετάνιο, εἶχε σταθῆ ἐκστατικὸ καὶ τὸν ἐθαύμαζε. Ἔτσι, μὲ τὸ ἀπίστευτο θάρρος του ὁ Παπανικολῆς ἔσωσε τόσες ψυχὲς ἀπὸ βέβαιον πνιγμό, γιατὶ ἂν δὲν γινόταν γρήγορα ἡ δύσκολη ἐκείνη μανοῦβρα, τὸ καράβι θὰ καταποντιζόταν σύσσωμο.

Στὰ 1809, δηλαδὴ σὲ ἡλικία 19 χρονῶν, ἀφοῦ εἶχε γεννηθῆ στὰ 1790, ὁ Δημήτρης Παπανικολῆς ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα τῆς πλοιαρχίας, ἤ, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, «ἔλαβε δίπλωμα πλοιάρχου». Ἦτανε δηλαδὴ ὁ νεώτερος καπετάνιος τῆς ἐποχῆς του. Ἀλλὰ καὶ πάλι ἐδούλευε σὲ ξένο καράβι.

Ἔπρεπε νὰ περάσουν ἐννιὰ χρόνια ἀκόμη, καὶ νὰ φθάσουμε στὰ 1818, γιὰ νὰ ναυπηγήση στὴν Πόλι τὸ πρῶτο δικό του καράβι. Ἀργότερα, μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό του Ἀνδρέα, ἔβαλε στὰ σκαριὰ ἕνα ἄλλο καράβι, τὸ [illegible] ποὺ ἦταν ἕτοιμο στὶς 20 [illegible] 1821. [illegible] ὁ Παπανικολῆς [illegible] καὶ οἱ Ψαριανοὶ μὲ τοὺς Ὑδραίους [illegible] τὰ καράβια τους, γιὰ νὰ τὰ προσφέρουν στὴν ὑπηρεσία τῆς Πατρίδος. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Παπανικολῆς ἦτανε ἀπὸ τοὺς πρώτους.

Στὰς 23 Μαΐου 1821, ὁ στόλος αὐτός, ἀπὸ 50 καράβια, ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Ἰακώβου Τομπάζη, ἐξεκίνησε κατὰ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ψάχνοντας νὰ βρῆ τὸν ἐχθρό. Τὴν ἄλλη μέρα, ἔξω ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη, εἶδαν ἀπὸ μακρυὰ τὸ «Φιρμὰν Ντεϊνεμέζ», ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα καράβια τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ξύλινο ἀλλὰ θωρακισμένο, πολυτελέστατο, μὲ 84 κανόνια καὶ πλήρωμα περὶ τοὺς χιλίους ἄνδρας, ποὺ ἐπῆγε καὶ ἀγκυροβόλησε στὴν Ἐρεσό.

Ὅταν οἱ θαλασσομάχοι εἶδαν τὸν πλωτὸν ἐκεῖνον κολοσσὸν δὲν ἐδειλίασαν, ἀλλ' ἀπεφάσισαν νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν. Καὶ ἄρχισε τὸ κανονίδι, ποὺ ἐκράτησε ὅλη τὴ νύχτα.

Τὰ ξημερώματα ἔγινε σύσκεψι ὅλων τῶν πλοιάρχων πάνω στὴν Ὑδραίικη ναυαρχίδα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ προσβάλουν τὸ ἐχθρικὸ μὲ μπουρλότο. Βρήκανε μάλιστα τὸ κατάλληλο σκάφος καὶ τὸ μετέβαλαν σὲ πυρπολικό. Καπετάνιος του ὁ Γιάννης Θεοχάρης, Ὑδραῖος, καὶ πλήρωμα ἀπ' ὅλα τὰ καράβια, [illegible].

Ἡ ἐπίθεσι ἔγινε ἀμέσως τὴν αὐγή. Ἀλλὰ οἱ μπαροῦτες ἐπήρανε φωτιὰ πρὶν τὸ μπουρλότο δεθῆ καλὰ στὸ ἐχθρικὸ καράβι καὶ κάηκε στὴ μέση τοῦ πελάγους. Ὁ καπετάνιος καὶ τὸ πλήρωμα μόλις καὶ μετὰ βίας πρόφθασαν νὰ σωθοῦν μὲ μιὰ βάρκα.

Τὸ βράδυ ἑτοίμασαν νέο πυρπολικό. Ἀλλά, εἴτε γιατὶ ἦταν ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὴν πρώτη ἀποτυχία, εἴτε ἐπειδὴ μαθεύτηκε ἐν τῷ μεταξὺ ὅτι τὸ ἐχθρικὸ ἦταν θωρακισμένο, κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ λάβη μέρος στὴν καινούργια ἐκείνη προσπάθεια. Τότε ὁ Παπανικολῆς παρουσιάστηκε στὸν ναύαρχο Τομπάζη καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀναλαμβάνω ἐγὼ νὰ σχηματίσω πλήρωμα καὶ νὰ κολλήσω τὸ πυρπολικὸ στὸ δίκροτο καὶ μάλιστα στὸ μέρα.

Ὁ ναύαρχος ἐδέχτηκε τὴν προσφορὰ μ' ἐνθουσιασμό. Καὶ ὅταν ὁ Παπανικολῆς ἔφερε γύρω τὰ καράβια γιὰ νὰ διαλέξη τοὺς ἀνθρώπους [illegible] νικητές.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ἄλλη ὁ ἄνεμος δὲν ἦταν κατάλληλος. [illegible] 27 Μαΐου [illegible] καὶ τὸ πυρπολικὸ ἐτράπηκε [illegible]χῶς πρὸς τὸν ἐχθρό. Τὸ πλήρωμα τοῦ [illegible]του, μόλις τὸ εἶδε, ἄνοιξε τὸ ντουφέκι. Ὁ Παπανικολῆς [illegible] συνεχίζει τὴν πορεία του, πλησιάζει τὸ δίκροτο καί, χωρὶς νὰ βιάζεται καθόλου, μὲ τὴ γαλήνη ποὺ διακρίνει τοὺς μεγάλους ἥρωες, κατορθώνει νὰ κολλήση στὴ πλευρά του τὸ μπουρλότο.

[illegible] θοῦν.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀρχίζει νὰ πνέη ἄνεμος ἀπ' τὴν ξηρὰ καὶ παρ' ὀλίγο τὸ μπουρλότο νὰ ξεκολλήση ἀπὸ τὸ θῦμα του. Ἀλλὰ ἡ φωτιὰ ἔχει ἁρπάξει καλὰ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ σβήση προτοῦ τελειώση τὸ καταστρεπτικό της ἔργο. Τὸ πλωριὸ ἄρμπουρο καίγεται, τὸ κατάστρωμα ἔχει μεταβληθῆ σὲ καμίνι.

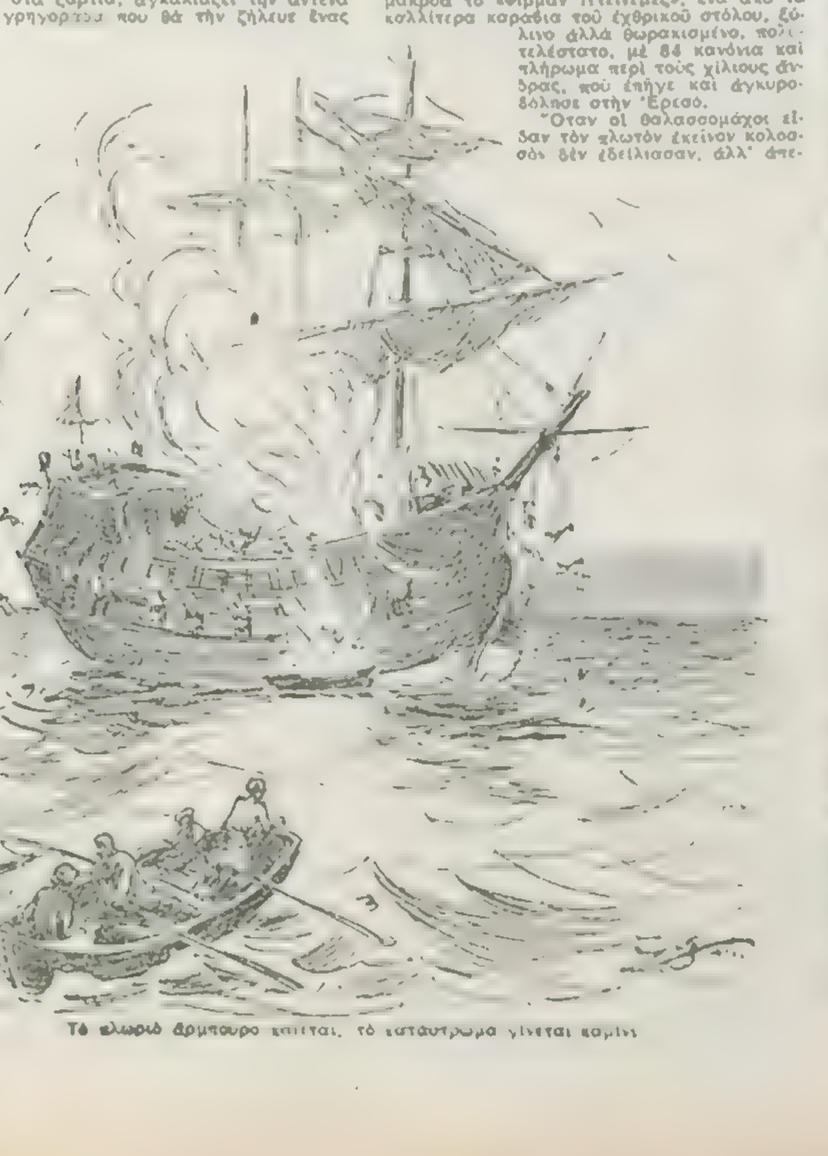
Μονάχα τότε ὁ Παπανικολῆς ἀποφασίζει νὰ φύγη, γιὰ νὰ σωθῆ αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του. [illegible] στὴ βάρκα, ἁρπάζουνε τὰ κουπιά, κατάμαυροι ἀπ' τὸν καπνὸ καὶ σὲ λίγην ὥρα βρίσκονται ὅλοι συναγμένοι στὴν Ὑδραίικη ναυαρχίδα, ἀπ' ὅπου παρακολουθοῦνε τὸ κατόρθωμά τους.

Ἐν τῷ μεταξὺ στὸ πυρπολούμενο καράβι ὁ πανικὸς εἶχε γίνει ἀπερίγραπτος. Ὅσοι ἔπεσαν στὴ θάλασσα γιὰ νὰ σωθοῦν πνίγηκαν ἢ χτυπήθηκαν ἀπὸ τ' ἀναμμένα ξύλα ποὺ ἐτινάζοντο ἀπ' τὸ πλοῖο. Ὁ ναύαρχος σκοτώθηκε ἀπὸ ἕνα του ναύτη, γιατὶ ἤθελε νὰ τοὺς ἐγκαταλείψη καὶ νὰ κατέβη στὴν ξηρὰ μὲ βάρκα.

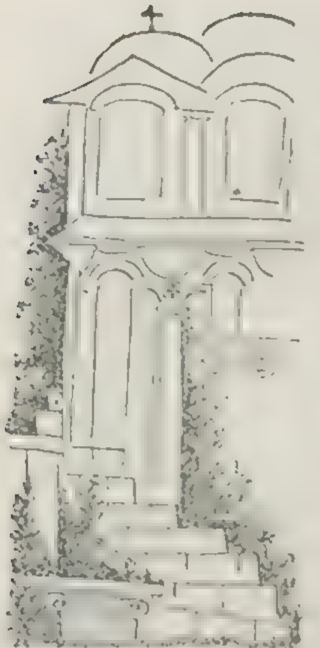
[illegible]

[illegible] καὶ μὲ τὸ [illegible] Ὁ Δημήτρης Παπανικολῆς, ὁ πρῶτος μπουρλοτιέρης, ἔκαμε πολλὰ ἀκόμη ἀνδραγαθήματα, μὲ τὰ ὁποῖα δοξάστηκε. Ἀλλὰ τὸ πρῶτο αὐτό, ποὺ εἶχε μιὰ τόσο λαμπρὴ συνέχεια, ἄξιζε γιὰ ὅλα τ' ἄλλα.

ΜΙΧ. ΚΟΚΚΑΛΗΣ

Τὸ πλωριὸ ἄρμπουρο καίεται, τὸ κατάστρωμα γίνεται καμίνι

Πόσα δὲν διηγοῦνται οἱ παληοὶ ναοὶ μὲ τοὺς χαρταριασμένους τοίχους!

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΟΤΑΝ ΜΙΛΟΥΝΕ ΟΙ ΝΑΟΙ

Πόσον ἀναπαύεται ἡ ψυχὴ στὴν ἐκκλησία, σὰν μὲ τοὺς αἴνους καὶ τὰ θυμιάματα νομίζει ὅτι ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸν Θεόν!...

Πόσα δὲν λέει, μέσα του, κρυφὰ καὶ μυστικὰ καθ' ἕνας, ὅταν ἡ δοξολογία μὲ ἀκτινοβολίες ἀμφίων χρυσοκεντήτων, χρυσοπλέκτων καὶ λαμπάδων φῶτα, κι' ἤχους κωδώνων, ἐν δόξῃ, ἐξακολουθεῖ...

Ἀλλὰ καὶ πόσα δὲν λένε οἱ παληοὶ ναοί, οἱ σκοτεινοί, οἱ κλεισμένοι εἰς τὸν ἑαυτό τους, μὲ τοὺς μεγάλους τρούλλους, τοὺς στρογγυλοὺς σὰν σοφῶν κεφάλια, τρούλλους, ποὺ νομίζει κανένας πὼς μέσα στὸ δειλινὸ τὸ μούχρωμα καὶ τὶς ἄχνες τὶς ἑσπέρας βυθισμένοι σκέπτονται...

Μυστικὲς φωνές, ποὺ τὶς ἀκούει, μόνο ἡ ψυχή, ἀναδίδονται μέσα στὸ θαμπερὸ ἡμίφως τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν σιωπηλῶν ναῶν, ποὺ τοὺς ζωντανεύει τὸ ἀδύναμο τὸ φῶς ἑνὸς λιχροῦ κεριοῦ.

• • •

Σοῦ διηγοῦνται γιὰ τὸν κόσμο, ποὺ ἐπὶ αἰῶνες τώρα ἀπὸ ἐκεῖ μέσα πέρασε, τοὺς παληοὺς ἀνθρώπους καὶ προγόνους, ποὺ τὰ τρέμοντα, ἀπὸ τὴν πίστι, χέρια τους, ἐλείαναν τῶν στασιδιῶν τὰ ξύλα, καὶ τὰ ξυλόγλυπτα, τὰ σκαλιστὰ τοῦ ναοῦ κοσμήματα. Πόσον τὸ ἄγγισμα τῶν ἀνθρώπων μέσα στὶς ἐποχὲς τὰ γυάλισε καὶ τὰ ἐστίλβωσε, σὰν μὲ βερνίκι ζωϊκό, καὶ πόσον ὁ χρόνος, ποὺ ἀπὸ ἐπάνω τους ἐπέρασε, τοὺς ἔδωκε ἕνα σαρκόχρουν χρῶμα, ποὺ φαίνεται σὰν νὰ πονῇ!

• • •

Νὰ ὁ ἅγιος Νικόλαος τῆς Κοζάνης, τὸν ὁποῖον ἡ πίστις τῶν περασμένων γενεῶν ἐπλούτισε μὲ θαυμαστὲς διακοσμήσεις καὶ μὲ ἔργα ξυλογλυπτικῆς ὑπέροχα... Ἔργα καὶ τρόπαια τέχνης καὶ ὑπομονῆς. Ἕξη χρόνια ὁ ξυλογλύπτης τὰ κατεργαζότανε.

Μοῦ λένε οἱ νεωκόροι ὅτι τρεῖς μόνον ἐκκλησίες στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἔτσι κεντημένες ἐσωτερικῶς. Μιὰ στὴ Σέλτσα, τοῦ νομοῦ Κοζάνης καὶ αὐτὴ καὶ μιὰ ἄλλη εἰς τὴν Πόλι!...

Ἀλλὰ περισσότερα ἀπὸ τοὺς νεωκόρους μοῦ διηγεῖται ὁ ναός, καθὼς εἶναι ἡ βάσις του κρυμμένη, δυὸ τρία μέτρα, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, τοῦ κεντρικοῦ του δρόμου, ποὺ ἔξωθεν περνᾷ...

Μοῦ διηγεῖται τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον τῶν παλαιῶν χριστιανῶν, καὶ τοὺς ἀγῶνας, τὶς θυσίες, μὰ καὶ τὶς νῖκες των, γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν πίστι.

Κρυμμένη, κάτω βαθειὰ ἀπὸ τῆς γῆς τὴν ἐπιφάνεια ἡ ἐκκλησία, σὰν νὰ προσπαθοῦσε νὰ εἶναι ἀπ' ἔξω ἀφανής, ἀλλὰ μὲ πόσην ἐργασίαν, δρᾶσιν, ζωὴν καὶ δυναμιν καὶ προσοχὴν λεπτομερειακήν, εἰς τὸ ἐσωτερικόν της. Ὁποία προσήλωσις εἰς τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, καὶ ὁποῖα ἔργα, ὁποῖα θαύματα καὶ ἐπιτυχίες μὲ τὴν ἐπιβολήν της...

Ἐπάνω, ὑψηλά, εἰς μίαν μεγάλην, τεραστίαν δύναται νὰ εἰπῇ κανείς, κορνίζαν, ὅλην ἀπὸ ξύλον σκαλιστό, μὲ ἀνθέμια καὶ ρόδακας, καὶ ζῷα Βυζαντινῶν σχεδίων, καὶ ἀγγέλους καὶ σταυροὺς περιπλεγμένους, ἕνας κεντημένος ἐπιτάφιος ἑ λ λ η ν ι κ ό ς.

Λέγω ἑλληνικός, γιατὶ οἱ ἐπιτάφιοι ποὺ ἔχουν ὅλοι οἱ ναοί μας σχεδόν, καὶ αὐτοὶ ἀκόμα τῆς Πρωτευούσης τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἐπιτάφιοι βάρβαροι, βαρεῖς, χονδροφκιασμένοι, Σλαυϊκοί!

Ὁ ἐπιτάφιος τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Κοζάνης εἶναι λεπτός, σὲ στὺλ βυζαντινό, σὲ ὡραῖο σχέδιο καὶ μὲ ἐλαφρὲς γραμμές.

Μιλάει καὶ σοῦ λέει, διὰ τοῦ στόματος τῆς παραδόσεως, ὅτι ὅλο τὸ ἔργο τοῦτο τὸ ἔχει κεντηθῆ ἀπὸ μιὰ παρθένο, κόρη τῆς Κοζάνης, ποὺ ἔζησε καὶ ἐπίστευεν ἐδῶ πρὸ διακοσίων καὶ παραπάνω, ἴσως, χρόνων!...

Καὶ ἐκεντήθη μὲ τὰ μαλλιὰ τῆς κόμης της, καὶ μὲ συρματερὸ χρυσάφι μόνο!...

Ὁπόση ἡ πίστις, ὁποία ἡ θυσία καὶ ἡλίκη ἡ ὑπομονή!...

Πῶς μποροῦσε, λοιπόν, ἡ πίστις ἐκείνη ἡ μεγάλη νὰ μὴ πονάῃ τὸν ἐπὶ αἰῶνας καὶ αἰῶνας δουλωθέντα Ἑλληνισμόν, καὶ πῶς μὲ μιὰ τέτοια πίστι τὸ Ἔθνος τοῦτο νὰ μὴ ἀναστηθῆ μιὰ ἡμέρα καὶ νὰ μὴν ἀπελευθερωθῇ καὶ νὰ μεγαλουργήσῃ!...

• • •

Παρὰ τὴν πίστιν ἡ ἐλπίς!

Σὲ μιὰν σκοτεινὴν γωνίτσαν τοῦ ναοῦ, ἀθέατος σχεδόν, μιὰ τοιχογραφία τῆς «Παναγίας τῆς Ἐλεούσης» παλαιὰ καὶ μαυρισμένη ἀπὸ τὰ θυμιάματα.

Ἄγνωστο πότε ζωγραφίστηκε καὶ ἀπὸ ποιὸ χέρι!

Ἐμπρός της, στὸν τοῖχο, μπηγμένο κατὰ μῆκος ἕνα σίδερο, γιὰ νὰ ἀνάβῃ ὁ κόσμος τὰ κεριά του.

Τίποτα ἄλλο, οὔτε κόσμημα, οὔτε ἄλλος στολισμός.

Μόνον μιὰ ἐπιστολή, σὲ φάκελλο λευκό, στὸ ἐλεύθερο τῆς Παναγίας χέρι, κεῖνο ποὺ δὲν κρατοῦσε τὸν Θεόν της καὶ υἱόν της καὶ ἕνα λουλουδάκι μαραμένο, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιστολή.

— Τί εἶναι αὐτό;

— Ὅλες ἡ μητέρες, ποὺ στέλλουν γράμματα στὰ ξενητεμένα, εἰς τὰ μακρινά, παιδιά τους, ἀφήνουν [illegible] τρεῖς ἡμέρες [illegible] ἐπιστολή τους εἰς τὴν Παναγία, γιὰ νὰ ἔλθουν ὅλα δεξιά. Νὰ ἐκπληρωθοῦν ὅλοι οἱ πόθοι καὶ οἱ εὐχές, νὰ πάῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν διευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ καὶ νὰ ἔλθῃ ἡ [illegible]. Καὶ [illegible] ρα νὰ δώσῃ ἡ Παναγία ἡ Δέσποινα, καὶ νὰ ἔλθῃ κι' ὁ ξενιτευμένος!...

Ὅλα τὰ φέρνει ἡ Θεοτόκος δεξιά, διότι ἡ Παναγία αὐτὴ λέγεται καὶ «Παναγιὰ Δέξια», γιατὶ βαστάει τὸν υἱόν της ἀπὸ τὸ χέρι τὸ δεξί.

Ὅλες τῆς Παναγίας οἱ εἰκόνες τὴν παριστάνουν νὰ κρατᾷ τὸν Χριστὸν μὲ τὸ ἀριστερό της χέρι. Μόνον αὐτὴ καὶ μιὰ ἄλλη, τῆς Παναγίας Δεξιᾶς στὴ Θεσσαλονίκη—θὰ τὴν ἔχετε ἀκουστὰ — τὴν παριστάνουν νὰ κρατᾷ τὸν Χριστὸν μὲ τὸ δεξί της χέρι!...

Μέσα εἰς τὸν ναόν, σ' ἕνα προσκυνητάρι ἐπάνω, μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας ἐπίσης παλαιά.

— Θὰ εἶναι παραπάνω ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν, μοῦ λένε.

— Ὑπάρχουν καὶ ἄλλες πιὸ παληές...

— Δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ. Ἡ εἰκὼν αὐτὴ ἦταν ζωγραφισμένη ἔξω εἰς τὸν τοῖχο, εἰς τοῦ ναοῦ τὴν εἴσοδο μὲ νερομπογιά. Καὶ ἐπὶ 200 χρόνια ἤτανε ἐκεῖ ἐκτεθειμένη, στὸν ἥλιο, στὴν κακοκαιρία, τοὺς πάγους, τὶς βροχές... Καὶ τὰ χρώματά της μένουν ἀμετάβλητα. Γιὰ κοιτάξετε την. Νομίζει κανένας πὼς τὴ ζωγράφισαν χθές... Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἐπίτροποι, σηκώνοντας μὲ προσοχὴ καὶ κόπους ὅλον τὸν τοῖχο, τὴν μεταφέρανε ἐδῶ.

Προσκύνησα τὴν Παναγία, προσκύνησα τὴν παλαιὰν τιμίαν τέχνην καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ ἀκούω τὶς μυστικὲς διηγήσεις τοῦ ναοῦ. Καὶ εἶναι τόσες... εἶναι τόσες!... ἄλλη φορὰ θὰ τὶς διηγηθῶ.

Σταμ. Σταμ.

Οἱ μητέρες [illegible]

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

25. (Συνέχεια)

Δὲν ἤξερε βέβαια τίποτα, μὰ κι' ἂν ἤξερε τ' ὄφελος δὲ θἆταν μεγαλείτερο... Εἶχε, θαρρεῖς, τέτοια πεποίθηση στὸ ἀστέρι του, ποὺ ἀψηφοῦσε κάθε κίνδυνο παρόμοιο καὶ περισσότερο τὸν ἀπασχολοῦσε ποιὸς θὰ νικοῦσε λόγου χάρη στὸν ἱππόδρομο μεθαύριο ἀπ' ὅλες τὶς παλατιανὲς δολοπλοκίες· ἀναθρεμμένος, βλέπεις, στὸ παλάτι, ἦταν συνηθισμένος σ' αὐτές... τὶς εὕρισκε κάτι πολὺ φυσικό, ὅπως, νὰ ποῦμε, μέσα στὴ θάλασσα τὰ ψάρια...

Ὅλα λοιπὸν κρέμονταν ἀπὸ τὸν παρακοιμώμενο. Ἡ Θεοφανὼ εἶχε βέβαια πεποίθηση καὶ στὴν πίστη του καὶ στὴν ἐξυπνάδα του, μὰ ἀφῆκε νὰ περάσουν ὀχτὼ ὁλόκληρες μέρες χωρὶς νὰ κάμη καμμιὰ ἐνέργεια. Ὡς πότε ἔχει σκοπὸ νὰ περιμένη; Ὄχι, δίχως ἄλλο χρειάζονταν δραστικώτερα μέτρα... καὶ σήμερα πιὰ ἀποφάσισε νὰ πάη καὶ νὰ τοῦ ζητήση μὲ τρόπο αὐστηρὸ νὰ ξεκαθαρίση ὁριστικὰ τὴν κατάσταση. «Ὁ κίνδυνος εἶναι μεγάλος» θὰ τοῦ ἔλεγε, «ἡ εὐθύνη σου ἀνάλογη κι' ἔτσι τὸ κάθε τι δικαιολογεῖται κι' ἂν ἀκόμη αὐτὸς ποὺ ἔγραψε τὸ γράμμα δὲν στηρίζεται σὲ γεγονότα, μὰ σὲ ἁπλὲς ὑποψίες γιὰ πράματα ποὺ δὲν ἔγιναν μὰ μποροῦν ὡς τόσο νὰ γίνουν... Ἕνα φαρμακερὸ φίδι τὸ σκοτώνει κανεὶς μόλις τὸ συναντήση, γιατὶ κι' ἂν ἀκόμα δὲν τὸν ἔβλαψε, εἶναι ἐνδεχόμενο ὅμως ἀργότερα νὰ τὸν βλάψη».

Τώρα βέβαια ἡ παρουσία τοῦ Νικηφόρου θὰ τοὺς ἐμπόδιζε νὰ μιλήσουν... καὶ μιὰ φορὰ ποὺ ἡ Θεοφανὼ ἀποφάσιζε κάτι ἔπρεπε αὐτὸ τὸ κάτι νὰ τελειώση τὸ γρηγορώτερο... Κάθε ἐμπόδιο τὴν ἀναστάτωνε σὲ σημεῖο ποὺ ὅλοι τῆς φαινότανε πὼς φταῖνε, ἀκόμα καὶ κεῖνοι ποὺ εἶναι ὁλότελα ἄθῳοι γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση.

Ὁ παρακοιμώμενος μίλησε πρῶτος.

—Ἂν ἡ τρισέβαστη Αὐγούστα, εἶπε, μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ μὲ πληροφορήση πὼς χρειάζεται τὸν ταπεινὸ της δοῦλο, θὰ ἔτρεχα στὰ σκαλιὰ τοῦ θρόνου της γιὰ νὰ τῆς προσφέρω τὴν ἀφοσίωσή μου.

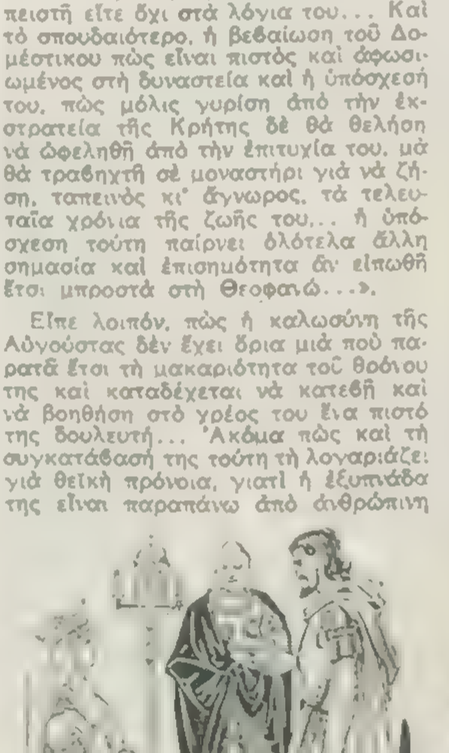
Ἐκείνη ἀπάντησε εὐτύς.

—Ἰωσήφ, ὅταν ἡ ἀνάγκη βιάζει καὶ τα συμφέροντα τοῦ κράτους τὸ ζητοῦν, θαρρῶ πὼς ὁ καθένας κι' ὅλοι μαζί χωρὶς διάκριση καὶ ἀναβολὴ πρέπει νὰ κάνουμε τὸ κατὰ δύναμη.

Τὰ λόγια τοῦτα εἰπώθηκαν δυνατά, σταράτα καὶ τόσο ἔξω ἀπὸ τὸ τυπικὸ ποὺ ὅλοι κατάλαβαν εὐτὺς πὼς ἡ γυναῖκα αὐτή, μὲ τὸ φοβερὸ πεῖσμα καὶ τὴν ἀλύγιστη θέληση εἶχε πάρει ἀποφάσεις κι' ἐρχόταν νὰ δώση διαταγές.

Ὁ Νικηφόρος ἦταν ἕτοιμος νὰ ζητήση τὴν ἄδεια ν' ἀποσυρθῆ... Μὰ ὁ Βρίγγας τὸ κατάλαβε καὶ δὲν τ' ἀφῆκε καιρό. Ἐσκέφθηκε καὶ πολὺ σωστά: «Ἂν τοῦ δώσω τὴν εὐκαιρία νὰ μιλήση μπροστά της, τότες δὲν παίρνω ἀπάνω μου, μονάχος ἐγώ, τὴ βαρειὰ εὐθύνη· τὴ μοιράζουμε μαζί της εἴτε πειστῆ εἴτε ὄχι στὰ λόγια του... Καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἡ βεβαίωση τοῦ Δομέστικου πὼς εἶναι πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος στὴ δυναστεία καὶ ἡ ὑπόσχεσή του, πὼς μόλις γυρίση ἀπὸ τὴν ἐκστρατεία τῆς Κρήτης δὲ θὰ θελήση νὰ ὠφεληθῆ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία του, μὰ θὰ τραβηχτῆ σὲ μοναστήρι γιὰ νὰ ζήση, ταπεινὸς κι' ἄγνωρος, τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του... ἡ ὑπόσχεση τούτη παίρνει ὁλότελα ἄλλη σημασία καὶ ἐπισημότητα ἂν εἰπωθῆ ἔτσι μπροστὰ στὴ Θεοφανώ...».

Εἶπε λοιπόν, πὼς ἡ καλωσύνη τῆς Αὐγούστας δὲν ἔχει ὅρια μιὰ ποὺ παρατᾶ ἔτσι τὴ μακαριότητα τοῦ θρόνου της καὶ καταδέχεται νὰ κατεβῆ καὶ νὰ βοηθήση στὸ χρέος του ἕνα πιστὸ της δουλευτή... Ἀκόμα πὼς καὶ τὴ συγκατάβασή της τούτη τὴ λογαριάζει γιὰ θεϊκὴ πρόνοια, γιατὶ ἡ ἐξυπνάδα της εἶναι παραπάνω ἀπὸ ἀνθρώπινη

Ἡ στιγμὴ ἦταν σοβαρή. Κι' οἱ τρεῖς σιωποῦσαν.

καὶ ἀλογάριαστη ἡ βοήθεια ποὺ μπορεῖ νὰ δώση σὲ μιὰ τόσο δύσκολη περίσταση... καὶ ἴσα ἴσα μάλιστα ἔρχεται τὴν ὥρα ποὺ ὁ πιστὸς Δομέστικος ἑτοιμάζεται νὰ κάμη μιὰ σπουδαία ἀνακοίνωση ποὺ πολὺ θὰ συντελέση στὸ νὰ κλίνη ἡ ζυγαριὰ πρὸς τὰ ἐδῶ ἢ πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ νὰ παρθῆ ἔτσι μιὰ ὁριστικὴ ἀπόφαση...

Τὰ εἶπε μὲ τρόπο παλατιανό, καθὼς βλέπετε, κι' ἀνακάτεψε τόσο τεχνικὰ τὰ στολίδια καὶ τὰ συνηθισμένα λουλουδίσματα τοῦ λόγου μὲ τὴν οὐσία, ποὺ καὶ ὁ Νικηφόρος ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ μιλήση χωρὶς περιστροφὲς καὶ ἡ Θεοφανὼ ν' ἀκούση μὲ προσοχὴ τὰ λεγόμενά του.

Τελειώνοντας σταύρωσε τὰ χέρια καὶ περίμενε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Ἡ Θεοφανὼ ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος ἔκαμε νόημα στὶς δυὸ ἀκόλουθές της νὰ φύγουν καὶ κεῖνες ἔσκυψαν εὐλαβικὰ νὰ φιλήσουν τὸ χέρι της καὶ χάθηκαν πίσω ἀπὸ τὸ βαρὺ βῆλο.

Γιὰ λίγο κράτησε πάλι σιωπὴ στὴ μεγάλη σάλα ὅπου οἱ τρεῖς τοῦτοι δυνατοὶ ἄνθρωποι, ἔτσι σὰν σπρωγμένοι ὁλότελα ἀπὸ τὴν τύχη, εἶχαν μαζευτῆ... Ἡ στιγμὴ ἦταν ἐπίσημη, γιατὶ ὅ,τι θὰ λεγόνταν καὶ θὰ γίνονταν ἐδῶ πέρα, ἦταν σημαντικώτερο γιὰ τὴν αὐτοκρατορία πάνω ἀπὸ κάθε ἀπόφαση τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ βασιλιᾶ τοῦ ἴδιου.

Ὁ Νικηφόρος πῆρε τὸ λόγο:

—Τὰ περιστατικὰ ποὺ θὰ σᾶς ἱστορίσω, εἶπε, τὰ ἔμαθα ὁλότελα τυχαῖα κι' ἂν ἀνακατεύτηκα σ' αὐτὰ καὶ πῆρα ἀποφάσεις μόνος μου, τὸ ἔκαμα γιατὶ δὲν μοῦ ἔδωκαν τὸν καιρὸ νὰ ζητήσω πρὶν ὁδηγίες... Θαρρῶ ὅμως πως δούλεψα ὅσο μποροῦσα καλύτερα τὸ βασιλιᾶ μου καὶ τὸ κράτος, σύμφωνα μὲ τὸ χρέος ποὺ ἔχω... Κρίνετε καὶ μόνοι σας...

Εἶναι τρεῖς μέρες τώρα ποὺ ὁ πεντηκόνταρχος καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ ἀδελφοῦ μου Λέοντα, Μιχαὴλ Χρυσοβέργης, παρουσιάστηκε καὶ μοῦ ἀνάφερε πὼς σχεδιάζεται κάποια συνωμοσία, πὼς οἱ συνωμότες μαζεύονται μυστικὰ καὶ μεταμορφωμένοι σὲ γυναῖκες στὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου... καὶ πὼς οἱ δυὸ φίλοι του ποὺ τοὺς παρακολουθοῦσαν, σύμφωνα μὲ διαταγή, ἔπεσαν δίχως ἄλλο στὰ χέρια τους γιατὶ δὲ δείχνουν πουθενὰ σημεῖο ζωῆς...

—Ὁ Δημήτρης Γρηγορᾶς; φώναξε ὁ Βρίγγας.

—Καὶ ὁ ἑκατόνταρχος Γ[illegible] Κ[illegible]τᾶς, [illegible] καὶ [illegible]καρδος [illegible]. Τὸ ἔχω τώρα δυὸ χρόνια [illegible] στή μου... Δὲν ἤξερε νὰ μοῦ [illegible] πόσο ἦσαν οἱ [illegible] καὶ [illegible] ἐδῶ, [illegible] τὸν παρακοιμώμενο καὶ ἀδελφὸ τῆς Αὐγούστας Ἰωάννης, Βασίλειο καὶ τὸ Μάγιστρο Βασίλειο Πέτρο. Καὶ [illegible] δὲν εἶχε ὁλοφάνερες ἀποδείξεις. Μὰ [illegible] λόγια ποὺ στηρίζονται [illegible] πήγαινε στο μοναστήρι τοῦ Πετρίου καὶ πὼς [illegible] καὶ κρατ[illegible] στο ἄγνωστο [illegible] τους ἴσως ἡ καὶ κάποι[illegible] ἀπὸ τοὺς φίλους του.

—Καὶ τὰ λὲς αὐτὰ μονάχα ὑποψίες,

Δ'.
Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ

Τὸ μικρὸ παιδὶ στὴν Σπάρτη ἀνετρέφετο μὲ πραγματικὴ τέχνη καὶ σύμφωνα μὲ θεωρίες που σήμερα καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια ἡ ἐπιστήμη γιὰ νὰ ἁπλώση στὸν πολιτισμένο μας κόσμο.

Πρῶτα-πρῶτα δὲν χρησιμοποιοῦσαν σπάργανα γιὰ τὰ μωρά. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὰ μέλη τοῦ παιδιοῦ ἀνεπτύσσοντο ἐλεύθερα. Ἔπειτα τὸ μωρὸ ἀπὸ νωρὶς συνήθιζε στὴν σκληραγωγία καὶ οἱ προφυλάξεις που ἔπαιρναν οἱ μητέρες στὶς ἄλλες πόλεις, προφυλάξεις ὑπερβολικὲς καὶ που κατέληγαν στὸ νὰ συνηθίσουν τὸ παιδὶ στὴ μαλθακότητα, ἦταν ἄγνωστες στὴ Σπάρτη.

Ἡ δίαιτα τοῦ παιδιοῦ δὲν ἦταν καθόλου ὅμοια μὲ τὴν δίαιτα στὶς ἄλλες πόλεις. Τὸ παιδὶ ἔπρεπε νὰ μάθη νὰ τρώη ὅ,τι τύχαινε, ὥστε νὰ συνηθίζη στὶς στερήσεις.

Ὁ φόβος στὸ μικρὸ Σπαρτιατόπουλο ἦταν ἄγνωστος, γιατὶ ὁ νομοθέτης ἐγνώριζε ἐκεῖνο ποὺ ἀγνοοῦν οἱ σημερινὲς μητέρες, πὼς φοβερίζοντας τὸ παιδὶ τοῦ σταλάζουν τὴν δειλία στὴν ψυχή, που παραμένει στὸ ὑποσυνείδητο κι' ὅταν μεγαλώση. Οὔτε σκιάχτρα ὑπῆρχαν γιὰ τὸ Σπαρτιατόπουλο, οὔτε οἱ φοβεροὶ μπαμπούληδες. Τὸ παιδὶ ἐγκατελείπετο ἀπὸ πολὺ μικρὸ στὸ σκοτάδι χωρὶς συντροφιά, ἔτσι ποὺ να συνηθίση καὶ νὰ μὴ φοβᾶται. Ἀφίνετο ἔρημο, ὥστε νὰ μάθη νὰ μὴν τοῦ προκαλῆ τρόμο ἡ ἐρημιά. Καὶ τὸ παιδὶ ποὺ ἀπὸ μικρο συνήθιζε στὸ σκοτάδι καὶ στὴν ἐρημιὰ δὲν αἰσθανόταν κανένα αἴσθημα φόβου ἀργότερα, ὅταν τύχαινε νὰ νυχτωθῆ ἢ νὰ πλανηθῆ σὲ ἄγνωστους τόπους. Το μυαλό του ἦταν τελείως ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὶς νοσηρὲς ἐκεῖνες ἐντυπώσεις ποὺ δημιουργοῦν στὰ παιδιά ἀνόητες φοβέρες.

Ἡ τέχνη ὅμως τῶν γυναικῶν τῆς Σπάρτης δὲν περιωρίζετο σ' αὐτά. Τὸ παιδὶ ἔπρεπε νὰ μάθη νὰ μὴν εἶναι δύστροπο, γιατὶ ὁ χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου διαπλάσσεται ἀπὸ τὴν τρυφερὴ ἡλικία. Οἱ χωρὶς λόγο κλαυθμηρισμοὶ κατεβάλλετο κάθε τρόπος ν' ἀποφευχθοῦν καὶ νὰ μάθη τὸ παιδὶ ν' ἀρκῆται σ' ὅ,τι τοῦ δίδουν. Τὰ πείσματα, οἱ ἀπρεπες δυστροπίες ἦταν ἄγνωστα στὰ παιδιά τῆς Σπάρτης καὶ τοῦτο ὠφείλετο στὴν ἐξαιρετικὴ τέχνη ποὺ κατέβαλλαν στὴν ἀνατροφή τους ἀπὸ πολὺ νωρίς.

Ἡ σκληραγωγία τοῦ παιδιοῦ ἦτο μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες φροντίδες τῆς Σπαρτιάτισσας μητέρας. Τὸ παιδὶ συνήθιζε νωρὶς στὸ κρύο καὶ στὴ ζέστη. Ζεστὰ ροῦχα δὲν ἔφερε κανένα Σπαρτιατόπουλο, οὔτε ὑποδήματα. Οἱ Σπαρτιᾶται εἶχαν τὴν γνώμην πὼς τὰ ὑποδήματα λεπτύνουν τῶν παιδιῶν τὰ πόδια, ὅπως καὶ τα ροῦχα ἁπαλύνουν τὰ σώματα. Ἦσαν λοιπὸν ἀνυπόδητα τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ ἔπαιζαν τελείως γυμνα.

Οἱ γονεῖς φρόντιζαν μ' αὐτὸν τὸν αὐστηρὸ τρόπο γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν τους ὡς τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἀπὸ τὴν ἡλικία ἐκείνη τὰ παρελάμβανε ἡ πολιτεία καὶ φρόντιζε πιὰ ἡ ἴδια γιὰ τὴν ἀνατροφὴ καὶ τὴν ἀγωγή τους. Ἡ ἀγωγή, ἡ ἀνατροφὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ παιδιοῦ δὲν γινόταν καθόλου σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατέρα. Πρὸ πάντων, ἦταν ἀπηγορευμένο στοὺς γονεῖς νὰ προσλαμβάνουν ἀγοραστοὺς ἢ μισθωτοὺς παιδαγωγοὺς στὰ παιδιά τους. Εἶχε τὴν γνώμην ὁ νομοθέτης ὅτι δὲν ἔπρεπε ὁ νέος νὰ μορφωθῆ ἀπὸ ἐμμίσθους καὶ δούλους, ποὺ δὲν εἶχαν οὔτε τὴν ἀπαιτούμενη μόρφωσι, οὔτε μποροῦσαν νὰ ἐμπνεύσουν τὰ ἰδανικὰ μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ ἐμφορῆται ἕνας ἐλεύθερος πολίτης. Ἔτσι ἐκεῖνο ποὺ τόσο κατέκριναν στὶς ἄλλες πόλεις οἱ σοφοί, ὅτι δηλαδὴ πολλοὶ πατέρες παρέδιδαν τὰ παιδιά τους σὲ ἀναξίους δούλους νὰ τὰ ἐκπαιδεύσουν, δὲν μποροῦσε νὰ συμβῆ στὴ Σπάρτη.

Οἱ παιδαγωγοί, που κατ' ἀρχὰς στὴν Ἀθήνα ἦσαν πραγματικοὶ τύραννοι τῶν παιδιῶν, κατάντησαν νὰ στρατολογοῦνται για λόγους οἰκονομίας ἀπὸ γέρους καὶ ἀναπήρους δούλους. Εἶναι δὲ γνωστὴ ἡ ἀπάντησις ποὺ ἔδωκε ὁ Ἀρίστιππος σὲ κάποιον πατέρα, ὁ ὁποῖος ὅταν ὁ πρῶτος τοῦ ἐζήτησε «χιλίας μνᾶς» γιὰ νὰ δεχθῆ νὰ γίνη παιδαγωγὸς τοῦ παιδιοῦ του, τοῦ παρετήρησεν ὅτι με μικρότερον ποσὸν θὰ ἀγοράση ἕνα δοῦλον παιδαγωγόν. Τοῦ ἀπάντησε: «Ἔτσι [illegible] θὰ ἀποκτήσης ὄχι ἕνα ἀλλὰ δύο δούλους». Ὁ [illegible] τὸ παιδί [illegible] Ἀκριβῶς τὴν ἀφροντισία αὐτὴ τῶν γονέων [illegible] οἱ [illegible] σοφοὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, προλαμβάνοντας ὁ Σπαρτιάτης νομοθέτης ἀφήρεσε ἀπὸ τὸν πατέρα τὸ δικαίωμα ν' ἀνατρέφη καὶ νὰ ἐκπαιδεύη ὅπως ἐκεῖνος ἤθελε τὸ παιδί του. Ἐκεῖνο λοιπὸν [illegible] ἔλεγε ὁ Πλούταρχος πως ὅταν βροῦν κάποιον [illegible] ἄχρηστο γιὰ κάθε δουλειά τὸν μεταβάλλουν σὲ παιδαγωγὸ τῶν παιδιῶν τους, δὲν ἴσχυε γιὰ τὴν Σπάρτη.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ἡ προσοχὴ τῆς Ε. Ο. Ν. στρέφεται ἰδιαίτατα καὶ εἰς τοὺς Σκαπανεῖς καὶ τὰς Σκαπανίσσας ποὺ ἀποτελοῦν τὸ ἁγνότερο ἔμψυχο ὑλικὸ ποὺ ἔχει ἡ Ὀργάνωσις.

*

Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν τῇ Ε. Ο. Ν. πρέπει πρὸ παντὸς νὰ βασίζεται εἰς τὴν ψυχαγωγίαν τῶν μελῶν καὶ τὴν πρόκλησιν τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῶν καὶ ὄχι εἰς τὸν φόβον καὶ τὸν ἐξαναγκασμόν.

Δομέστικε; ἔκοψε ἡ Θεοφανὼ καὶ χτύπησε τὸ πόδι της ὅλο πεῖσμα..

Εἶναι τόσο δύσκολο νὰ φανταστῆ κανεὶς κακὸ γιὰ τοὺς ἄλλους... ὅταν ὁ ἴδιος μὲ πρόθυμη καὶ πιστὴ καρδιὰ δουλεύη τὸν κύριό του... Ἐξ ἄλλου δὲν μποροῦσα νὰ ξεχάσω πὼς ὁ ἕνας ἦταν στενὸς συγγενὴς τοῦ τρισέβαστου καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπίσημα πρόσωπα τῆς αὐτοκρατορίας.

Ἡ Θεοφανὼ δάγκωσε τὰ χείλια της.

«Ἢ δὲν ξέρει νὰ μιλῆ σύμφωνα μὲ τοὺς παλατιανοὺς τρόπους τοῦτος ὁ τραχὺς στρατιώτης... ἢ ἔχει θάρρος... πάρα πολὺ θάρρος... ἐπικίνδυνο» σκέφθηκε.

Τὸν πλήρωσε ὅμως τοῖς μετρητοῖς, καθὼς νόμισε τοὐλάχιστον.

— Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ εὐεργετημένοι δείχνουν μὲ τέτοιο τρόπο τὴν ἀφοσίωσή τους, εἶπε.

— Ἂν ἡ δέσποινά μου περιμένη λίγο θὰ παραδεχτῆ πὼς συχνὰ ἢ κάποτε, καὶ τότε ἔχει μεγαλείτερη ἀξία, συμβαίνει καὶ τὸ ἀντίθετο.

Ἀπάντησε αὐτὸς ὁ Νικηφόρος μὲ τὸ ἴδιο θάρρος. Ἡ Θεοφανὼ τὸν κύτταξε προσεχτικά... Εἶχε ξεσυνηθίσει [illegible] ὅσο κι' ἂν ξαφνιαζότανε, ἔνοιωθε ὡς τόσο κάποια εὐχαρίστηση.

Αὐτὸς ἐξακολούθησε.

— Ἀπογοητευτικὸ ἀλήθεια νὰ χάνη κανεὶς ἔτσι τὴν πίστι του στὴν ἀρετὴ τοῦ ἀνθρώπου!... Εἶναι προτιμότερο ἴσως νὰ γελιέται στὴν κρίση του κάποτε, παρὰ νὰ φτάση στὸ συμπέρασμα πὼς δὲν πρέπει νὰ δείχνη σὲ κανένα πιὰ ἐμπιστοσύνη... Ποιὸς μπορεῖ νὰ καυχηθῆ πὼς δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βοήθεια κανενός; Κι' ἂν ὅλοι [illegible] τοῦ φαίνωνται ὕποπτοι, τότε [illegible] στηριχτῆ καὶ ποῦ νὰ προστρέξη [illegible] κρίσιμη στιγμή; Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι εἶναι πολύτιμο κεφάλαιο.

Ὁ νέος ἐκεῖνος πεντηκόνταρχος, ὄχι ἀπὸ κακὴ πρόθεση, μὰ ἀπὸ ὑπερ[illegible] τόσο ἐπίσημα πρόσωπα! Πρὶν ἐνεργήσω ἔπρεπε πρῶτα βέβαια νὰ ξετάσω καὶ νὰ πεισθῶ. Καὶ αὐτὸ ἔκαμα.

— Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα.. καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; ρώτησε ἀνυπόμονα ἡ Θεοφανώ.

Ὁ Νικηφόρος ἀπάντησε τονίζοντας μιὰ μιὰ τὶς λέξεις.

— Κρατῶ τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἄρχοντες καὶ ἔχω τέτοιες [illegible] ποὺ δὲ θὰ μπορέσουν μπροστὰ σὲ κανένα δικαστήριο ν' ἀρνηθοῦν τὴν ἐνοχή τους.

— Καὶ ἡ βασιλεία μας θὰ σὲ ἀνταμείψη ἀνάλογα, Δομέστικε, φώναξε ἡ Θεοφανὼ [illegible] Ὡς τόσο, πρόσθεσε, [illegible] μπορεῖ νὰ εἶναι μονάχα αὐτοί... Κι' ἂν εἶναι ἀλήθεια πὼς πήγαιναν στὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου...

— Ὑπάρχει καὶ κάποιος ἄλλος συνεπλήρωσε ὁ Νικηφόρος, μὰ γι' αὐτόν... μονάχα ὁ τρισέβαστος μπορεῖ ν' ἀποφασίση.

Τὰ μάτια τῆς Αὐγούστας ἔλαμψαν.

— Καὶ θ' ἀποφασίση, μὰ τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο... καὶ θ' ἀποφασίση... εἶπε.

Καὶ γυρίζοντας στὸν παρακοιμώμενο πρόσθεσε:

— Θάρρος [illegible] τὰ ἄλλα πιὰ εἶναι δική σου δουλειὰ Ἰωσήφ..

('Ακολουθεῖ)

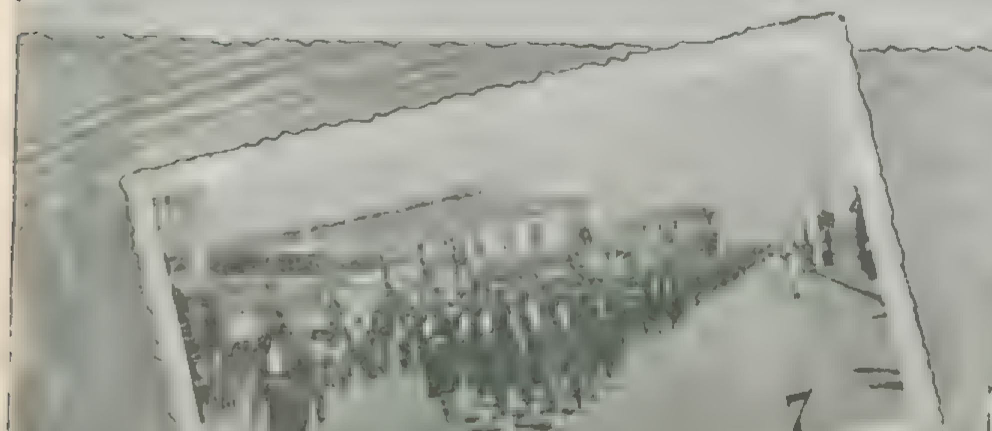

4

7

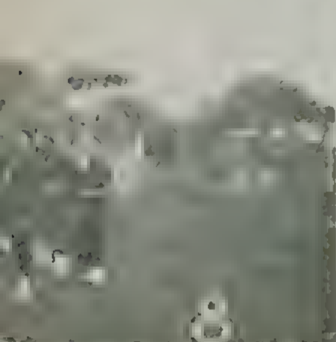
1) Φαλαγγίτισσαι τοῦ Στρατοπέδου Ρεθυ
2) Φαλαγγῖται ἀθληταὶ Μυτιλήνης. 3) Ὁ
σκεψίν του εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Βούλας.
ου Συμεὼν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συσσιτίου.
πρώτας βοηθείας εἰς συνάδελφόν των
ρέλασις Φαλαγγιτῶν Θηβῶν κατὰ τὴν ἑορ
Πρεβέζης παρελαύνουσαι. 8) Ἡ ὑποστολὴ
ζης. 9) Παρέλασις Φαλαγγιτῶν

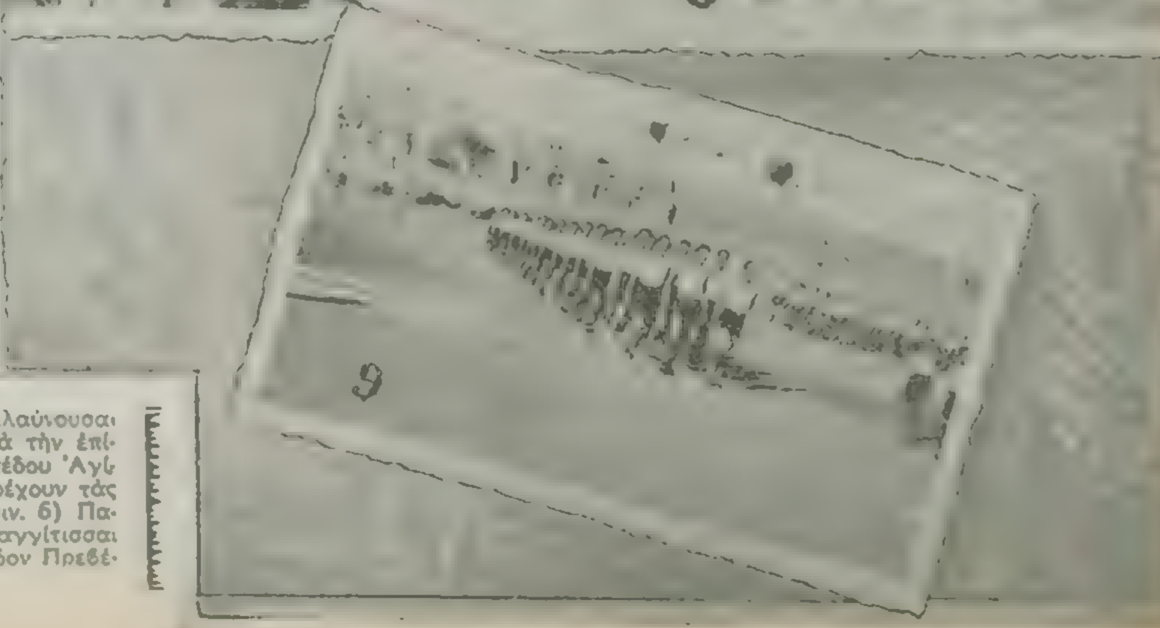

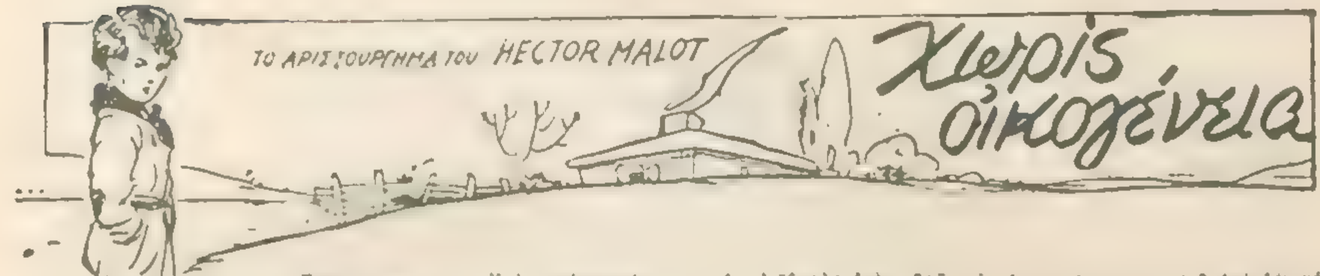

...μνης «Ἰωάννης Μεταξᾶς» παρελαύνουσαι
... 10ος Ὑποτομεὺς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐπί-
...4) Οἱ Φαλαγγῖται τοῦ Στρατοπέδου Ἀγί-
... 5) Φαλαγγῖται νοσοκόμοι παρέχουν τὰς
...τραυματισθέντα εἰς μίαν ἄσκησιν. 6) Πα-
...τὴν τῆς 4ης Αὐγούστου. 7) Φαλαγγίτισσαι
...τῆς σημαίας εἰς τὸ Στρατόπεδον Πρεβέ-
...ἀθλητῶν Ἡρακλείου Κρήτης.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἕνας ἄνθρωπος ἐργάζεται στὸ νεροφράκτη, πολεμῶντας νὰ σηκώση ἕν' ἀπὸ τὰ κλεισίματά του, μὰ δὲν εἶναι ὁ θεῖος τῆς Λίζας!

Φθάνουμε στὸ σπίτι· μιὰ γυναῖκα, ποὺ δὲν τὴ γνωρίζουμε, πηγαινοέρχεται στὴν κουζίνα.

Ἡ κυρία Σουριῶ; τὴ ρωτοῦμε.

Μας κοιτάζει μιὰ στιγμὴ πρὶν νὰ μᾶς ἀπαντήση, σὰ νὰ τῆς κάναμε μιὰ πολὺ παράξενη ἐρώτησι.

— Δὲν εἶναι πιὰ ἐδῶ.

- Μὰ ποῦ εἶναι;

- Στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Ματτίας κι' ἐγὼ κοιταζόμαστε σὰ νὰ τάχουμε χαμένα. Στὴν Αἴγυπτο! Δὲν ξέρουμε καλὰ-καλὰ τί λογῆς εἶναι ἡ Αἴγυπτος καὶ ποῦ πέφτει ὁ τόπος. Συμπεραίνουμε ὅμως ἀπάνω-κάτω πὼς θὰ βρίσκεται μακρυά, πολὺ μακρυά, σὲ κανένα μέρος πέρ' ἀπὸ τὴ θάλασσα.

— Κι' ἡ Λίζα; Γνωρίζετε τὴ Λίζα;

— Πῶς! Κι' ἡ Λίζα ἔφυγε. Τὴν πῆρε στὸ πλοῖο της μιὰ κυρία Ἀγγλίδα.

Τὴν πῆρε ἡ κυρία Μίλλιγκαν; Ἡ Λίζα στὸν «Κύκνο»! Ὀνειρευόμαστε;

Ἡ γυναῖκα ἀναλαμβάνει νὰ μᾶς πείση πὼς βρισκόμαστε στὴν πραγματικότητα.

- Μὴν εἶσαι σὺ ὁ Ρεμῆς; μὲ ρωτᾶ.

Μάλιστα. Ἐγὼ εἶμαι.

- Λοιπόν, σὰν πνίγηκε ὁ κακόμοιρος ὁ Σουριῶ...

Πνίγηκε;

- Ναί, πνίγηκε στὸ νεροφράκτη... Ὥστε δὲν ξέρετε πὼς ὁ Σουριῶ ἔπεσε στὸ ποτάμι καί, περνῶντας κάτω ἀπὸ μιὰ μαούνα, τρυπήθηκε ἀπὸ ἕνα μεγάλο καρφί; Στὴ δουλειά μας τέτοια συμβαίνουν συχνά. Σὰν πνίγηκε λοιπὸν ὁ ἄντρας της ἡ Κατερίνα βρέθηκε πολὺ στενοχωρημένη ἂν κι' ἦταν γυναῖκα ποὺ δὲν τάχανε εὔκολα. Μὰ τί τὰ θέλετε! Σὰν λείπη ὁ ἄντρας δὲν μπορεῖς νὰ τὸν ξανακάνης ἀπὸ σήμερα ὡς αὔριο κι ὁ ἄντρας ἔλειψε. Ἀλήθεια, ἐπρότειναν τῆς Κατερίνας νὰ πάη στὴν Αἴγυπτο νὰ μεγαλώση τὰ παιδιὰ μιᾶς κυρίας, ποὺ τὴν εἶχε μιὰ φορὰ παραμάνα. Μὰ ποῦ νάφινε τὴν ἀνηψιά της τὴ μικρὴ Λίζα; Κι ἐκεῖ ποὺ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη, νά, ἕν' ἀπόγευμα σταματᾶ στὸ νεροφράχτη μιὰ Ἀγγλίδα, ποὺ ταξίδευε τὸ ἄρρωστο παιδί της. Ἡ Ἀγγλίδα αὐτὴ ζητοῦσε ἕνα παιδί, νὰ παίζη με τὸ γυιό της ποὺ στενοχωριόταν ὁλομόναχος στὸ πλοῖο του. Τὰ μίλησαν λοιπὸν κι, τὰ συμφώνησαν νὰ πάρη τὴ Λίζα, μὲ τὴν ὑπόσχεσι νὰ τὴν ἔχη σὰν κόρη της, νὰ τὴν γιατρέψη κα νὰ τὴν ἐξασφαλίση. Ἦταν μιὰ πολὺ καλὴ κυρία, γλυκομίλητη καὶ καταδεχτικὴ με τὴ φτωχολογιά. Ἡ Κατερίνα δέχτηκε τὴν πρότασι, ἡ Λίζα μπῆκε στὸ πλοῖο κι' ἐκείνη μπόρεσε νὰ φύγη γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ὁ ἄντρας μου πῆρε τὴ θέσι τοῦ Σουριῶ στὸ νεροφράχτη. Ἀλήθεια, πρὶν φύγη ἡ Λίζα ποὺ δὲν μιλεῖ ἂν κι' οἱ γιατροὶ λένε πὼς μιὰ μέρα θὰ μιλήση, μὲ δῶσε νὰ καταλάβω μὲ νοήματα καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς θείας της πὼς ἂν ἐρχόσαστε νὰ τὴν ἰδῆτε, αὐτὰ ὅλα ἔπρεπε νὰ σᾶς τὰ πῶ. Καὶ νά, ποὺ σᾶς τὰ εἶπα.

Ἤμουν τόσο σαστισμένος, ὥστε δὲν εὕρισκα νὰ πῶ λέξι. Ὁ Ματτίας ὅμως δὲν τάχανε σὰν καὶ μένα.

— Καὶ ποῦ πάει τώρα ἡ Ἀγγλίδα κυρία; ρώτησε.

— Δὲν ξέρω καλά, ἀποκρίθηκε ἡ γυναῖκα. Στὴ μεσημβρινὴ Γαλλία... μπορεῖ καὶ στὴν Ἐλβετία... Ἡ Λίζα μοῦ εἶπε πὼς θὰ μοῦ ἔγραφε γιὰ νὰ σᾶς πῶ τὸ μέρος· μὰ δὲν ἔλαβα ἀκόμα γράμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ΄.

Τὰ ὡραῖα σπάργανα εἶπαν ἀλήθεια.

Καθὼς ἐξακολουθοῦσα νὰ μένω σαστισμένος, ὁ Ματτίας ἔκαμε ὅ,τι δὲν μποροῦσα νὰ κάμω ἐγώ.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολύ, κυρία, εἶπε.

Καὶ σπρώχνοντάς με σιγά, μ' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν κουζίνα.

- Ἐμπρός, μοῦ εἶπε, δρόμο! Τώρα δὲν πρόκειται νὰ βροῦμε μόνο τὸν Ἄρθουρο καὶ τὴν κυρία Μίλλιγκαν, ἀλλὰ καὶ τὴ Λίζα. Τί ὡραῖα ποὺ ἦρθε ἔτσι! Θὰ χάναμε καιρὸ γιὰ νάρθοῦμε στὸ Δρεζύ, ἐνῶ τώρα μποροῦμε μιὰ χαρὰ νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ δρόμο μας. Αὐτὸ θὰ πῆ τύχη. Ἀρκετὰ κακὴ μᾶς εἶχε δειχθῆ· ἐνῶ τώρα μᾶς δείχνεται καὶ καλή. Ὁ ἀέρας ἐγύρισε. Ποιὸς ξέρει τί εὐτυχίες θὰ μᾶς φέρη!

Κι' ἐξακολουθοῦμε τὸ κυνῆγι τοῦ «Κύκνου», χωρὶς νὰ χάνουμε καιρὸ καὶ χωρὶς νὰ σταματοῦμε, παρὰ ὅσο χρειαζόταν γιὰ νὰ κοιμώμαστε καὶ νὰ κερδίζουμε κανένα λεπτό.

Στὸ Ντεσίζ, ὅπου τὸ κανάλι τοῦ Νιβερναὶ βγαίνει στὸ Λείγηρα, ρωτοῦμε γιὰ τὸν «Κύκνο»: πῆρε τὸ πλαγινὸ κανάλι κι' αὐτὸ ἀκολουθοῦμε τώρα καὶ μεῖς ὡς τὸ Ντιγκουὰν· ἀπὸ 'κεῖ παίρνουμε τὸ Κεντρικὸ ὡς τὸ Σαλόν.

Ὁ χάρτης μᾶς λέει πώς, ἂν διευθυνόμαστε ἀπὸ τὸ Σαρὸλ ἴσια στὸ Μακόν, θ' ἀποφεύγαμε ἕνα μεγάλο κύκλο καὶ δρόμο πολλῶν ἡμερῶν· ἀλλ' αὐτὸ θάταν μιὰ γενναία ἀπόφασι, ποὺ κανένας ἀπὸ τοὺς δυό μας δὲν τολμήσαμε νὰ τὴν ἀναλάβη, ἀφοῦ συζητήσαμε τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά· γιατὶ ὁ «Κύκνος» μπορεῖ νὰ εἶχε σταματήσει στὸ δρόμο κι' ἔτσι θὰ τὸν προσπερνούσαμε· θάπρεπε τότε νὰ γυρίσουμε πίσω κι' ἀντὶ νὰ κερδίσουμε καιρό, θὰ χάναμε.

Κατεβαίνουμε τὸν Σαώνα, ἀπὸ τὸ Σαλὸν ὡς τὸ Λυών.

Ἐδῶ ὅμως μιὰ ἀληθινὰ σοβαρὴ δυσκολία παρουσιάζεται· ὁ «Κύκνος» πῆρε τὸν Ροδανὸ πρὸς τ' ἀπάνω ἢ πρὸς τὰ κάτω; Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ κυρία Μίλλιγκαν διευθύνθηκε στὴν Ἐλβετία ἢ στὴ μεσημβρινὴ Γαλλία.

Μέσα στὴν κίνησι τῶν πλοίων ποὺ πηγαινοέρχονται στὸ Ροδανὸ καὶ στὸ Σαώνα, ὁ «Κύκνος» μπορεῖ νὰ πέρασε ἀπαρατήρητος.

Ρωτοῦμε ναῦτες, βαρκάρηδες, ὅλους ἐκείνους ποὺ ζοῦνε στὶς προκυμαῖες καὶ τέλος πάντων βεβαιωνόμαστε πὼς ἡ κυρία Μίλλιγκαν τράβηξε γιὰ τὴν Ἐλβετία· ἀκολουθοῦμε λοιπὸν τὸν Ροδανὸ πρὸς τὰ πάνω.

— Ἀπὸ τὴν Ἐλβετία πηγαίνουν στὴν Ἰταλία, εἶπε ὁ Ματτίας· νά ἀκόμα μιὰ τύχη· ἄν, κυνηγῶντας τὴν κυρία Μίλλιγκαν, φθάναμε στὴ Λοῦκκα, τί χαρὰ ποὺ θάπαιρνε ἡ Χριστίνα!

Ὁ καημένος μου ὁ Ματτίας μὲ βοηθεῖ νὰ βρῶ τοὺς ἀγαπημένους μου, ἐνῶ ἐγὼ δὲν κάνω τίποτα γιὰ ν' ἀγκαλιάση τὴν ἀδελφούλα του!...

Ἀπὸ τὸ Λυὼν προχωροῦμε γρηγορώτερα ἀπὸ τὸν «Κύκνο», γιατὶ ὁ Ροδανὸς μὲ τὰ γοργὰ νερὰ δὲν ταξιδεύεται μὲ τὴν ἴδια εὐκολία τοῦ Σηκουάνα. Στὸ Κυλὸζ δὲν μᾶς περνᾶ παρὰ ἕξη ἑβδομάδες, ἀπὸ δυόμισυ μῆνες ποὺ μᾶς περνοῦσε πρίν· κοιτάζοντας ὅμως στὸ χάρτη, ἀμφιβάλλουμε ἂν θὰ μπορέσουμε νὰ τὸν φθάσουμε πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐλβετία· γιατὶ δὲν ξέρουμε ἂν ὁ Ροδανὸς εἶναι πλωτὸς ὡς τὴ λίμνη τῆς Γενεύης καὶ φανταζόμαστε πὼς μὲ τὸν «Κύκνο» ἡ κυρία Μίλλιγκαν θὰ θέλη νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ἐλβετία, ποὺ δὲν ἔχουμε τὸ χάρτη της.

Φθάνουμε στὴ Σαισέλ, ποὺ ὁ ποταμὸς τὴ χωρίζει σὲ δυὸ καὶ ποὺ τὴν ἑνώνει μιὰ γέφυρα κρεμαστὴ ἀπὸ πάνω του, καὶ κατεβαίνουμε στὶς ὄχθες... Ἀλλὰ τί ἔκπληξι ὅταν, ἀπὸ μακριά, μοῦ φαίνεται σὰ νὰ βλέπω τὸν «Κύκνο»! Αὐτὸς εἶναι, ἀλήθεια;...

Τὸ βάζουμε στὴν τρεχάλα. Ναί, μοιάζει πολύ, εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος· καὶ ὅμως φαίνεται σὰν πλοῖο ποὺ τὸ ἔχουν ἐγκαταλείψει. Εἶναι γερὰ δεμένος πίσω ἀπὸ ἕνα χαράκωμα τοῦ ποταμοῦ ποὺ τὸν προφυλάττει καὶ μέσα εἶναι ὅλα κλειστά· δὲν ὑπάρχουν πιὰ λουλούδια στὴ βεράντα.

Τί νὰ συνέβη τάχα; Τί νὰ ἔπαθε ὁ Ἄρθουρος;

Σταματοῦμε, μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἀπὸ ἀγωνία.

Μὰ εἶναι δειλία νὰ στεκώμαστε ἔτσι ἀκίνητοι· πρέπει νὰ προχωρήσουμε, πρέπει νὰ μάθουμε.

Ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ τὸν ρωτοῦμε, μᾶς ἀπαντᾶ μὲ προθυμία· εἶναι αὐτὸς ἴσια-ἴσια ποὺ τὸν ἔβαλαν νὰ φυλάη τὸν «Κύκνο».

«Ἡ Ἀγγλίδα κυρία ποὺ ἦταν στὸ πλοῖο μὲ τὰ δυό της παιδιά, ἕν' ἀγόρι παράλυτο κι' ἕνα κορίτσι βουβό, εἶναι στὴν Ἐλβετία. Ἄφησ' ἐδῶ τὸ πλοῖό της, γιατὶ δὲν μποροῦσε ν' ἀνεβῆ τὸ Ροδανὸ πιὸ ἀπάνω. Ἡ κυρία, τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ μιὰ ὑπηρέτρια, ἔφυγαν μὲ ἁμάξι· οἱ ἄλλοι ὑπηρέτες τους ἀκολούθησαν με τὰ μπαγάγια· θὰ γυρίσουν τὸ φθινόπωρο νὰ ξαναπάρουν τὸν «Κύκνο», νὰ κατεβοῦν τὸ Ροδανὸ ὡς τὴ θάλασσα καὶ νὰ περάσουν τὸν χειμῶνα στὰ Μεσημβρινά».

Ἀνασαίνουμε. Κανένας ἀπὸ τοὺς φόβους ποὺ μᾶς εἶχαν κυριεύσει δὲν ἦταν βάσιμος· ἔπρεπε νὰ πάη ὁ νοῦς μας στὸ καλύτερο, ἀντὶ νὰ πάη ἀμέσως στὸ χειρότερο.

— Καὶ ποῦ νὰ βρίσκεται τώρα αὐτὴ ἡ κυρία; ρώτησε ὁ Ματτίας.

— Πῆγε νὰ νοικιάση ἕνα ἐξοχικὸ σπίτι στὴν ὄχθη τῆς λίμνης τῆς Γενεύης, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βεβαί· μὰ δὲν ξέρω καλὰ-καλὰ ποῦ ἐκεῖ θὰ περάση τὸ καλοκαῖρι.

Ἐμπρὸς γιὰ τὸ Βεβαί! Στὴ Γενεύη θ' ἀγοράσουμε ἕνα χάρτη τῆς Ἐλβετίας καὶ θὰ ἰδοῦμε ποῦ βρίσκεται αὐτὴ ἡ πόλι ἢ τὸ χωριό. Τώρα πιὰ ὁ «Κύκνος» δὲν τρέχει μπροστά μας γιὰ νὰ τὸν κυνηγοῦμε κι' ἀφοῦ ἡ κυρία Μίλλιγκαν θὰ περάση ὅλο τὸ καλοκαῖρι στὸ ἐξοχικό της σπίτι, εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ τὴ βροῦμε· φθάνει νὰ ψάξουμε.

Καὶ τέσσερες ἡμέρες ἀφοῦ φύγαμε ἀπὸ τὸ Σαισέλ, ψάχνουμε στὰ περίχωρα τοῦ Βεβαί, μέσα στὶς πολυάριθμες βίλλες, ποὺ ἀπὸ τὴ λίμνη μὲ τὰ γαλάζια νερὰ ἀνεβαίνουν μὲ χάρι στὶς πράσινες δασωμένες πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ.

Σὲ ποιὰ ἄραγε ἀπὸ τὶς βίλλες αὐτὲς κατοικεῖ ἡ κυρία Μίλλιγκαν μὲ τὸν Ἄρθουρο καὶ μὲ τὴ Λίζα;...

Ἐπὶ τέλους φθάνουμε καὶ στὸ Βεβαί. Ἦταν καιρός. Δὲν εἴχαμε στὴν τσέπη παρὰ δεκαπέντε λεπτὰ καὶ τὰ παπούτσια μας δὲν εἶχαν πιὰ σόλες.

Ἀλλὰ τὸ Βεβαὶ δὲν εἶναι κανένα χωριουδάκι, ὅπως τὸ φαντασθήκαμε στὴν ἀρχή. Εἶναι πόλι καὶ μεγάλη. Γιατὶ μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἀπὸ χωριὰ καὶ προάστεια — Μπλονάι, Κορσιέ, Κλαρὰν καὶ πάρε λέοντας, — ἑνώνονται μὲ τὸ Βεβαὶ ὡς τὸ Βιλνέβ.

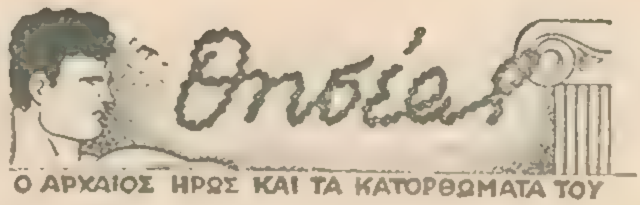
(Ἀκολουθεῖ)

Ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ τὸν ρωτοῦμε, μᾶς ἀπαντᾶ μὲ προθυμία.

3ον

Φαίνεται δὲ πὼς ὁ μῦθος τῆς φιλοξενίας καὶ τῆς θερμῆς ὑποδοχῆς ποὺ ἔκανε ἡ Ἑκάλη στὸ Θησέα δὲν εἶναι ὁλότελα παραμύθι, ἂν σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ἀπὸ τότε ὅλοι οἱ γύρω δῆμοι μαζεύονται καὶ προσφέρουν, γιὰ δική της τιμή, τὴν Ἑκαλήσια θυσία στὸν Ἑκάλειο Δία, κατὰ τὴν καθιερωμένη γιορτὴ τῶν Ἑκαλησίων. Ἡ Ἑκάλη λοιπὸν φιλοξένησε καὶ περιποιήθηκε μ' ἐξαιρετικὴ στοργὴ τὸ νεαρὸ ἥρωα, ἀγκαλιάζοντάς τον σὰν δικό της παιδί. Τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Θησέας τὴν ἄφινε γιὰ νὰ βγῆ στὸ κυνήγι τοῦ ταύρου, ἡ Ἑκάλη προσευχήθηκε μὲ κατάνυξι στὸν Δία γιὰ νὰ νικήση καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε πώς, ἂν ὁ Θησέας γύριζε ζωντανὸς ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, θὰ καθιέρωνε μιὰ θυσία πρὸς τιμήν του γιὰ λογαριασμὸ τοῦ νεαροῦ ἥρωα. Εἶχε δὲ πραγματικὰ μιὰ πολὺ μεγάλη ἐπιτυχία σ' αὐτὸ τὸν καινούργιον ἀγῶνα του ὁ Θησέας. Γιατί, βγαίνοντας στοὺς κάμπους τοῦ Μαραθῶνα νὰ κυνηγήση τὸν ἄγριο ταῦρο, ὕστερα ἀπὸ μικρὴ πάλη κατάφερε νὰ πιάση τὸ θηρίο ἀπὸ τὰ κέρατά του καὶ νὰ τὸ κουβαλήση ζωντανό, περνῶντας το θριαμβευτικὰ μπροστὰ στὰ κατατρομαγμένα μάτια τῶν Τετραπολιτῶν καί, τέλος, τὸ σφάξη θυσιάζοντάς το στὸν Δελφίνιον Ἀπόλλωνα. Τὴ θριαμβευτικὴ ὅμως αὐτὴ ἐπιστροφὴ τοῦ Θησέα στὴν Τετράπολι ἐπίκρανε μιὰ θλιβερὴ εἴδησι: Ἡ Ἑκάλη, στὸ μεταξύ, εἶχε πεθάνει, χωρὶς νὰ προφτάση νὰ δῆ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ θριαμβευτῆ. Καταλυπημένος τότε ὁ Θησέας, διέταξε γι' ἀνάμνησι τῆς φιλοξενίας της νὰ καθιερωθοῦν οἱ γιορτὲς καὶ οἱ θυσίες γιὰ τὶς ὁποῖες

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

μιλήσαμε παραπάνω. Σήμερα, ὅπως ξέρουμε ὅλοι, στὸ δρόμο ποὺ πάει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὸν Μαραθῶνα, πάνω ἀπὸ τὴν Κηφισιά, κι' ἀκριβῶς ἐκεῖ ποὺ λένε πὼς γίνηκε ἡ συνάντησι τοῦ Θησέα μὲ τὴν Ἑκάλη, ὑπάρχει τὸ γνωστὸ ἐξοχικὸ προάστειο ποὺ φέρνει τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας μυθολογικῆς ἡρωΐδας. Ἀξίζει τὸν κόπο ν' ἀναφέρη ἀκόμα κανεὶς πὼς μερικοὶ μεταγενέστεροι τ' ὄνομα τῆς Ἑκάλης τὸ βγάνουν, ἐτυμολογικά, ἀπὸ τὸν παρατατικὸ τοῦ ρήματος καλῶ, στὸ τρίτο πρόσωπο: ἐ κ ά λ ε ι, ποὺ ὑπονοεῖ τὴν προθυμία τῆς ἡρωΐδας νὰ προσκαλῆ καὶ νὰ φιλοξενῆ.

Ο ΘΗΣΕΑΣ, Ο ΜΙΝΩΣ ΚΙ' Ο ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

Γυρίζοντας στὴν Ἀθήνα ὁ Θησέας, ὕστερα ἀπὸ τὸ θρίαμβό του στὸν Μαραθῶνα, ἔπεσε ἀπάνω στὴν ἐποχὴ ποὺ ἦρθαν, γιὰ τρίτη φορά, καράβια ἀπὸ τὴν Κρήτη, γιὰ νὰ εἰσπράξουν τὸ φόρο τοῦ βασιλιᾶ Μίνωα. Ἂς δοῦμε ὅμως πρῶτα τί ἤτανε αὐτὸς ὁ φόρος καὶ γιὰ ποιοὺς λόγους εἶχε ἐπιβληθῆ στοὺς Ἀθηναίους.

Πάνω σ' αὐτό, ἔχουν νὰ λένε οἱ περισσότεροι συγγραφεῖς ὅτι εἰκοσιεφτὰ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τοῦ Θησέα, ὁ Ἀνδρόγεως, γυιὸς τοῦ βασιλιᾶ τῆς Κρήτης Μίνωα καὶ τῆς Πασιφάης, εἶχ' ἔρθει στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ λάβη μέρος στοὺς Παναθηναϊκοὺς ἀγῶνες. Στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς ὁ Ἀνδρόγεως φαίνεται πὼς ἐνίκησε πέρα γιὰ πέρα ὅλους τοὺς ἀγωνιστές. Τότε, ἐπειδὴ ὁ πατέρας τοῦ Θησέα, Αἰγέας, ἐφοβότανε τὴ φιλία τοῦ Ἀνδρόγεω μὲ τὸν ἀδερφό του τὸν Παλλαντα καὶ μὲ τ' ἀνήψια του τοὺς Παλλαντίδες, λένε πὼς τοῦ ὑποδαύλισε τὴ φιλοδοξία νὰ πάη νὰ τὰ βάλη καὶ μὲ τὸν Μαραθώνιο ταῦρο, ποὺ, λίγο πρίν, εἴδαμε μὲ ποιὸ τρόπο τὸν ἐσκότωσε ἀργότερα ὁ Θησέας. Σ' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα ὅμως ὁ Ἀνδρόγεως δὲν ἐστάθηκε τυχερὸς καὶ δυνατὸς ὅπως ὁ γυιὸς τοῦ Αἰγέα. Ὁ Μαραθώνιος ταῦρος ἐσκότωσε τὸν Ἀνδρόγεω. Μιὰ ἄλλη πάλι φήμη λέει πὼς ὁ Ἀνδρόγεως ἐσκοτώθηκε σὲ μιὰ ἐνέδρα ποὺ τοὔστησαν οἱ νικημένοι συναγωνιστές του τῶν Παναθηναϊκῶν ἀγώνων. Ὅπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶμα, τὸ γεγονὸς εἶναι πὼς ὁ θάνατος τοῦ Ἀνδρόγεω χόλιασε τόσο πολὺ τὸν Μίνωα, ὥστε ἀποφάσισε νὰ κηρύξη ἀμέσως τὸν πόλεμο στοὺς Ἀθηναίους. Ἦρθε λοιπὸν κι' ἀφοῦ κυρίεψε τὰ Μέγαρα σκοτώνοντας τὸ βασιλιᾶ τους τὸ Νῖσο, ἔστησε στενὴ πολιορκία στὴν Ἀθήνα.

Φοβερὰ καὶ μαζεμένα τότε ξέσπασαν στὰ κεφάλια τῶν Ἀθηναίων τ' ἁμαρτήματα τοῦ Αἰγέα. Κι' αὐτό, γιατὶ δεν ἔφταιαν μονάχα τὰ ὅσα τραβοῦσαν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τὴν ἀξιωσύνη καὶ τὴν ἀντρεία τῶν πολεμιστῶν τοῦ Μίνωα, ἀλλὰ κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Δίας (ἂς μὴν ξεχνοῦμε πὼς ἤτανε πατριώτης τοῦ Μίνωα!) εἰσάκουσε τὴν παράκλησι, ποὺ τοὔκανε ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο ὁ Ἀνδρόγεως, κι' ἔ[illegible]ε νὰ τοὺς θερίση λοιμὸς καὶ λιμός. Μάταια οἱ κακόμοιροι οἱ Ἀθηναῖοι προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ ἡμερώσουν τὸν ἐξαγριωμένο βασιλιᾶ καὶ τὸν ἐξαγριωμένο Θεό! Καὶ τὸ μαντεῖο, τέλος, ποὺ τὸ ρώτησαν σχετικά, στάθηκε σκληρὸ στὴν ἀπάντησί του: Θὰ πάψουν ὅλα αὐτά, τοὺς εἶπε, μονάχα ὅταν δεχθῆτε τοὺς ὅρους τοῦ Μίνωα γιὰ νὰ τοὺς ἐξευμενίσετε. Τότες οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπακούοντας στὸ χρησμό, ἔστειλαν πρέσβεις στὸν Μίνωα καὶ τὸν ρωτοῦσαν τί θέλει γιὰ νὰ τοὺς ἀφήσουν ἥσυχους κι' αὐτὸς κι' ἡ κατάρα τοῦ Δία. Κι' ὁ Μίνωας, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ποὺ ἐζήτησε, τοὺς εἶπε πὼς θέλει καὶ κάθ' ἐννιὰ χρόνια νὰ τοῦ στέλνουν στὴν Κρήτη ἑφτὰ κορίτσια κι' ἑφτὰ ἀγόρια, γιὰ φόρο. Τὸ παραμύθι λέει γι' [illegible] τρωγε ὁ Μινώταυρος [illegible] στὸ λαβύρινθο τοῦ παλα[illegible] Κ[illegible] ὅπου τὸν εἶχε κλεισμένο ὁ Μίνωας. Ἄλλοι πάλι λένε πὼς ἔρι[illegible]αν τὰ παιδιὰ στὸ Λαβύρινθο καὶ πὼς αὐτά, ἀφοῦ γύριζαν καὶ ξαναγύριζαν μέσα στοὺς μπερδεμένους διαδρόμους του, στὸ τέλος, μὴ βρίσκοντας ποτὲ τὴν ἔξοδο, πέθαιναν ἐκεῖ θάνατο φοβερό.

* * *

Ἀξίζει ὅμως νὰ δοῦμε καὶ τί λέγεται γύρω ἀπὸ τὸ παράξενο αὐτὸ θεριό, τὸ Μινώταυρο. Ἂν πιστέψουμε τὸν Εὐριπίδη, πρέπει νὰ ἤτανε:

Τέρας μὲ φύσι ἀνάκατη
ταύρου μαζὶ κι' ἀνθρώπου.

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Αἱ θέσεις τοῦ λευκώματος διὰ τὰ γραμματόσημα τοῦ ἐπικολλάμε ἔχουν κανονισθῆ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς ἐκδόσεως καὶ κατὰ θέσεις συμμετρικὰς ὥστε κάθε φύλλον τῆς συλλογῆς παρουσιάζει, ὅταν εἶναι γεμάτο, ἕν σύνολον ἁρμονικόν.

Αἱ θέσεις αὐταὶ καὶ αἱ ποικιλίαι κάθε εἴδους γραμματοσήμου ἀναφέρονται εἰς τὴν σειράν, σύμφωνα μὲ διαφόρους καταλόγους τοὺς ὁποίους ἐκδίδουν οἱ διάφοροι μεγάλοι ἐκδοτικοὶ οἶκοι τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀφ' ἧς ἐποχῆς, ὅπως ἀνεγράψαμεν, ἤρχισεν ἡ ἔκδοσις τῶν γραμματοσήμων (1840) καὶ ἡ συλλογή των, ἤρχισαν νὰ ἐκδίδουν εἰς τὰς διαφόρους χώρας καὶ καταλόγους περιγράφοντας ἕν ἕκαστον γνωστὸν τότε γραμματόσημον καὶ ἀναφέροντας καὶ τὴν ἐμπορικὴν τιμὴν ἑκάστου, σφραγισμένου ἢ ἀσφράγιστου. Ὁ πρῶτος κατάλογος ἐδημοσιεύθη ἐν Παρισίοις τὸ 1861 ὑπὸ τὸν τίτλον «Κατάλογος Γραμματοσήμων» τοῦ Alfred Potiquet, τὸν δὲ Φεβρουάριον 1862 εἰς τὰς Βρυξέλλας ἐκυκλοφόρησε τὸ «[illegible] τοῦ [illegible]λέκτου Γραμματοσήμων» τοῦ Moens. Μὲ τὴν αὔξησιν ὅμως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συλλεκτῶν ηὔξησε καὶ ἡ ἔκδοσις καταλόγων, εἰδικῶν περιοδικῶν καὶ λευκωμάτων. Διότι κατὰ κανόνα τὰ λευκώματα ἐκδίδονται ἀπὸ τοὺς ἐκδοτικοὺς οἴκους φιλοτελικῶν περιοδικῶν, εἰδῶν φιλοτελισμοῦ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους γραμματοσήμων. Καὶ κάθε συλλέκτης φυσικὰ προτιμᾶ τὸ λεύκωμα τοῦ καταλόγου τῆς χώρας του. Χάριν τῆς ἱστορίας σημειώνομεν ὅτι τὸ πρῶτον λεύκωμα ἐξετυπώθη στὸ Παρίσι καὶ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Justin Allier. Ἕν τοιοῦτον λεύκωμα (1864) ὑπάρχει εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοτελικῆς Ἑταιρείας καὶ ἀνήκει εἰς τὸν [illegible] [illegible]ρίτην [illegible] τοῦ [illegible] μιον καὶ Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Π. Καλλιγᾶν. Ἀλλὰ μὲ τὴν πρόοδον τῆς τυπογραφίας οἱ [illegible] τὰ ρήματα [illegible] [illegible] καλλιτεχνικὴ μορφή. Διότι οἱ κατάλογοι ηὔξησαν πολ[illegible] ὅμως ἔχει τὰ λευκώματα [illegible] κατὰ ἡμέρας καὶ εἰ[illegible] ἀπὸ φύλλα προσθέτει ὥστε [illegible] κάθε κράτος [illegible] τὰς ἐκδόσεις του [illegible] ὅλα τα ἀπ' ἀρ[illegible] ἐκδόσεις ἑκάστου κράτους μέχρι σήμερον. Τὸ ἴδιον σύστημα τῶν λευκωμάτων ἐφαρμόζεται [illegible] ὅλα τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐκδοτικοὺς οἴκους λευκωμάτων.

«Ε. Φ Ε.»

✱ ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ✱

«...Ἀλλὰ τὸ μέσον τὸ ἀλάνθαστον εἶναι τὸ ἔνστικτο, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι «τηλαυγὴς φάρος» ποὺ θὰ σᾶς ὁδηγῇ σὲ κάθε σας πρᾶξι».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Ἂς μιλήσουμε σήμερα πάνω σὲ μιὰ σημείωσι τῶν ἐφημερίδων, ποὺ θὰ πέρασε ἀπαρατήρητη μέσα στὴ σοβαρότητα τῆς ἐποχῆς μας. Μικρὴ κι' ὀλιγόγραμμη ἀνάμεσα στὰ μεγάλα ἀνακοινωθέντα, ὅμως γιὰ μᾶς ποὺ ἀγωνιζόμαστε στὸ σφυρηλάτημα τῆς νεανικῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς μεγάλη καὶ σημαντικὴ σὰν τρανὴ νίκη.

«Αἱ ἐργαζόμεναι Φαλαγγίτισσαι Πειραιῶς προσεφέρθησαν νὰ ἐργασθοῦν τὰ ἀπογεύματα τοῦ Σαββάτου καὶ τὴν Κυριακὴν διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑλικοῦ τῆς καείσης ἀποθήκης κ.λ.π.».

Ἀνεβαίνουμε κάποτε μιὰ βουνοπλαγιά. Ἕνα δένδρο ψηλὸ καὶ γερὸ ποὺ ὑψώνεται περήφανο πρὸς τὸν οὐρανὸ μᾶς γεννᾶ τὸ θαυμασμὸ καὶ μᾶς γεμίζει χαρά. Μιὰ χαρὰ γνήσια καὶ ἀνεξήγητη. Τὸ δένδρο αὐτό, τὸ ἀληθινὸ τῆς φύσεως θαῦμα, στέκει κυρίαρχος καὶ βασιλιᾶς μέσα στὸ τοπίο. Τὸ καλοκαίρι παίζει μὲ τὸν ἥλιο καὶ τὸ χειμῶνα ἀψηφᾶ τὴ θύελλα ποὺ οὐρλιάζει γύρω του. Σκεφθήκαμε ὅμως καμμιὰ φορά, ἔτσι καθὼς βλέπουμε καὶ χαιρόμαστε τὸ δένδρο αὐτό, ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία καὶ ἡ πηγὴ τῆς περηφάνειας του καὶ τῆς δυνάμεώς του;

Τὸ ἀνάστημά του καὶ τὸ ὕψος του εἶναι σχετικὸ μὲ τὸ βάθος τῶν ριζῶν του. Μ' ὅση προσπάθεια κυνηγᾶ ἡ κορφή του τὰ σύννεφα, μ' ἄλλη τόση καὶ οἱ ρίζες του τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς.

Τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ ἀνθρώπινα συναισθήματα. Ὅταν ὑψώνωνται λαμπρὰ καὶ γνήσια πρὸς τὸ φῶς, γιὰ νὰ ἐκδηλωθοῦν σὲ πράξεις καλὲς καὶ ἡρωικές, καταλαβαίνουμε ὅτι ἔχουν βαθειὲς τὶς ρίζες τους μέσα στὸ Εἶναι τοῦ ἀνθρώπου, μέσα στὴν ἐσώτατή του ὕπαρξι, ποὺ ἐμεῖς λέμε ψυχή.

Γιὰ νὰ βλαστήσῃ ὅμως δυνατὸ πρὸς τὸ φῶς τὸ δένδρο τῶν ὡραίων ἀνθρωπίνων συναισθημάτων καὶ νὰ δώσῃ θαυμαστοὺς καὶ γλυκοὺς καρπούς, τὶς ὡραῖες πράξεις, πρέπει ἀέναος καὶ φροντιστικὴ νὰ γίνεται ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ περιποίησίς του.

Σκάλισμα τῶν ἐμφύτων ἀρετῶν, μπόλιασμα εὐγενικῶν αἰσθημάτων, κλάδεμα κακῶν τάσεων εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴ δημιουργία ἑνὸς νέου ἀνθρώπου, ἐλπιδοφόρου γιὰ μελλοντικὲς πράξεις ἡρωϊσμοῦ. Γιατὶ ἡρωϊσμὸ δὲν ἐννοοῦμε μόνο τὸν ὕψιστο ἡρωϊσμὸ μὲ τὴν προσφορὰ τοῦ ἀνωτάτου ἀγαθοῦ, τῆς ζωῆς σ' ἕνα πεδίο μάχης, ἀλλὰ ἡρωϊσμὸς εἶναι σήμερα στὴ γλῶσσα τῆς ἠθικῆς μας ἀντιλήψεως καὶ ἡ νίκη ἐνάντια στὸν ἐχθρό, ποὺ φωλιάζει μέσα μας, τὸ ξεπέρασμα τῶν κακῶν μας ἐπιθυμιῶν καὶ τὸ τσάκισμα τῶν καταστρεπτικῶν μας τάσεων, τῆς ἰδιοτελείας καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Τότε εἴμαστε οἱ ἥρωες τῆς καθημέρας, οἱ συνεχεῖς ἥρωες τῆς ζωῆς. Τότε ἀνάβει μέσα μας διαρκῶς ὁ «τηλαυγὴς φάρος», ἐκεῖνο τὸ ἄσβεστο φῶς ποὺ γίνεται ἦθος καὶ ἔνστικτο, ἀποτελῶντας τὸν ἠθικὸ ἄνθρωπο, τὸν ἄνθρωπο ποὺ δρᾶ ἠθικὰ ἐξ ἐνστίκτου. Τότε γινόμαστε ἐλεύθεροι ἀληθινά. Τότε εἴμαστε ἱκανοὶ νὰ γίνουμε φορεῖς καὶ δημιουργοὶ πολιτισμοῦ, ἄλλως ἀπομένουν κηφῆνες καὶ ἴσως καταστροφεῖς τῶν ἀξιῶν. Κι' ἐπειδὴ πολιτισμὸς θὰ πῇ συμβολὴ ὅλων μας, καὶ μόνο ὅταν συμβάλλουμε καὶ μεῖς ἀνατέλλει μέσα μας φωτεινὸ τὸ ἀστέρι τῆς ἀλληλεγγύης. Γιατὶ ἡ μεγάλη αὐτὴ γιὰ τοὺς λαοὺς ἀρετὴ σημαίνει ἀνατροφὴ γιὰ θυσίες, διαπαιδαγώγησι γιὰ ἀγῶνα, ἐξάσκησι γιὰ πειθαρχία, δημιουργία ἀληθινῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως.

Σήμερα, μόνο σήμερα, ἂς τὸ ποῦμε κι' ἂς τὸ τονίσουμε χωρὶς δισταγμό, νοιώθουμε σιγὰ-σιγὰ νὰ γεμίζῃ τὴ ζωή μας καὶ νὰ κυβερνᾶ τὶς πράξεις μας ἡ ἀρετὴ αὐτὴ τῆς ἀλληλεγγύης. Στὴ σημερινὴ ἐποχὴ χωρὶς αὐτὴ ἴσως νὰ εἴχαμε κυλίσει ὡς λαὸς στὸν γκρεμνό. Ἐνῷ ἀπεναντίας στεκόμαστε ψηλὰ σήμερα μέσα στὴ γενικὴ καταιγίδα μ' ἕνα ψυχικὸ ἀνάστημα, ποὺ σπάνια ἔδειξε ἡ Φυλή μας ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Εἶναι πολὺ κοντά μας ἀκόμα τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν σκληρῆς δοκιμασίας καὶ δὲν μποροῦμε ἀκόμα νὰ τοὺς δώσουμε τὶς ἀνάλογες γραμμές. Ἀργότερα θὰ γραφοῦν στὸ βιβλίο τῆς Ἱστορίας τοῦ λαοῦ μας σὰν ἕνας χρυσὸς τίτλος τοῦ ψυχικοῦ μεγαλείου τῆς Ἡγεσίας καὶ τῆς ψυχικῆς ἀντοχῆς τῆς Ἀκολουθίας.

Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν βλάστησαν σὰν μανιτάρια ξαφνικὰ κι' ἀνεπάντεχα. Χρόνια γίνεται μιὰ συστηματικὴ καὶ ὠργανωμένη ἐργασία πάνω στὴ λαϊκὴ ψυχὴ καὶ ἰδιαίτερα στὴν ψυχὴ τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας. Ἡ πολιτικὴ στροφὴ τῆς 4ης Αὐγούστου θὰ ἐστερεῖτο τῆς σημερινῆς της σπουδαιότητος, ἂν δὲν καταπιάνονταν ἀμέσως μὲ τὴν ψυχικὴ μεταστροφὴ τοῦ Ἕλληνος ἀνθρώπου.

Τ' ἀποτελέσματα εἶναι σήμερα δείγματα τῆς γιγαντιαίας ἐπιτυχίας της. Τώρα ξέρει ἡ νέα γενεὰ ὅ,τι δὲν μποροῦσε νὰ νοιώσῃ πρίν, γιατὶ κανεὶς δὲν τῆς τὸ σφυρηλάτησε στὸ μυαλό. Ξέρει ὅτι «τὸ σύνολο τῆς ἐργασίας ὅλων τῶν μελῶν ἑνὸς λαοῦ στὸ ρεῦμα τῶν αἰώνων εἶναι ὁ πολιτισμός του». Ξέρει ὅτι δημιουργικὸ ἔνστικτο, πειθαρχία τῆς σκέψεως, κατανόησις τῶν αἰωνίων νόμων εἶναι σὲ μιὰ λέξι ἡ ἐργασία καὶ μ' αὐτό, ὅπως εἴπαμε, ὁ πολιτισμὸς τοῦ λαοῦ.

Ξέρει ὅτι προσφορὰ γιὰ τὴν λαϊκὴ εὐημερία, γιὰ τὴν ἐθνικὴ τιμὴ εἶναι ὁ μεγαλύτερος σκοπὸς στὴ ζωή. Ὅτι ἀπὸ τὴ Φυλὴ καὶ τὸ αἷμα ξεπηδᾶ ἡ ὑπερηφάνεια τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποὺ μοναδικὴ κατευθύνουσα γραμμὴ εἶναι γιὰ κάθε πρᾶξι καὶ δρᾶσι ἡ τιμὴ τοῦ Ἔθνους καὶ ἑπομένως ἡ τιμὴ τοῦ ἀτόμου. Γιατὶ κανένας δὲν εἶναι ἔντιμος ὡς μονὰς μέσα σ' ἕνα ἔθνος ποὺ ἔχασε τὴν τιμή του.

Ἀπὸ τὴ σημείωσι αὐτὴ τῶν ἐφημερίδων νοιώθουμε πῶς ὁ τύπος τοῦ νέου ἀνθρώπου ποὺ ὡραματίστηκε ὁ Ἀρχηγός, ἱκανοῦ νὰ δράσῃ ἡρωικὰ σὲ κάθε ἀνάγκη ἐθνικὴ ἀπὸ ἔνστικτο πιά, ποὺ θὰ τὸν ὁδηγῇ σὰν «τηλαυγὴς φάρος», ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται στὶς κύριες γραμμές του. Ὁ τύπος τοῦ νέου ἀνδρὸς καὶ τῆς νέας γυναικὸς ξεπετιέται ἀπὸ τὸ Φαλαγγίτη καὶ τὴ Φαλαγγίτισσα. Μὲ τὴν κορφὴ πρὸς τὸ ἑλληνικὸ φῶς καὶ μὲ τὶς ρίζες βαθειὰ πρὸς τὰ σπλάγχνα τῆς ἑλληνικῆς γῆς σὰν τὸ γερὸ τῆς βουνοπλαγιᾶς δένδρο.

Σ. Καρ.

Δ'. ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Α'. Διαφορὰ μιγμάτων χρωματιστῶν ἀκτίνων καὶ χρωστικῶν οὐσιῶν.

Γιὰ τὴ μελέτη τῶν χρωμάτων καὶ τῶν κανόνων τῆς χρωματικῆς εἶναι ἀπαραίτητο νὰ συνηθίσῃ τὸ μυαλό μας στὴ διαφορὰ ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ ἑνὸς μίγματος ἀκτινοβολιῶν καὶ χρωματικῶν ἐντυπώσεων καὶ ἑνὸς μίγματος δύο ἢ περισσοτέρων χρωστικῶν οὐσιῶν.

Ἂς φέρουμε ἕνα χαρακτηριστικὸ παράδειγμα. Ἂς ὑποθέσουμε ὅτι ἔχουμε δύο προβολεῖς ποὺ τὸ φῶς τοῦ ἑνὸς περνᾶ ἀπὸ ἕνα στρογγυλο γυαλὶ κίτρινο καὶ τοῦ ἄλλου ἀπὸ ἕνα στρογγυλὸ γυαλὶ γαλάζιο. Ἐὰν προβάλωμεν τὸ φῶς ποὺ περνᾶ ἀπὸ αὐτὰ σὲ μιὰ αἴθουσα σκοτεινή, πάνω σὲ μιὰ ὀθόνη λευκή, θὰ σχηματισθοῦν δύο κύκλοι, ὁ ἕνας κίτρινος καὶ ὁ ἄλλος γαλάζιος. Ὅταν κατευθύνουμε τοὺς προβολεῖς κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε οἱ δύο κύκλοι νὰ συναντηθοῦν καὶ νὰ κόβῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, τὸ μέρος ὅπου κόβωνται οἱ κύκλοι καὶ ἀναμιγνύονται οἱ ἀκτῖνες φαίνεται λ ε υ κ ό.

Οἱ κίτρινες ἀκτῖνες ὅταν ἀναμιγνύωνται μὲ τὶς γαλάζιες παράγουν φῶς λευκό.

Τὸ ἴδιο ὅμως δὲν συμβαίνει ὅταν πρόκειται περὶ χρωστικῶν ὑλῶν. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἔχω μιὰ σκόνη κίτρινη πολὺ ψιλή. Ρίχνω σ' αὐτὴν μιὰ σκόνη πολὺ ψιλὴ ποὺ ἔχει χρῶμα γαλάζιο, καὶ ἀναμιγνύω τὶς δυὸ καλὰ καλά. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναμίξεως ποτὲ δὲν θὰ εἶναι νὰ παραχθῇ μιὰ σκόνη λευκὴ ἀλλὰ θὰ εἶναι μιὰ πράσινη.

Ὅταν πρόκειται γιὰ ἀκτινοβολίες ἢ ἀνάμιξις ὅλων τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος μᾶς δίδει τὸ λευκὸ ἢ λευκοκίτρινο φῶς, ἐνῷ ἂν παίρναμε βαφὲς ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ χρώματα καὶ τὶς ἀναμιγνύαμε θὰ φθάναμε στὸ μαῦρο.

Τὶς διαφορὲς αὐτὲς θὰ τὶς δοῦμε πολλὲς φορὲς καὶ λεπτομερέστερα. Αὐτὸ ποὺ θέλουμε νὰ τονίσουμε ἐδῶ εἶναι ὅτι ὅταν προσθέτουμε σ' ἕνα χρῶμα λευκὸ φῶς ἀνοίγουμε τὸν τόνο του, τὸ ἀραιώνομε, τὸ χρῶμα χάνει τὴν ζωηράδα του. Ὅταν ὅμως σὲ μιὰ λαδοβαφή, π. χ. κόκκινη, προσθέτουμε ὀλίγη λαδοβαφὴ λευκοῦ χρώματος, ἀνοίγει ὁ τόνος τοῦ κόκκινου, ἀραιώνει τὸ χρῶμα, ἀλλὰ δὲν χάνει τὴν ζωηράδα του.

Τὸ ἐνάντιο συμβαίνει μὲ τὸ μαῦρο. Ἂν στὴν κόκκινη λαδοβαφὴ προσθέσω λίγη βαφὴ μαύρη ἡ χροιὰ τοῦ κόκκινου χάνει τὴν καθαρότητά της καὶ τὴν ἔντασί της. Ἕνα ὅμως κομμάτι κόκκινο π.χ. ὕφασμα ἂν τὸ βλέπουμε φωτισμένο σὲ μέτριο φῶς φαίνεται ὡραῖο καὶ ὅταν τὸ φέρουμε σὲ μαῦρο περιβάλλο καθαρισμένο μὲ μιὰ μαύρη ἐπιφάνεια π. χ., ἡ χρωματικὴ ἔντασις τοῦ ὑφάσματος αὐτοῦ θὰ εἶναι μεγαλύτερη καὶ καθαρώτερη.

Στὴν ἀνάμιξι τῶν χρωματιστῶν ἀκτίνων λαμβάνει χώραν πρόσθεσις ἀκτίνων ἐνῷ στὰ μίγματα τῶν χρωστικῶν οὐσιῶν συμβαίνουν προσθαφαιρέσεις ἀκτίνων καὶ πρὸ πάντων ἀφαιρέσεις.

Πουλιὰ καὶ διάφορα ζῶα ἀπὸ μαλλί.

Γιὰ τη χειροτεχνικὴ αὐτὴ ἐργασία πρέπει πρῶτα νὰ μάθωμε νὰ κάνωμε πομπόν. Τὸ πομπὸν γίνεται ὡς ἑξῆς:

Κόβομε δυὸ κύκλους ὁμοίους καὶ ἴσους ἀπὸ χαρτόνι καὶ τοὺς ἀνοίγομε ἀπὸ μιὰ τρύπα στρογγυλὴ στὴ μέση, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ κύκλου. Βάζομε μαζὶ τοὺς δύο αὐτοὺς κύκλους καὶ τοὺς τυλίγομε μὲ μαλλί, ἀκτινωτά, ὥστε νὰ γεμίσῃ ἀπὸ μαλλὶ ἡ μεσαία τρύπα ἐντελῶς. Μετὰ κόβομε τὸ μαλλὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴ περιφέρεια τοῦ κύκλου, περνῶντας τὴ μύτη τοῦ ψαλιδιοῦ ἀνάμεσα στοὺς δύο κύκλους τοῦ χαρτονιοῦ. Ἐπίσης ἀνάμεσα στοὺς δύο κύκλους τοῦ χαρτονιοῦ περνοῦμε δυὸ-τρεῖς βόλτες μὲ χονδρὴ κλωστὴ καὶ τὴν δένομε σφιχτά, γιὰ νὰ δέσῃ τὸ μαλλί. Βγάζομε τοὺς χαρτονένιους κύκλους κι' ἔχομε τὸ πομπόν.

Ἀφοῦ ἑτοιμάσωμε ἕνα μεγάλο πομπὸν γιὰ τὸ σῶμα κι' ἕνα μικρὸ γιὰ κεφάλι τὰ ἑνώνομε μὲ 2 - 3 βελονιὲς γλαστρὲς [illegible] νὰ ἑνωθοῦν τὰ δυὸ πομπὸν χωρὶς νὰ μπῇ τὸ ἕνα μέσα στὸ ἄλλο.

Ἔτσι ἔχομε ἑνωμένο τὸ κεφάλι μὲ τὸ σῶμα.

Τώρα πρέπει νὰ σκεφθοῦμε τί εἴδους πουλὶ ἢ ζῶο θὰ κάνωμε, γιὰ νὰ [illegible] τὸ ζῶο ποὺ θέλουμε νὰ κάνωμε, καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ κεφάλι. Π. χ. ἐὰν θὰ κάνωμε παπιά, ἀρνάκι, κουνελάκι θὰ κάνωμε μακρουλὰ πομπόν, ἢ γάττα ἢ κόκορας, τὸ πουλάκι θέλουν στρογγυλὰ πομπόν.

Ἀφοῦ ἑτοιμάσωμε τὸ σῶμα μὲ τὸ κεφάλι τοῦ ζώου μας, θὰ [illegible] τὰ πόδια, οὐρὰ κλπ.

Ἂς κάνωμε μαζὶ ἕνα πουλάκι κι' ἕνα κουνελάκι.

Π ο υ λ ά κ ι.— Ἀφοῦ ἑτοιμάσωμε τὸ σῶμα καὶ τὸ κεφάλι, κόβομε μιὰ μυτίτσα ἀπὸ ἕνα χονδρὸ κίτρινο χαρτάκι και τη στερεώνομε μὲ μιὰ καρφίτσα στὸ κεφάλι. Ἐπίσης βάζομε δυὸ καρφίτσες μὲ κεφάλι [illegible] χρωματιστό, στὰ δυὸ πλάγια τοῦ κεφαλιοῦ, γιὰ μάτια. Κόβομε [illegible] μιὰ οὐρὰ τῆς [illegible] καὶ τὸ σχῆμα θὰ εἶναι [illegible] τὸ εἶδος τοῦ [illegible]. Γιὰ [illegible] θὰ πάρωμε 2 λεπτὰ σύρματα, θὰ τὰ περάσωμε μαζὶ ἀπὸ τὴν κλωστὴ ποὺ δέσαμε στὴ μέση τὸ πομπόν, θὰ τὰ τσακίσωμε στὴ μέση καὶ τὶς

τέσσερις τώρα ἄκρες θὰ τὶς στρίψωμε μαζί, γιὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ πόδι. Στὸ τέλος θ' ἀνοίξωμε σὲ τέσσερα δάχτυλα τὶς ἄκρες τοῦ σύρματος. Ἔτσι θὰ κάνωμε καὶ τὸ ἄλλο πόδι.

Κ ο υ ν ε λ ά κ ι — Τὸ πομπόν μας [illegible] θὰ γίνῃ μακρουλό, ὅπως εἴπαμε, καὶ θὰ [illegible] χρησιμοποιήσωμε καὶ δυὸ χρώματα μαλλί, ἄσπρο μαῦρο ἄσπρο καφὲ κ.λ.π.) Κόβομε καὶ ράβομε ἀπὸ μάλλινο ὕφασμα δυὸ αὐτάκια στὸ χρῶμα καὶ στὸ σχῆμα των αὐτιῶν τοῦ κουνελιοῦ. 3 πολὺ μικρὰ πομπὸν θὰ κάνῃ τὰ πίσω πόδια καὶ τὴν οὐρά. (Τὸ κουνελάκι θὰ κάθεται στὰ πίσω του πόδια). Τοῦ βάζουμε ματάκια μὲ χάντρες καὶ γιὰ στόμα τοῦ ῥάβουμε ἕνα κόκκινο μαλλάκι.

Διάφορες σοῦπες.

Πολλὲς φορὲς ἀκούω τὴ [illegible] μου νὰ παραπονῆται, πὼς δὲν [illegible], τίποτα φτηνὸ καὶ θρεπτικὸ νὰ μαγειρέψῃ τὸ βράδυ στὰ παιδιά της. Καὶ τὰ [illegible] μ' ἕνα [illegible] ψωμὶ καὶ [illegible] καὶ τὰ [illegible]. Κι' ὅμως [illegible] καὶ τὰ παιδιὰ θὰ ἔτρωγαν [illegible] κατάλληλο ἴσως καὶ πιὸ [illegible]. Μὲ [illegible] ἐκεῖ [illegible] παιδιὰ [illegible] πιάτο σούπα εἶναι πολὺ θρεπτικὸ καὶ τὸ κατάλληλο.

ΣΟΥΠΑ ΑΠΟ ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ
(Γιὰ δυὸ πρόσωπα)

Ἕνα κουτάκι τοῦ τσαγιοῦ νερό, μὲ ἕνα κουτάκι [illegible] νὰ βράσουν. [illegible] δυὸ κουταλιὲς [illegible] μὲ κρύο νερό [illegible] τοῦ νεροῦ καὶ [illegible] σιγά-σιγὰ καὶ [illegible] τὸ σιμιγδάλι τ' [illegible] νὰ βράσῃ [illegible]. [illegible] ἂν θέλωμε [illegible] καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ [illegible] ζάχαρι.

ΣΟΥΠΑ ΑΠΟ ΠΑΤΑΤΕΣ ΚΑΙ ΣΕΛΙΝΟ

Βράζομε [illegible] πατάτες [illegible] τὸ [illegible] νὰ [illegible] τὸ [illegible] καὶ σπάσιμο τὸ [illegible].

Σὲ λίγο βούτυρο τσιγαρίζουμε λίγο [illegible] καὶ τὰ βάζουμε κι' αὐτὰ στὴ σούπα.

Τὸ ἄμυλο

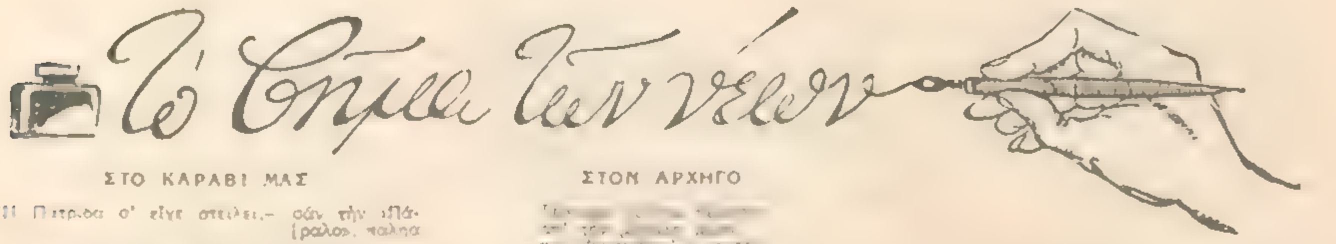
Συχνὰ ἀκοῦμε τὴ λέξι αὐτή, [illegible] μὲ τὶς νέες [illegible] μὲ τὴ διατροφή μας, τὶς βιταμίνες, βιταμίνες Α καὶ Β καὶ [illegible] καὶ ἄλλα χρήματα [illegible]. Τὸ ἄμυλο [illegible] δὲν εἶναι νέα λέξι [illegible] ἀπὸ τὰ [illegible] χρόνια καὶ θὰ σας πῶ ποῦ προέρχεται.

Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας μούσκευαν σιτάρι μερικὲς μέρες ἀλλάζοντας τὸ νερὸ [illegible] φορὲς τὸ ἡμερονύκτιο γιὰ νὰ μὴ βρωμίσῃ. Ὅταν τὸ σιτάρι [illegible], τὸ [illegible] καὶ [illegible] ἕνα [illegible], ποὺ τὸ ἅπλωναν σὲ [illegible] ἕως ὅτου ξηρανθῇ. Σὲ λίγες μέρες δὲν ὑπῆρχε πιὰ ὑγρὸ παρὰ μία ἄσπρη καὶ λεπτὴ σκόνη, ὁ [illegible] τὸ ἄμυλο, τὸ ὁποῖον [illegible] ἀντὶ ἀλεύρι [illegible]. Καὶ ἐπειδὴ ἦτανε ἄλευρι [illegible] στὸ μύλο, πῆρε τὸ ὄνομα ἄμυλο.

Σήμερα βέβαια δὲν ἔχουμε ἀνάγκη [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἡ [illegible] τὸ [illegible] ποσότητες. [illegible] εἶναι τὸ [illegible] τόσο [illegible] στὴ [illegible], στὶς τέχνες, στὴ [illegible], στὴ φαρμακευτική. Ἡ κόλλα [illegible] μας, τὸ λουκοῦμι [illegible] ἄμυλο.

Τὸ ἄμυλο εἶναι ἀπαραίτητο στὸν ὀργανισμό μας. [illegible] στὰ [illegible], στὰ [illegible], στὰ [illegible] ζώων, ὅπως [illegible], τὰ [illegible]. Ἡ πρώτη τροφὴ [illegible] μὲ [illegible] ἀραρούτι δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἄμυλο.

Ὅ,τι γάλα, [illegible], φρούτο καὶ νὰ [illegible] γιὰ τὴ διατροφή μας περιέχει ἄμυλο. Ἡ οὐσία αὐτὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ ἀπὸ τὸ σπέρμα τρέφει καὶ μεγαλώνει τὸ νέο βλαστάρι.

ΣΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΜΑΣ

'Η Πατρίδα σ' εἶχε στείλει,— σὰν τὴν «Πά-
[ραλο», πάλημα
στὸ νησὶ τῆς Ὑπερμάχου γιὰ λατρεία·
πλῆθος οἱ πιστοὶ τὸ τάμα στὴ Παρθένο Παναγιά
φέρνουν σὰν μιὰ νέα «Θεωρία».
Ψαλμοὶ καὶ θυμιάματα γεμίζουν τοὺς αἰθέρας.
[illegible]
Ξάφνου ὅμως τοὺς ψαλμοὺς μιὰ τριπλὴ βροντὴ
[σκεπάζει
πνίγουν τὰ θυμιάματα καπνοὶ τοῦ Σατανᾶ·
μέσ' στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας κρυφὸς ἐχθρὸς
[φωλιάζει
ποὺ ἄνανδρα ὁ ἄνανδρος τὴν «Ἔλλη» μας
[κτυπᾷ.

Ἀπὸ δολοφόνο βόλι πληγωμένη δολερὰ
εἶσαι τώρα πλαγιασμένη στοῦ Αἰγαίου τὰ νερά.
Μὰ ἡ Ἑλλάδα εἶν' ὀλόρθη, ἡνωμένη κι' ἰσχυρὴ
κι' ἔχει ἀπόφασι ταχιὰ νὰ σ' ἀναστήσῃ
γιὰ νὰ ζῇς ὡς καὶ τὴ μέρα που τέτοιοι ἄναν-
[δροι ἐχθροὶ
ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς θάχουνε σβήσει.
Κι' ἀπ' τὸν .. «ἆθλο» αὐτὸ θὰ μείνῃ για τὸν
[ἄθλιο ἐχθρὸ
καταφρόνια ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατάρ'
[ἀπ' τὸ Θεό.

I. A. M.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ;

—Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ συγκινεῖ τόσο καὶ φανα-
τίζει
καὶ ἠλεκτρίζει πάντοτε καὶ ξένους καὶ δικούς
[τοι.
Εἶν' ἡ Ἐλπίς, Πίστις, Χαρά, Σταυρὸς που
[τὴν φωτίζει.
[illegible] τὸ αἴθριον: ἡ 4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
Καὶ τί εἶν' αὐτὸ ποὺ στέκεται περήφανα
[illegible]
φωτίζοντας τὸ Ἐθνικὸν τὸ αἴσθημα τῶν νέων
. καὶ σὰν στρατιώτης τὴν φρουρεῖ· τὸ δη-
[μιούργημά της
Εἶν' ἡ Ἐλπίδα ἡ γλυκειά, εἶν' ἡ μεγάλη
[ΕΟΝ
Καὶ τοὺς λαμπροὺς αὐτοὺς σταθμοὺς τῆς [illegible]
[ἱστορίας
[illegible] τοὺς περιέβαλε μ' αἴγλην λαμπρᾶς
[illegible]
ποιὸς ὑπεβλήθη δι' αὐτοὺς σὲ μόχθους, σὲ θυ-
[σίας
ποιὸς ἄλλος Γίγας Ἕλληνες: Ο ΜΕΤΑΞΑΣ
[Ο ΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ. ΛΕΟΥΣΙΝΗΣ

ΣΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟ

[illegible]

Ἐσὺ τὴν ἐξωντάνεψες
ὅπ κι' ἦταν πεθαμένη
[illegible]

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ
Μαθητὴς Ε' Γυμνασίου Ἀρρένων Ἀθηνῶ.

ΗΛΙΟΧΑΡΑΜΑ *

Ὡς πούρθε τὸ Ἡλιοχάραμα
Καὶ τ' ἄστρα ἀνασηκῶσαν σὲ ξέχωρο φωτάν-
[θισμα
Καὶ τὰ πουλιὰ σκορπῖσαν νέας αὐγῆς τὸ
[σάλπισμα!...
Πιαι στὸ εἰκοσιένα τ' Αὐγούστου ὁ Ἥλιος
[φώτισε
Ἕνα καινούργιο Στέμμα!...
Στὴ λάμψι του βουνά, πλαγιές, ποτάμια καὶ
[ρουμάνια
Δαφνοῖσκιες νεροπηγές, καὶ γελαστὰ ἀκρο-
[γιάλια
Ἀναχρυσίζουν κι' εὐωδιές, μύριες πνοὲς σκορ-
[πᾶνε
Νοιώσαν τὸ ρόδισμα το' αὐγῆς καὶ μυρανα-
[σάνε
Ἡ λόχμη τὰ ψηλὰ βουνά, ἡ στέρη τὴ δασούλα
[illegible]
Κι' ἐκείνη κρυσταλλόγεννη, Ζωῆς, πνοὴ χυμένη
Ἀπὸ ψηλά, ἀπ' τὸν Ὄλυμπο στοὺς κόσμους
[σκορπισμένη
Παίρνοντας τόσο ἀπ' τὴ φωτιὰ τῆς μαγικῆς κορ-
[illegible]
Ποτίζει ρίζες κι' ἀπὸ κεῖ... ἡ θέλησι τῆς
[Μάνας

Βροντοφωνα ἀντιλαλεῖ
Στὴ ζωντανὴ πιὰ φύσι...
«Ἕλληνες!... Τέτοια Χαραυγὴ...
Δὲν πρέπει πιὰ νὰ δύσῃ!...»

ΠΙΕΡΡΟΣ Σ. ΣΑΜΠΑΤΑΚΟΣ

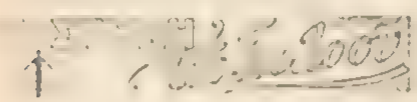
* Ἀπόσπασμα.

Η ΑΘΑΝΑΤΗ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΜΑΣ ΑΥΓΗ *

Ἦταν τ' Αὐγούστου μιὰ νυχτιὰ γεμάτη ἀχὸ
[κι' ἀντάρα
ποὺ εἶχ' ἡ Θεὰ τὸν πόνο της, στὴ Μάνα μὲ
[λαχτάρα.
Ἔτσι ἐστάθ' ὥρα πολλή. Μὰ ἡ νυχτιὰ περ-
[νοῦσε,
καὶ τὸ σκοτάδι μπρὸς στὸ φῶς ἀργὰ ὑποχω-
[ροῦσε
[illegible] ἀνατρι-
[χίλα,
[illegible] ἀέρας, ταχερός, ποὺ μύριζε σαπίλα.
Μὲ τὸ σκοτάδι τὸ φρικτὸ περνοῦσ' ἀγκαλια-
[σμένος,
καὶ ἀπὸ κάποιους φαίνεται ἦταν καταδιωγμένος.
Σηκώνει τὸ κεφάλι της. Τὸ ποτισμένο βλέμμα,
καρφώνεται πέρα μακρυά, κι' ἀλήθεια εἶν' ἡ
[ψέμα;
Φωνάζει, καὶ τὸ στῆθος της ἀπ' ἀγωνία πάλ-
[λει.
Στὸ βάθος τῆς ἀνατολῆς βλέπει νὰ ξεπρο-
[βάλλῃ
ἡ λατρευτή της ἡ Ἑλλὰς σὰν πρῶτ' ἀνδρειω-
[μένη,
ἐνῷ μιὰ λάμψι μαγικιὰ στὴ γῆ τὴν πικραμένη
ἐσκόρπιζε τὸ στέμμα της. Ὁ ἥλιος μαγε-
[illegible]
ἀπ' τὴ γλυκειὰ ἐκείνη αὐγή, καὶ χιλιο[illegible]
[illegible]
ἀπὸ τὴν αὔρα τὴν ἁγνή, ποὺ ἡ τρισευλογημένη
ἐκείνη μέρα σκόρπισε, ἄναψε τὴ σβησμένη
λαμπάδα τοῦ πολιτισμοῦ, κι' ἐκείνη ἡ ἀνα-
[λαμπὴ του
εἶν' ὁ γλυκὸς προάγγελος τοῦ θαύματος τοῦ
[τρίτου
Πίσω της πάει ὁ Βασιληᾶς τὸ λατρευτὸ παιδί
[illegible]
περήφανα, καὶ δίπλα του ἔρχετ' ὁ Κυβερνήτης.
Καὶ παρα πίσω οἱ Ἕλληνες μὲ πίστ' ἀκο-
[λουθοῦνε,
κι' αὐτὴ τὴ μέρα τὴν τρανὴ πάντα δοξολογοῦνε.
Πάλι δὲν μπόρεσ' ἡ Θεὰ τὰ δάκρυα νὰ [illegible]
καὶ πέταξε χαρούμενη τὸ ἔργο της ν' ἀρχίσῃ

ΧΡ. ΚΩΣΤΗΡΗΣ

* Ἀπόσπασμα.

ΣΤ'.

ΑΠΟΘΗΛΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΕΧΡΙ 2 ΕΤΩΝ

Πρόωρος ἢ κακὸς ἀποθηλασμὸς σημαίνει διὰ τὸ βρέφος, διάρροιες, ἀδυναμίες, ἀνορεξίες, ἰδιοτροπίες καὶ τόσα ἄλλα κακά, ποὺ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα ἄλλοτε τὸν θάνατον καὶ ἄλλοτε τὴν κακὴν ἀνάπτυξιν ἢ τὴν ἀνώμαλο[illegible] τοῦ παιδιοῦ εἰς ὅλον του τὸν βίον. [illegible]

[illegible] λακτος. Τὰ τελευταῖα [illegible] τὸ προβιατόν, ποὺ ἀποτελοῦν ὑπέροχες τροφὰς διὰ τὸ βρέφος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀποθηλασμοῦ, διότι καὶ θρεπτικαὶ εἶναι καὶ τὸ [illegible]

[illegible]ται, ριζάλευρα ἕτοιμα, κορφλάου κλπ., διότι εἶναι φαρινογόναι καὶ δύσπεπτοι. Τὰ πιὸ πολ[illegible]

[illegible] τῶν δυσπέπτων φαγητῶν. Ἀλλὰ καὶ ὅλες οἱ φαρίνες καλὲς ἢ κακὲς δὲν πρέπει νὰ χορηγοῦνται ἐπὶ μακρόν, διότι εἶναι νεκρὲς οὐσίες καὶ πτωχὲς εἰς βιταμίνες καὶ ἑπομένως ἀργὰ [illegible]

[illegible] χρῆσις τοῦ ἄρτου φρυγμένου εἰς φοῦρνον καὶ ὄχι ἑτοίμων παξιμαδίων ἢ μπισκότων διότι εἶναι δύσπεπτα. Τὰ παξιμάδια τὰ δίδομε σκέτα [illegible]

[illegible]

αἱμοσφαιρίνης καὶ τῶν λοιπῶν ὠφελίμων στοι[illegible] πρὸς παρασκευὴν σούπας. Τὰ φροῦτα [illegible]

[illegible] ὁ ἀποθηλασμὸς τοῦ μητρικοῦ γάλακτος θὰ γίνῃ σιγὰ-σιγὰ καὶ εἰς διάστημα 2 μηνῶν, διότι ὁ ἀπότομος θὰ προκαλέσῃ [illegible] κὰς διαταραχάς. Εἰς τὸ ἑπόμενον περὶ τῆς διατροφῆς τῆς δευτέρας καὶ τρίτης παιδικῆς ἡλικίας.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
[illegible]

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΙ' Η ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΛΙΜΝΗ

Ἦταν μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας βασιλιᾶς ποὺ εἶχε τρεῖς γυιούς. Σὰν ἐμεγάλωσαν, ἦρθαν σὲ ἡλικία νὰ παντρευθοῦνε. Εἶχε τρεῖς σαΐτες ὁ γέρος ὁ βασιλιᾶς καὶ τρία τόξα. Ἔδωσε λοιπὸν στὸν καθένα γυιό του ἀπὸ ἕνα τόξο καὶ μιὰ σαΐτα καὶ τοὺς εἶπε ν' ἀνεβοῦν στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ παλατιοῦ καὶ νὰ ρίξη ὁ καθένας τὴ σαΐτα του κι' ὅπου πέση, σὲ ὅποια αὐλή, ἐκεῖνο τὸ κορίτσι νὰ πάρη γυναῖκα του.

Ἀνεβήκανε οἱ τρεῖς γυιοὶ στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ παλατιοῦ. Ρίχνει ὁ μεγαλύτερος τὴ σαΐτα του, κι' ἔπεσε σὲ μιὰ αὐλὴ ποὺ ἦτανε ἕνα πλούσιο παλάτι· ἐκεῖ ἦτανε ἕνα ὡραῖο κορίτσι καὶ τὸ πῆρε γυναῖκα. Ἀνεβαίνει κι' ὁ δεύτερος, ρίχνει τὴ σαΐτα του σ' ἕνα ὡραῖο σπίτι κι' ἦτανε ἕνα ὄμορφο κορίτσι μέσα καὶ τὸ πῆρε γυναῖκα. Ἔμεινε τώρα ὁ μικρότερος, γιατὶ ὁ βασιλιᾶς πρὶν ἀκόμη τοὺς δώση τὶς σαΐτες, εἶχε κάνει τρία παλάτια χωριστὰ ἀπ' τὸ δικό του καὶ τοὺς εἶπε:

— Παιδιά μου, νὰ παντρευθῆτε, νὰ καθήσετε στὰ παλάτια σας, καὶ σὰν πεθάνω ἐγώ, ὅποιος γίνη διάδοχος τοῦ θρόνου μου, νὰ καθήση στὸ παλάτι μου.

Εὐχαριστήθηκαν τὰ βασιλόπουλα, παντρεύθηκε ὁ μεγάλος, παντρεύθηκε ὁ δεύτερος, ἔμενε τώρα ὁ μικρός.

Ὁ μικρὸς ὅλο ἀργοποροῦσε, σήμερα νὰ ρίξη τὴ σαΐτα του, αὔριο νὰ ρίξη τὴ σαΐτα του. Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρός. Ἐκάνανε τραπέζι τὰ βασιλόπουλα, προσκαλούσανε τὸν πατέρα τους, τὴ μητέρα τους, διασκεδάζανε. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ τρώγανε στοῦ ἀδερφοῦ του τοῦ μεγάλου, τοῦ λέει τοῦ μικροῦ του γυιοῦ ὁ βασιλιᾶς:

— Παιδί μου, ἂν θέλης νάχης τὴν εὐχή μου, νὰ ρίξης τώρα τὴ σαΐτα σου κι' ἐσύ, νὰ παντρευθῆς, νὰ ἰδῶ κι' ἐγὼ τὴ γυναῖκα σου, καὶ νὰ πεθάνω εὐχαριστημένος.

Τότε εἶπε τὸ βασιλόπουλο:

— Ἐγώ, πατέρα μου, δὲ θέλω νὰ σοῦ χαλάσω τὴν καρδιά σου. Αὔριο θὰ ρίξω κι' ἐγὼ τὴ σαΐτα μου κι' ὅπου πέση θὰ πάρω γυναῖκα.

Ξημέρωσε ὁ θεὸς τὴ μέρα, ἀνεβαίνει στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ παλατιοῦ, ρίχνει τὴ σαΐτα του, τὴ βλέπει καὶ πῆγε μακρυά, μακρυά, κι' ἔπεσε σ' ἕνα μέρος ἔρημο. Κατεβαίνει τὸ βασιλόπουλο, κυττάει ἀπὸ δῶ, κυττάει ἀπὸ 'κεῖ, μήτε σπίτι ἦτανε ἐκεῖ ποὺ ἔπεσε ἡ σαΐτα του, μήτε τίποτα. Κυττάζει νὰ βρῆ τὴ σαΐτα του ποῦ εἶναι, καὶ τί νὰ ἰδῆ; Μιὰ λίμνη μεγάλη καὶ μεσ' στὴ μέση τῆς λίμνης μιὰ βατραχίνα ποὺ βάσταγε στὸ στόμα της τὴ σαΐτα καὶ κολύμπαγε νὰ πάη στὴ φωλιά της. Δὲ χάνει καιρό, ὁρμάει μέσα στὴ λίμνη, καὶ τσακώνει τὴ βατραχίνα μὲ τὴ σαΐτα του. Τὴν παίρνει καὶ πάει στὸ σπίτι του. Τὴν ἔβαλε σὲ μιὰ κάμαρα, μὰ ἦτανε πολὺ λυπημένος γιατὶ δὲν ἤξερε τί νὰ πῆ στὸν πατέρα του. Ἀφοῦ σκέφτηκε κάμποσον ἔδιωξε ὅλους τοὺς δούλους, μὴ μάθουνε οἱ νυφάδες του τίποτα καὶ τὄρριξε στὸ κυνήγι.

Μιὰ μέρα ἔφερε ἕνα κυνήγι πολὺ καλό, τὸ κρέμασε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ λέει:

— Ἂς πάω στὸν πατέρα μου νὰ τοῦ ἐξομολογηθῶ, νὰ μὴν τὸ πῆ στ' ἀδέρφια μου, παρὰ πὼς ἦταν αὐτὴ ἡ μοῖρα μου.

Πῆγε λοιπὸν στὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέει ὅ,τι συνέβη. Ὁ πατέρας του λυπήθηκε πολὺ π' ἀδικήθηκε τὸ καλλίτερό του παιδί, γιατὶ ἀγάπαγε τὸν μικρότερο καλλίτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους δυὸ γυιούς, καὶ τοῦ λέει:

— Αἴ παιδί μου! αὐτὸ ἦτανε τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ γιὰ νὰ μείνης ἀνύπαντρος.

Ἀλλὰ ὅσο ἦτανε τὸ βασιλόπουλο μὲ τὸν πατέρα του, ἡ βατραχίνα ἐνοικοκύρεψε τὸ σπίτι. Βγῆκε, μωρὲ μάτια μου, ἀπ' τὸ καβούκι της, κι' ἦτανε μιὰ ὡραία βασιλοποῦλα, μὲ κάτι μεταξωτὰ πουκάμισα, ὡραῖα ροῦχα, ἀνασκουμπώθηκε, ἔβαλε φωτιά, μαγείρεψε τὸ κυνήγι, ἔβαλε τραπέζι, ἔβαλε τὰ φαγιὰ ὅλα ἐπάνω, κι' ὕστερα πῆγε καὶ κάθησε στὴν ἀγκωνίτσα της.

Σὰν ἦρθε τὸ βασιλόπουλο καὶ μπαίνει μέσα τί νὰ ἰδῆ; Συγυρισμένα, μαγειρευμένα, καὶ μιὰ μοσχοβολιὰ τὸ φαΐ μούρλια!

— Μπά! λέει, ποιὸς τἄκανε τοῦτα!

Κοιτάζει ἀπὸ δῶ, κοιτάζει ἀπὸ 'κεῖ, δὲ βλέπει κανένα. Ἐκάθησε, ἔφαγε, ἔβαλε καὶ σ' ἕνα πιάτο τῆς βατραχίνας — τὸ καλλίτερο μέρος — τὴν ἀνέβασε πάνω στὸ τραπέζι νὰ φάη κι' ἔφυγε.

Σὰν γύρισε πίσω, βρῆκε πάλι τὸ σπίτι συγυρισμένο, τὰ πιάτα πλυμένα ὅλα, κι' ἄνθρωπο κανένα.

— Αἴ μὰ τοῦτο, λέει, δὲν εἶναι ἀπὸ 'δῶ μέσα, αὔριο θὰ πάω στὸ κυνήγι, καὶ θὰ φέρω ἕνα κυνήγι, θὰ τὸ κρεμάσω πάλι στὴν πόρτα καὶ θὰ κρυφτῶ.

Τὴν ἄλλη μέρα σηκώθηκε, πῆγε στὸ κυνήγι, σκότωσε κάμποσα πουλιά, τὰ κρέμασε στὴν πόρτα, ντύθηκε, κατέβηκε ἀπ' τὶς σκάλες, κλειδώνει τὴν πόρτα, κι' ὕστερα μπαίνει ἀπὸ μιὰ μικρὴ πόρτα τοῦ περιβολιοῦ, κι' ἔρχεται καὶ μπαίνει στὸ παλάτι. Τούτη ἅμα εἶδε πὼς ἔφυγε τὸ βασιλόπουλο, κι' ἄκουσε ποὺ κλείδωσε τὴν πόρτα, βγαίνει ἀπ' τὸ καβούκι της, κι' ἔγινε μιὰ ὡραία βασιλοποῦλα·

Νὰ 'πῆ τοῦ ἥλιου νὰ σταθῆ,
τ' αὐγερινοῦ νὰ λάμψη.

Τὴν εἶδε τὸ βασιλόπουλο καὶ τὰ 'χασε ἀπὸ τὴν ὀμορφιά της. Τότες πάει κοντὰ στὸ παραθύρι καὶ χτυπάει τὰ χέρια της. Βλέπει τότες τὸ βασιλόπουλο ἕνα βαθρακάκι πούφ! πούφ! κι' ἀνεβαίνει τὶς σκάλες. Πηγαίνει στὴ βατραχίνα ποὺ εἶχε γίνει μιὰ ὡραία βασιλοποῦλα, πετάει τὰ καβούκι του, κι' ἔγινε κι' αὐτὸ ἕνα κορίτσι, κι' ἄρχισε τὴ δουλειά. Ἄρχισε, μάδησε τὰ πουλιά, μαγείρεψε, ἄναψε φωτιά, τοῦ βοήθησε κι' ἡ βασιλοποῦλα. Καὶ σὰν τελείωσε τὶς δουλειές της ἡ μικρὴ βατραχίνα, μπῆκε στὸ καβούκι της κι' ἔφυγε. Μπῆκε τότες κι' ἡ μεγάλη βατραχίνα στὸ καβούκι της καὶ κάθησε στὴν ἀγκωνιά της. Τότες τὸ βασιλόπουλο ἀγάλια ἀγάλια, ὅπως ἦρθε, ἔφυγε ἀπ' τὴ μικρὴ πορτίτσα, κι' ἦρθε πάλι ἀπ' τὴ μεγάλη πόρτα, ξεκλείδωσε κι' ἀνέβηκε ἀπάνω. Μπαίνει μέσα στὴν κάμαρα, βρῆκε ἕτοιμο τὸ τραπέζι, κάθησε, ἔφαγε, ὕστερα περπάτησε ἀπάνω κάτω, καὶ πῆγε κοντὰ στὴ βατραχίνα καὶ τὴ χάϊδεψε.

— Νὰ μοῦ μίλαγες τοὐλάχιστον, καὶ νὰ μοῦ πέρναγε ἡ ὥρα μου, καὶ νὰ μοὔλεγες ποιὸς ἔρχεται καὶ μοῦ κάνει αὐτὰ τὰ φαγιά.

Ἡ βατραχίνα τὸν κοίταζε καλὰ [illegible]

Ἀπὸ ἐδῶ ἀπὸ 'κεῖ δὲν ξέρω πῶς, μαθεύτηκε πὼς ἡ σαΐτα του ἔπεσε σὲ μιὰ λίμνη κι' ἔχει στὸ σπίτι του μιὰ βατραχίνα. Μιὰ μέρα τοῦ λένε οἱ νυφάδες του:

— Δὲ μᾶς φέρνεις κι' ἐμᾶς τὴ γυναῖκα σου, νὰ τὴν ἰδοῦμε;

— Ἐγὼ δὲν παντρεύτηκα, τοὺς λέει τὸ βασιλόπουλο, πῶς νὰ σᾶς φέρω τὴ γυναῖκα μου! Καὶ τὸ πῆρε παράπονο κι' ἔφυγε.

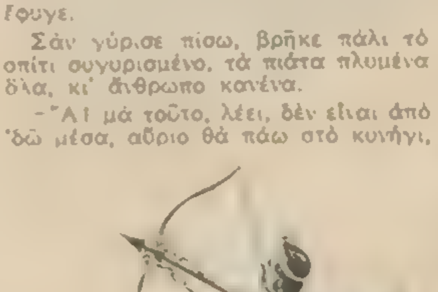
Γύρισε στὸ σπίτι του, βρῆκε πάλι τὸ φαΐ ἕτοιμο, κάθησε, ἔφαγε.

[illegible]

[illegible] ...όπουλο κι' ἁρπάζει τὸ καβούκι της καὶ τὸ ρίχνει μέσα στὴ φωτιά. Τότες ἐκείνη τρέχει καὶ [illegible]

— Καίουμαι! καίουμαι!

Κι' εὐθὺς ἁρπάζει πάλι τὸ καβούκι της ἀπ' τὴ φωτιὰ τὸ βασιλόπουλο, καὶ τὸ ρίχνει μέσα σὲ μιὰ χρυσῆ λε-

Ἀνεβαίνει στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ Παλατιοῦ καὶ ρίχνει τὴ σαΐτα του.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1568)

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ

Τὶς ἡμέρες αὐτὲς πῆγα κι' ἐγὼ μὲ μερικοὺς συναγωνιστὲς στὸ Στρατόπεδο. Μέσα στὸ δάσος καὶ κοντὰ στὴ θάλασσα ἐκολυμποῦσα στὸν καθαρὸ ἀέρα καὶ στὰ γαλανὰ ἀκρογιάλια μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα παιδιά. Ἡ ζωή μας τὶς ἀλησμόνητες αὐτὲς ἡμέρες περνοῦσε, χωρὶς νὰ τὸ νοιώθουμε, μέσα σὲ ὡραῖες διδασκαλίες ποὺ μᾶς ἔκαναν γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὸν Βασιλέα, γιὰ τὸν Ἀρχηγό, καὶ μαζὶ ἀκούαμε χρήσιμες γνώσεις γιὰ τὴ ζωή. Πόσα πράγματα ἀλήθεια μᾶς ξεφεύγουν! Ἕνα σημειωματάριο ἐγέμισα ἀπὸ σπουδαιότατες γνώσεις, ποὺ θὰ μοῦ χρειάζωνται σὲ κάθε στιγμή. Νομίζουμε ὅλοι πῶς εἴμαστε σοφοὶ καὶ ὅμως δὲν ξέρουμε στοιχειώδη πράγματα. Ὅταν ὁ λοχίτης ἄρχισε νὰ μᾶς λέῃ πῶς θὰ μάθουμε νὰ ἀνάβουμε τὴ φωτιά, ἔσκασα στὰ γέλια! Σπουδαῖο πρᾶμα! Καὶ ὅμως' τὸ ἄναμμα τῆς φωτιᾶς θέλει γνώσεις καὶ δεξιότητα. Πρέπει νὰ ξέρῃς τὸν καιρὸ ποὺ φυσάει καὶ ἀνάλογα νὰ διαλέξῃς τὴν πυροστιά. Ἔπειτα τὰ κατάλληλα ξύλα, ὕστερα νὰ ξέρῃς νὰ τὰ στοιβάξῃς, ὥστε νὰ κυκλοφορῇ ὁ ἀγέρας καὶ νὰ βοηθῇ τὸ ἄναμμα. Ἀκόμη νὰ ξέρῃς νὰ τὴν τροφοδοτῇς μὲ ἄλλα ξύλα κατάλληλα. Κι' ἂν τύχῃ κι' εἶναι χειμῶνας καὶ βροχὴ καὶ τὰ ξύλα εἶναι βρεγμένα, πρέπει νὰ ξέρῃς ποῦ θὰ βρῇς ξηρὰ ξύλα, πῶς θὰ τὰ κόψῃς μὲ τὸ τσεκοῦρι, ἀκόμη πῶς θὰ προφυλάξῃς τὸ σπίρτο νὰ μὴ σοῦ σβήσῃ. Νά, πόσα πράγματα πρέπει νὰ ξέρῃ κανεὶς γιὰ νὰ ἐπιτυχαίνῃ τὸ πιὸ ἁπλὸ πρᾶγμα: τὸ ἄναμμα τῆς φωτιᾶς!

Τέτοιες λοιπὸν πρακτικές, πολύτιμες γνώσεις, μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα, μαθαίνουμε στὸ Στρατόπεδο καὶ μαζὶ παίζουμε, κολυμποῦμε, τραγουδᾶμε, τρέχουμε, γυμναζόμαστε κοντὰ σὲ στοργικοὺς βαθμοφόρους, ποὺ εἶναι μαζί μας φίλοι καὶ σύντροφοι.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΛΑΣ

Τὸ ποιηματάκι μας.

Ἡ γιαγιὰ καὶ τὸ ἐγγονάκι

Μπρὸς τὸ τζάκι καθισμένη
ἀπ' τὰ χρόνια κουρασμένη
ἡ γιαγιὰ ἀποκοιμιέται.

*

Βλέπει ὄνειρο, τρομάζει,
τὸ ἐγγονάκι τὴ φωνάζει
κι' ἀπ' τὸν ὕπνο της πετιέται.

*

«Πές μου πάλι γιαγιακούλα
τὴ μικρὴ βασιλοπούλα
ποὺ τὴ σώνανε οἱ νάνοι».

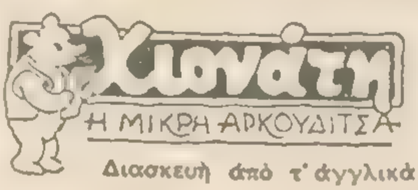
*

Ἡ γιαγιὰ μὲ τὸ ἐγγονάκι
ἀγκαλιὰ μπροστὰ στὸ τζάκι
σὲ λιγάκι κάνουν νάνι.

Ντόρα - Λη

Ἡ Σκαπάνισσα
Χαρίκλεια Βαλτσεβάνου.

Διασκευὴ ἀπὸ τ' ἀγγλικὰ

3. (Συνέχεια)

Ὕστερα ἀπὸ τὸν καφέ της τὸ εἶχε πεῖ καὶ ξαναπεῖ αὐτὸ τὸ τραγουδάκι χίλιες φορὲς ἀπὸ μέσα της, ὥσπου τὸ ἔμαθε ἀπέξω. Καὶ τώρα τὸ τραγουδοῦσε σωστά, χωρὶς κανένα λάθος. Κι' ἂν καὶ ἦταν ἀλήθεια δύσκολο, τὸ κατάφερνε πιὰ περίφημα:

Τρα-λα-λά!
τραλαλὰ-λαλά!
Τρα-λα-λά!
χιτ-χιτ-χοτ-λα-λά!

Περπατοῦσε λοιπὸν καὶ σιγοτραγουδοῦσε, ὅταν ξαφνικὰ βρέθηκε, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, σὲ μιὰν ἀμμουδερὴ ὄχθη, μπροστὰ σὲ μιὰ φαρδιὰ τρύπα.

— Ξέρω πῶς ἡ τρύπα αὐτὴ σημαίνει Κουνελῆ. Καὶ Κουνελῆς σημαίνει Συντροφιά, συλλογίστηκε. Καὶ Συντροφιὰ σημαίνει φαΐ.

Ἔσκυψε λοιπόν, ἔχωσε τὸ μουσούδι της μεσ' στὴν τρύπα καὶ φώναξε·

— Εἶναι κανεὶς μέσα;

Ἄκουσε κάποιο θόρυβο, σὰ νὰ μουρμούριζε κανεὶς μέσα στὴν τρύπα, κι' ὕστερα πάλι ἡσυχία.

— Εἶναι κανένας μέσα; ξαναφώναξε ἡ Χιονάτη, πιὸ δυνατὰ αὐτὴ τὴ φορά.

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε μιὰ φωνή.

Κι' ὕστερα ἡ ἴδια φωνὴ πρόσθεσε:

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ξεφωνίζῃς ἔτσι. Σ' ἄκουσα πολὺ καλὰ κι' ἀπ' τὴν πρώτη φορά.

— Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! εἶπε ἡ Χιονάτη. Ὥστε λοιπὸν δὲν εἶναι κανεὶς μέσα;

— Κανένας, σοῦ λέω!

Ἡ Χιονάτη τράβηξε τὸ μουσούδι της ἔξω ἀπὸ τὴν τρύπα κι' ἀπόμεινε συλλογισμένη κάμποσην ὥρα, κι' ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της:

«Δὲ γίνεται! Κάποιος πρέπει νἆναι μέσα' γιατὶ κάποιος πρέπει νὰ φώναξε: Κανένας!»

Ξανάχωσε λοιπὸν τὸ μουσούδι της στὴν τρύπα κι' εἶπε:

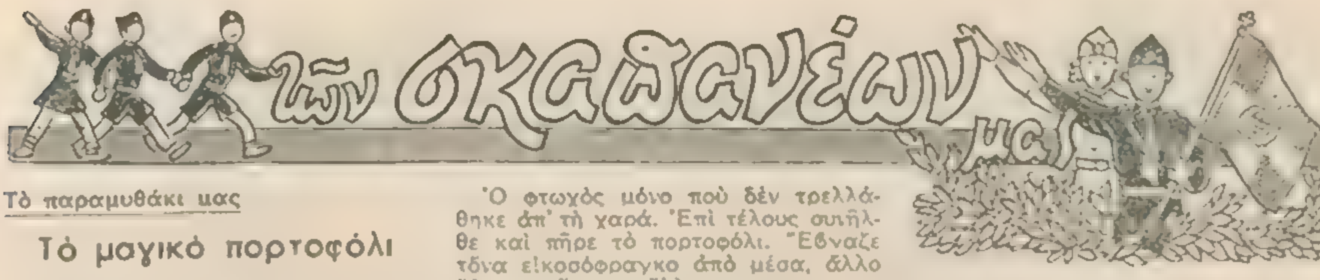
— Ἔ, κὺρ Κουνελῆ, αὐτὸς ποὺ φώναξε μπᾶς κι' ἦσουν ἐσύ;

— Ὄχι, εἶπε ὁ Κουνελῆς, μὲ ἀλλαγμένη φωνὴ τώρα.

Ἔβγαλε τὸ μουσούδι της ἔξω ἀπὸ τὴν τρύπα, συλλογίστηκε μιὰ στιγμή. Ἔπειτα τὸ ἔχωσε πάλι κι' εἶπε μὲ μεγάλη εὐγένεια:

— Πολὺ καλά. Ἔχετε λοιπὸν τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ πῆτε ποῦ βρίσκεται ὁ Κουνελῆς;

— Πῆγε νὰ δῇ τὴ φίλη του τὴν

Τὸ παραμυθάκι μας

Τὸ μαγικὸ πορτοφόλι

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνας πολὺ φτωχὸς ἄνθρωπος. Μιὰ νύχτα πλάγιασε νὰ κοιμηθῇ, μὰ δὲν μποροῦσε. Ὅλο σκεφτότανε γιατὶ γιὰ τοὺς φτωχοὺς ἡ ζωὴ νἆναι τόσο βαρειὰ καὶ γιατὶ οἱ πλούσιοι νὰ ζοῦν τόσο καλά. Σὲ μερικοὺς πάλι τὰ σεντούκια χαλοῦν ἀπὸ τὸ βάρος τῶν λεφτῶν καὶ ὅμως ἀπ' τὴ φιλαργυρία τους πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πεῖνα. «Ἂν ἤμουν ἐγὼ πλούσιος θὰ βοηθοῦσα» τοὺς ἄλλους.

Ἔξαφνα ἄκουσε μιὰ φωνή: «Θέλεις νὰ γίνῃς πλούσιος; Πάρε αὐτὸ τὸ πορτοφόλι».

Καὶ τότε ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἕνα πορτοφόλι στὸ μαγαζὶ τοῦ φτωχοῦ.

— Αὐτὸ τὸ πορτοφόλι δὲν εἶναι συνηθισμένο, εἶπε πάλι ἡ μυστικὴ φωνή. Ἔχει μέσα ἕνα μόνο εἰκοσόφραγκο, ἀλλὰ μόλις τὸ βγάλῃς ἀπὸ μέσα, θὰ ξεπεταχθῇ ἀμέσως ἄλλο. Κι' ἔτσι μπορεῖς νὰ μαζέψῃς ὅσα θέλεις εἰκοσόφραγκα κι' ὕστερα νὰ ρίξῃς στὸ ποτάμι τὸ πορτοφόλι. Κύττα καλὰ μονάχα, ὡσότου ρίξῃς τὸ πορτοφόλι, νὰ μὴ ξοδέψῃς οὔτε ἕνα, γιατὶ θὰ γίνουνε ὅλα τότε κάρβουνα.

Ὁ φτωχὸς μόνο ποὺ δὲν τρελλάθηκε ἀπ' τὴ χαρά. Ἐπὶ τέλους συνῆλθε καὶ πῆρε τὸ πορτοφόλι. Ἔβγαζε τὄνα εἰκοσόφραγκο ἀπὸ μέσα, ἄλλο ἔβγαινε' ὕστερα ἄλλο κ.ο.κ.

— Ὅλη τὴ νύχτα θὰ μαζέψω χρήματα καὶ αὔριο θὰ εἶμαι πλούσιος, σκέφθηκε ὁ φτωχός. Θὰ ρίξω ὕστερα

Δὲν ἄφινε ἀπ' τὰ χέρια του τὸ πορτοφόλι.

τὸ πορτοφόλι στὸν ποταμὸ καὶ θὰ ζήσω καλά.

Ἀλλὰ τὸ ἄλλο πρωῒ σκέφθηκε:

— Γιατὶ νὰ μὴ μαζέψω ἀκόμη ἄλλο ἕνα τέτοιο σωρό; Μήπως εἶναι δύσκολο νὰ κάτσῃ κανεὶς μιὰ μέρα μὲ τὸ πορτοφόλι στὰ χέρια;

Τὸ ἴδιο καὶ τὴν ἄλλη μέρα.

— Γιατὶ νὰ μὴ μαζέψω ἀκόμα; Πῶς νὰ τὸ ρίξω ἔτσι τέτοιο πορτοφόλι;

Καὶ δὲν τοὔκανε καρδιὰ νὰ πετάξῃ τὸ πορτοφόλι.

Ἔτρωγε μόνο ξερὸ ψωμὶ κι' ὅλο καθόταν καὶ μάζευε χρήματα καὶ τὴν νύχτα δὲν κοιμόταν.

Πέρασε ἔτσι μιὰ βδομάδα, μῆνας ὁλόκληρος, χρόνος, κι' ὅλο μάζευε, δὲν ἄφηνε ἀπ' τὰ χέρια του τὸ πορτοφόλι.

Ἀλλὰ καὶ τὴ ζωή του δὲν τὴν ἄλλαξε. Ὅπως πρῶτα, ἔτρωγε σὰν ζητιᾶνος καὶ μόνο χαιρόταν καὶ χόρταινε μὲ τοὺς σωρούς. Κάποτε τοὖρθε ἰδέα νὰ πάῃ στὸ ποτάμι νὰ ρίξῃ τὸ πορτοφόλι, ἀλλὰ γύρισε πάλι μ' αὐτὸ πίσω.

Γέρασε, κιτρίνισε σὰν τὸ χρυσάφι ἀπὸ τὴν κακοπέρασι, ἀλλὰ δὲν ἔπαυε νὰ μαζεύῃ λεφτά. Ἔτσι καὶ πέθανε μιὰ μέρα κουρελιάρης στὸ μαγαζάκι του μὲ τὸ πορτοφόλι στὰ χέρια.

Δ. Σ.

Πούφ, ξέρετε, τὴν ἀρκουδίτσα τὴ Χιονάτη, ποὺ εἶναι ἡ καλύτερή του φίλη.

— Μὰ ἡ Πούφ εἶμαι ἐγώ! εἶπε ἡ Χιονάτη μὲ μεγάλη ἔκπληξι.

— Εἶσαι βέβαιη; ρώτησε ὁ Κουνελῆς.

— Ἐντελῶς βέβαιη, ἀποκρίθηκε ἡ Χιονάτη.

— Ἔ, καλὰ τότε, ὁρίστε μέσα!

Τότε ἡ Χιονάτη ἔχωσε τὴ μουρίτσα της κι' ἔσπρωξε, ἔσπρωξε, ἔσπρωξε νὰ μπῇ στὴν τρύπα καὶ τέλος τὰ κατάφερε.

— Ἔχεις δίκιο, εἶπε ὁ Κουνελῆς, ἐξετάζοντάς την ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια. Ἐσὺ εἶσαι. Χαίρω πολὺ ποὺ σὲ βλέπω.

— Ποιὸς νόμιζες πὼς ἦταν;

— Αἴ, ξέρεις τί γίνεται στὸ δάσος; Δὲν μπορεῖς νὰ ἐπιτρέπῃς στὸν καθένα νὰ μπαίνῃ ἔτσι στὸ σπίτι σου. Πρέπει νἆσαι προσεκτικός. Τί λές, νὰ τσιμπήσουμε κάτι;

Ἡ Χιονάτη τρελλαινόταν νὰ τσιμπάῃ κάτι κατὰ τὶς 11 τὸ πρωΐ. Εὐχαριστήθηκε πολὺ βλέποντας τὸν Κουνελῆ νὰ φέρνῃ τὰ πιάτα καὶ τὶς πιατέλες καὶ νὰ στρώνῃ τὸ τραπέζι. Κι' ὅταν τὴ ρώτησε:

— Μέλι; Ἢ γάλα τοῦ κουτιοῦ μὲ τὸ ψωμί σου;

Ἡ Χιονάτη τὰ σάστισε ἀπ' τὴν πολλὴ χαρά της καὶ φώναξε:

— Καὶ τὰ δυό!

Κι' ἔπειτα, γιὰ νὰ μὴ φανῇ τόσο λαίμαργη, πρόσθεσε:

— Μὰ μὴ σκοτίζεσαι γιὰ τὸ ψωμί, σὲ παρακαλῶ.

Καὶ γιὰ πολλὴν ὥρα ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ δὲν εἶπε τίποτα, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ πῇ τίποτα. Καὶ γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ πῇ τίποτα; Γιατὶ εἶχε μπουκωθῇ κι' ἔτρωγε, ἔτρωγε, ἔτρωγε, καὶ μόλις μποροῦσε νὰ πάρῃ τὴν ἀναπνοή της.

Ὅταν ἐπιτέλους κατάπιε καὶ τὴν τελευταία μπουκιά της ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ σιγὰ - σιγὰ ἕνα τραγουδάκι καὶ σηκώθηκε καὶ μὲ πνιγμένη ἀκόμη φωνή, ἔσφιξε τὸ πόδι τοῦ Κουνελῆ μὲ ἀγάπη κι' εἶπε πὼς πρέπει νὰ φύγῃ.

Ἄρχισε λοιπὸν νὰ σκαρφαλώνῃ μέσα στὴν τρύπα. Πιάστηκε μὲ τὰ μπροστινά της ποδάρια κι' ἔσπρωξε μὲ τὰ πισινὰ καὶ σὲ λίγο τὸ μουσούδι της βρέθηκε ἔξω στ' ἀνοιχτά, κι' ἔπειτα τ' αὐτιά της, κι' ἔπειτα τὰ δυὸ μπροστινά της πόδια, κι' ἔπειτα οἱ ὦμοι .. κι' ἔπειτα...

Ὤχ, βοήθεια φώναξε ἡ Πούφ. Καλύτερα θἄκανα νὰ γύριζα πίσω.

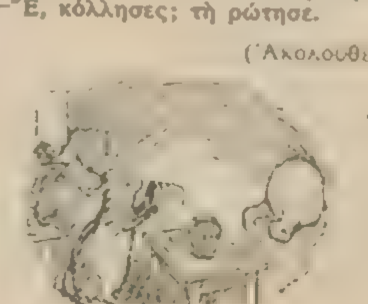
Συφορά μου! φώναξε ὁ Κουνελῆς. Πρέπει νὰ τραβήξῃς μπρος.

— Δὲν μπορῶ μήτε τὸ ἕνα μήτε τὸ ἄλλο, ἀποκρίθηκε ἡ Χιονάτη. Βοήθεια!

Ὁ Κουνελῆς, μιὰ καὶ βρέθηκε ἔτσι ἡ κύρια εἴσοδος του φραγμένη, βγῆκε ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα. Ἔκαμε τὸ γῦρο κι' ἔφτασε στὴν Πούφ καὶ τὴν κοίταζε μὲ μεγάλο θαυμασμό:

— Ἔ, κόλλησες; τὴ ρώτησε.

(Ἀκολουθεῖ)

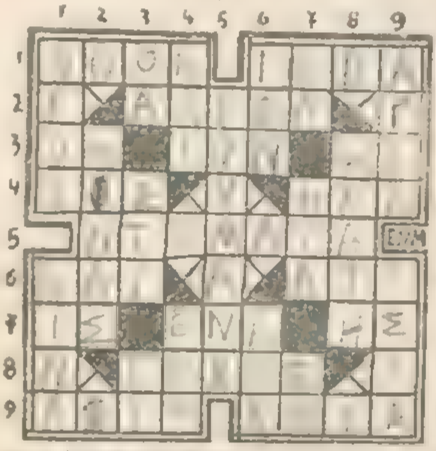

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Ὁ πρῶτος βασιλεὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του — Σπουδαία νῆσος τῶν Ἰνδιῶν, ἀνήκουσα εἰς τὴν Ὁλλανδίαν.

2) Ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσέως.
3) Ὅστις — Εὐ[illegible] — Ἡ [illegible] τοῦ [illegible]
4) Ναυτικὸν παράγγελμα — Ἀρ[illegible]
5) Τρώγεται πολὺ τὸ καλοκαίρι, ἰδίως ὡς σαλάτα.
6) Σ[illegible] — Ἄλογον (δημ.).
7) Κλωστή, νῆμα — Ἀ[illegible] Τῆς ὁποίας. 8) Συνδέω, σμίγω.
9) Εἰς αὐτὴν ἐδημιουργήθησαν οἱ πρῶτοι πολιτισμοὶ (ὀνομ.) — Πλῆξις, στενοχώρια.

Καθέτως:

1) Εἶναι ὁ Ὄλυμπος, ἡ Ὄσσα, ὁ Παρνασσὸς κλπ. — Κράτος τῆς Ἀσίας.
2) Ἐθνικὸς εὐεργέτης.
3) Θρεπτικὴ τροφὴ — Εὐγενὲς ζῶον (δημ.) — Ἐὰν (ἀρχ.).
4) Καταφατικὸν — Ἡ δευτέρα λέξις τοῦ 7 ὁριζοντίως.
5) Κάτοικος Βαλκανικῆς χώρας (δοτ.).
6) Κάτοικος τῆς ἀρχαίας Ἰωνίας — Πρόθεσις.
7) Ὑποθετικὸν — Σύμφωνον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου — Ὁ ὑπάρχων.
8) Ἀπὸ πέντε τοιαῦτα ἀποτελεῖται ἡ Χερσόνησος τοῦ Αἵμου.
9) Τιμᾶται παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ παρὰ τῶν ἀνθρώπων — Ὄχι στραβά.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Στὸ δικαστήριο

Ἕνας χωριάτης κουβαλήθηκε στὸ πταισματοδικεῖο, γιατ' εἶχε δείρει κάποιο συχωριανό του. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ πήγαινε σὲ δικαστήριο καὶ δὲν ἤξερε τί τοῦ γινόταν.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα ὁ ἄνθρωπος ἀπόρησε πολὺ ὅταν ἄκουσε τὸ συνήγορο τοῦ μηνυτοῦ του — ἕνα δικηγόρο ποὺ δὲν τὸν ἤξερε καθόλου — νὰ τοῦ κάνῃ τόσες κατηγορίες.

— Γιατί μὲ βρίζει ἔτσι αὐτός; ἔλεγε στοὺς διπλανούς του. Τί τοῦ ἔκανα; Ποῦ μὲ εἶδε; Ποῦ μὲ ξέρει;

Ἔπειτα, σὰ βγῆκε ἡ ἀπόφασις ποὺ τὸν κατεδίκαζε σὲ πρόστιμο 90 δραχμῶν, ρώτησε, δείχνοντας τὸ δικηγόρο.

— Αὐτὸς θὰ τὶς πάρῃ;

— Ὄχι, τοῦ εἶπαν, τὸ Δημόσιο.

Τότε, γυρίζοντας στὸ δικηγόρο, τοῦ λέει:

— Φώναζες τόσο, φώναζες, μὰ τώρα τί μπῆκε στὴν τσέπη σου; Ἄλλος θὰ τὰ πάρῃ τὰ λεφτά!

Καὶ βγάζοντας μὲ θυμὸ ἕνα ἑκατοστάρικο, τὸ πετᾷ μὲ θυμὸ στὰ μοῦτρα τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ λέει:

— Δῶσε μου τὰ ρέστα!

Τὸ ἀκροατήριο εἶχε λιγωθῆ στὰ γέλια. Ὁ δικαστὴς χτυποῦσε ὁλοένα τὸ κουδούνι γιὰ νὰ γίνῃ ἡσυχία. Κι' ὁ χωριάτης, ποὺ πῆρε τὰ κουδουνίσματα γιὰ πρόγκα καθιερωμένη σ' ἐκείνους ποὺ κατεδικάζοντο, φώναξε δυνατά.

— Ἀμ' τέτοιοι ποὺ μαστε μεῖς, ὄχι κουδούνια, μὰ καὶ τενεκέδες θὰ μᾶς χτυπήσουνε!

30-211

Ἕνας σωφὲρ πῆγε ν' ἀγοράσῃ γάντια.

Ὁ ἔμπορος τὸν ρωτᾷ:

— Τί νούμερο;

Καὶ ὁ σωφὲρ

— 30-211.

Ἐνόμισε πὼς τοῦ ζητοῦσαν τὸν ἀριθμὸ τοῦ αὐτοκινήτου του!

Λεξίγριφος

Ἕνα μικροῦλι τρωκτικὸ
μὲ ὡραῖα ἄνθη ἑνώθηκε
καὶ χώρα μικρασιατικὴ
ἀρχαία ἐφανερώθηκε.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 48ου ΦΥΛΛΟΥ

[illegible] (Λιβακόν, Ὕδρα, Κυβερνήτης, Ὄσσα, Ὑμηττός, Ρίγα, Γεράκι, Ὅμηρος, Σῦρος).

Λεξίγριφος: [illegible] (Ἄρτα—Ξέρξης).

Αἴνιγμα: Ἡ βελόνη.

Τρίγωνον: Δέησις — ἑστία — [illegible] — Σία — ἴα — Σ

Ἀκροστιχίς: Πραξιτέλης ([illegible]πόννησος, Ρῆνος, Αἰγαῖον, [illegible] Λουδῖνον, Ἥρα, Σ[illegible])

Ἀναγραμματισμός: αἷμα—μαῖα.

[illegible] Σόλων, Ἄρτα, [illegible] δία, Ἀγαμέμνων)

Μαγ. εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος: Λάμπα (Ἔστειλα μπαμπά).

Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς Ἀμερικῆς.

1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου, 2) Μεγάλη Χριστιανικὴ ἑορτή, 3) Νῆσος τῶν Κυκλάδων, 4) Ὁ κάτω κόσμος, 5) Προσφέρεται εἰς τοὺς ἑορτάζοντας, 6) Ἐποχὴ τοῦ ἔτους, 8) Φροῦτα τῆς ἐποχῆς μας.

Κ. ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

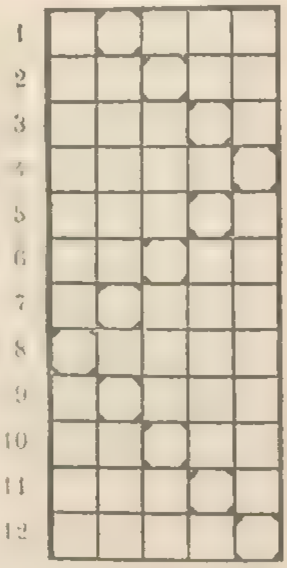
Μεσοστιχὶς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἔνδοξον πο[illegible].

1 Φρόνιμος, ἥσυχος, 2 Πέτρα, 3 Νῆσος τῆς Ἑλλάδος, 4 Προϊὸν ὀλοτομίας, 5 Περίφημη γιὰ τὰ ποῦρα [illegible] 6 Ὄχ[illegible]

Ε. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

1) Ἀκρογιαλιὰ (αἰτ.)
2) [illegible] ἀπαραιτήτως νά...
3) Ἡ ἀνάδοχος.
4) Τιμᾶται παρὰ τῆς ἐκ[illegible]
5) Χωρίον τῆς Ἀττικῆς.
6) Κατοικία ζώων.
7) Ἐπίρρημα τοπικόν.
8) Νησοὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους.
9) Μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
10) Φωτιστικὸν μέσον.
11) Τροφὴ ζώων.
12) Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ.

Τὰ γράμματα ποὺ θὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὰ τονισμένα τετραγωνίδια διαβαζόμενα ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω (Α—Β) ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα ἱστορικοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα

— Μαρίκα, Πελοπίδα ὁ μπαμπᾶς τοῦ Νίκου τώρα ποὺ ἔφυγε ξέχασε νὰ τὰ [illegible] μαζί του!
— Τί ξέχασε;
— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

ΕΛ. ΓΚΟΥΒΑ

Ἀναγραμματισμὸς

Ὅπως ἔχω ἂν μ' ἀφήσῃς
πόλις εἶμαι ἑλληνική.
Μ' ἂν μὲ ἀναγραμματίσῃς
γίνομαι εὐρωπαϊκή.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Διασκεδάζουμε

Παιγνίδια

Κόβετε ἕνα λεπτὸ χαρτόνι (σὰν τοῦ τραπουλοχάρτου), σὲ σχῆμα τετράγωνο. Τὸ ἰσορροπεῖτε πάνω στὸ δείχτη τοῦ ἀριστεροῦ σας χεριοῦ καὶ βάζετε ἕνα νόμισμα νὰ σταθῇ καλὰ στὴ μέση του. Ἔπειτα χτυπᾶτε δυνατὰ κι' ὁριζόντια τὸ χαρτόνι μὲ τὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ. Τὸ χαρτόνι θὰ πεταχτῇ μακρυά, ἀλλὰ τὸ νόμισμα θὰ μείνῃ στὸ δάχτυλό σας ἀκίνητο.

Ἐννοεῖται ὅτι γιὰ νὰ ἐπιτύχετε, χρειάζεται κάποια ἐπιδεξιότης, τὴν ὁποίαν μπορεῖτε ν' ἀποκτήσετε μὲ μικρὴ ἐξάσκησι.

Ρόμβος

```
      •          = Σύμφωνον.
    • • •        = Ἄρθρον (αἰτ.)
  • • • • •      = [illegible] ἀρχη
• • • • • • •    = Ἐθνικὸς ποιητής.
  • • • • •      = Ὑποδ[illegible] κρατους.
    • • •        = Ἀντωνυμία
      •          = Σύμφωνον.
```

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Θ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἡ ὀρθογραφία

Εἶσθε δυνατοὶ στὴν ὀρθογραφία; Διαβάστε μὲ προσοχὴ τὶς παρακάτω φράσεις καὶ προσπαθῆστε νὰ ἐξακριβώσετε ἂν ἔχουν ἀνορθόγραφες λέξεις καὶ ποιὲς εἶναι οἱ λέξεις αὐτές.

1) Εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον δικάζονται τὰ ἀδικήματα διὰ τὰ ὁποῖα προβλέπεται ἡ ἐπιβολὴ ποινῆς μέχρι πέντε ἐτῶν.

2) Αἱ ὑπερωρεῖαι τῶν ἐργατῶν πληρώνονται ἰδιαιτέρως.

3) Ὁ σταφυλόκοκος εἶναι μικρόβιον.

4) Κατεσχέθησαν 85 ὀκάδες ἐλαιῶν, διότι ἦσαν σκωληκόβρωτοι.

5) Ὁ κ. Χ. ὑπέβαλε μύνησιν ἐπὶ δυσφημίσει.

6) Ἡ κάμηλος εἶναι ζῶον μυρ[illegible].

7) Ὁ Κώστας εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους γραμματοσημοσυλέκτας.

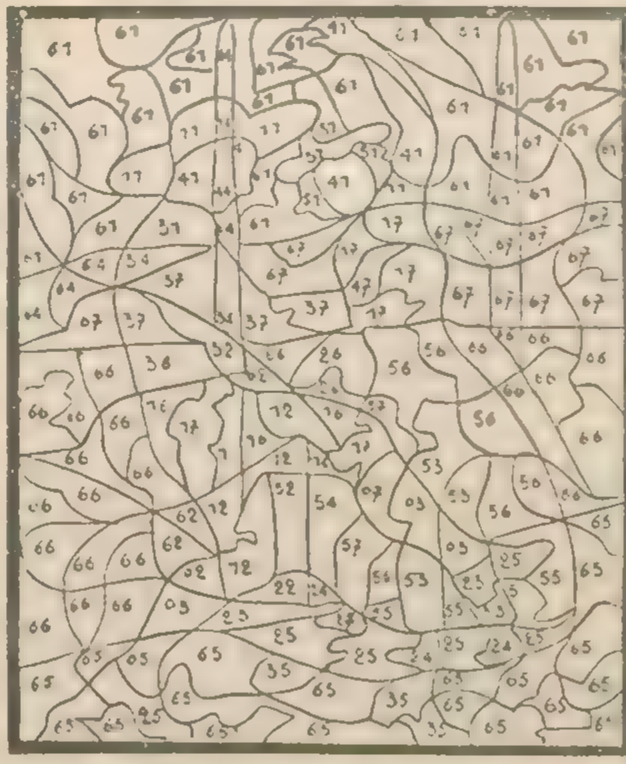
Σημειώσατε τὰ ὀρθογραφικὰ λάθη καὶ περιμένετε τὸ προσεχὲς φύλλο γιὰ νὰ δῆτε στὶς λύσεις ἐὰν ἐπιτύχατε.

Αἴνιγμα

Δυὸ ἀδέλφια μαζὶ βρισκόμαστε.
Μᾶς λύνεις καὶ στεκόμαστε
μᾶς δένεις περπατᾶ[illegible]
καὶ μαζί σου τριγυρνᾶμε.

[illegible]

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν πρῶτο ἀριθμὸ κάθε κομματιοῦ, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ μπλὲ ἀνοικτό, 2 μὲ κόκκινο, 3 μὲ πράσινο σκοῦρο, 4 μὲ καφετί, 5 μὲ κίτρινο, 6 μὲ πράσινο ἀνοικτό, 7 μὲ μπλὲ σκοῦρο.

Ὅπου ὑπάρχει 0, θὰ μείνῃ λευκό.

Ἔπειτα τοποθετήσατε ἕνα ἄλλο διαφανὲς χαρτί, ἀφοῦ βγάλετε τὸ πρῶτο, καὶ χρωματίσατε ἔχοντας ὑπ' ὄψιν σας αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν δεύτερο ἀριθμό.

Τρίγωνον

```
• • • • • • •  = Ἀρχιο[illegible]της.
• • • • •      = Ε[illegible]γγελία.
• • • •        = Θη[illegible]ον.
• • •          = Λίθος.
• •            = Προτρεπτικόν.
•              = Σύμφωνον.
```

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

12345678 = Πόλις Ἰταλίας.
7843173 = Εὐρώπης κράτ.
127658 = Ποταμὸς Αἰγύπ.
76738 = Ἐπικὸν ποίημα.
5883 = Ὄρος.
123178 = Νεαρὰ (θηλ.).
45678 = Εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ.

Μ. ΚΡΟΚΟΥ

Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα

— Κατίνα, Καλυψώ, Μίμη, ἐλᾶτε νὰ φᾶτε.

— Μὰ τί νὰ φᾶμε μητέρα;

— [illegible]

Μ. Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 48ου ΦΥΛΛΟΥ

[illegible]

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Δὲν ἤξερε γράμματα

Ἕνας χωρικὸς πηγαίνει εἰς κατάστημα ὀπτικῶν εἰδῶν καὶ ζητεῖ ματογυάλια. Τοῦ δίδουν πολλὰ τοιαῦτα, τὰ δοκιμάζει, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἀρέσουν.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ, κουμπάρε, τοῦ λέγει ὁ καταστηματάρχης ἀπολέσας τὴν ὑπομονήν του, μήπως δὲν ξέρεις γράμματα;

— Καὶ βέβαια, ἀπαντᾷ ὁ χωρικός. Ἂν ἤξερα νὰ διαβάζω θὰ ἐρχόμουν νὰ ἀγοράσω γυαλιά; Τί τὰ ἤθελα;

Μὲ τὶς κάλτσες

Ἡ μαμά: Τί κάνεις ἐκεῖ Τοτό; Πλένεις τὰ πόδια σου, χωρὶς νὰ βγάλῃς τὶς κάλτσες;

Ὁ Τοτός: Ναί μαμά... Ἦταν πολὺ κρύο τ[illegible]

Φλὸξ

Στὴν τρίτη δημοτικοῦ:

Ἡ δασκάλα ρωτᾷ τὴν Ἑλενίτσα:

— Τί θὰ πῇ φλόξ;

Ἡ Ἑλενίτσα:

— Σκυλάκι, Κυρία.

Τὸ θρανίο

Ὁ δάσκαλος θυμωμένος ἀπὸ τὶς ἀταξίες τῶν μαθητῶν τοῦ τελευταίου θρανίου:

— Τὸ τελευταῖο θρανίο νὰ βγῇ ἔξω!

Κι' οἱ μαθηταὶ πρόθυμοι κουβαλοῦν τὸ θρανίο τους ἔξω.

Σεῖς!

Ὁ καθηγητὴς μπαίνει ξαφνικὰ στὴν τάξι ρωτώντας μὲ δυνατὴ φωνή:

— Ποιὸς φωνάζει ἔτσι;

Μιὰ μαθήτρια:

— Σεῖς, κύριε Καθηγητά!

Τρέχει

— Μαμά, ὁ μπαμπᾶς λέει πὼς ὅποιος πονεῖ, τρέχει στὸ γιατρό.

— Σωστά! Ἐσὺ τί λές.

— Ἐγὼ λέω... κι' ἅμα πονοῦν τὰ ποδάρια του;

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ «Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ»

Ἡ Α.Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κ. Ἰ. Μεταξᾶς ἐπεσκέφθη χθὲς αἰφνιδιαστικῶς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. «Ἰωάννης Μεταξᾶς» εἰς τὸ Ζούμπερι, ὅπου ἤδη εὑρίσκονται στρατοπεδευμέναι 600 Βαθμοφόροι Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης.

Αἱ Φαλαγγίτισσαι εὐθὺς ὡς ἐκυκλοφόρησεν ἡ εἴδησις τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὸ στρατόπεδόν των, ὡς ἐκ συνθήματος ἔσπευσαν κοντά του, διὰ νὰ τὸν ἀποθεώσουν.

Ὁ κ. Ἰ. Μεταξᾶς ἀνεχώρησε συνοδευόμενος μὲ τὰς αὐτὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις, ἀφοῦ ἐνήργησε λεπτομερῆ ἐπιθεώρησιν ὅλων τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ στρατοπέδου καὶ ἀφοῦ συνωμίλησε μὲ τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ ἐπληροφορήθη μὲ ἱκανοποίησιν ὅτι περνοῦν θαυμάσια.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν.

Ὁ συναγωνιστὴς Κ.Ε.Ν. κ. Ἀ. Κανελλόπουλος διὰ διαταγῆς του ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερον κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐν Βελεστίνῳ Πανελληνίου Ἀνεμοπορικοῦ Κέντρου τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τοὺς κάτωθι συναγωνιστάς:

1) Βάρλα Σοφίαν, Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης, 2) Φιλιππίδην Παναγ. καὶ Πανταζῆν Ἀλκιβ. τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἐδέσσης.

3) Μπακογιάννην Κωνστ. καὶ Μαγδαληνὸν Δημ. τῆς Περιφ. Διοικήσεως Αἰτωλοακαρνανίας.

4) Λαμπρόπουλον Φώτ., Περ. Διοικήσεως Κιλκίς.

5) Ἀποστολόπουλον Ἀνάργυρον, Περιφ. Διοικήσεως Ἀρκαδίας.

6) Χατζηδάκην Ἰωάν. καὶ Μπράϊτ Γεώργιον, Περιφ. Διοικήσεως Χανίων.

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω διὰ τῆς αὐτῆς ἐντολῆς ἐτοποθετήθησαν εἰς τὰ Τμήματα Πολιτικῆς Διαφωτίσεως τῶν 111 Γραφείων τῶν οἰκείων Περιφ. Διοικήσεων.

Ο Κ.Ε.Ν. ΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΑΝΑ ΤΗΝ Β. ΕΛΛΑΔΑ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κ. Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος ἀνεχώρησε τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν εἰς περιοδείαν διὰ τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν κατὰ τόπους στρατοπέδων ἐκπαιδεύσεως στελεχῶν καὶ τῶν κατασκηνώσεων τῆς Ε.Ο.Ν. Ὁ συναγωνιστὴς Κ.Ε.Ν. θὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κάτωθι δρομολόγιον:

Δευτέρα 2 Σεπτεμβρίου, Ἰωάννινα, Τρίτη 3 Σεπτ)βρίου, Ἰωάννινα, Τετάρτη 4 Σεπτ)βρίου, Θεσσαλονίκη, Πέμπτη 5 Σεπτ)βρίου, Μέτσοβο Τρίκκαλα, Παρασκευὴ 6 Σ)βρίου, Λάρισα, Σάββατο 7 Σεπτ)βρίου, Λάρισα, Κυριακὴ 8 Σεπτεμβρίου, Λάρισα, Δευτέρα 9 Σεπτεμβρίου, Κοζάνη, Τρίτη 10 Σεπτ)βρίου, Κοζάνη, Τετάρτη 11 Σεπτ)βρίου, Καστοριά, Πέμπτη 12 Σεπτ)βρίου, Φλώρινα, Παρασκευὴ 13 Σεπτ)βρίου, Ἔδεσσα - Θεσσαλονίκη, Σάββατο 14 Σεπτ)βρίου, Θεσσαλονίκη, Κυριακὴ 15 Σεπτ)βρίου, Θεσσαλονίκη, Δευτέρα 16 Σεπτ)βρίου, Σέρραι - Θεσσαλονίκη, Τρίτη 17 Σεπτ)βρίου, Χαλκιδικὴ - Θεσσαλονίκη, Τετάρτη 18 Σεπτ)βρίου, Κιλκὶς - Θεσσαλονίκη, Πέμπτη 19 Σεπτ)βρίου, Καβάλλα - Θάσος, Παρασκευὴ 20 Σεπτ)βρίου, Καβάλλα - Δράμα, Σάββατο 21 Σεπτ)βρίου, Θεσσαλονίκη - Ἀθῆναι.

Η ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

Ἡ πρώτη ἐξόρμησις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὴν περισυλλογὴν ἀχρήστων ἀντικειμένων ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτὴ ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης, οἱ ὁποῖοι εἶχον συσκευάσει εἰς δέματα ὅ,τι ἄχρηστα ἀντικείμενα εἶχον περισυλλέξει.

Τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ ἐνθουσιασμὸν ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἔργον τῆς συγκεντρώσεως καὶ εἰργάσθησαν ἀκούραστα καὶ πολλὰ ἄνευ διακοπῆς.

Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐκτενέστερον ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς συγκεντρώσεως καὶ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον περίπου ἀντιπροσωπεύουν τὰ συλλεγέντα εἴδη.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐν συναγερμῷ ἔσπευσεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀναγγελίας τοῦ ἀνάνδρου τορπιλλισμοῦ τοῦ εὐδρόμου μας «Ἔλλη» νὰ διαβεβαιώσῃ τὸν Ἀρχηγὸ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ συνεισφέρῃ διὰ τὴν ἀπόκτησιν νέας «Ἔλλης». Εἰς τὰς ἐκδηλώσεις αὐτὰς ἐπρωτοστάτησεν ὅπως πάντα ἡ Νεολαία. Χαρακτηριστικὸν τῶν ἐκ[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] τῶν στὴν Ε.Ο.Ν. προσέφεραν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα καὶ κάθε πρωῒ ἀπὸ ἕνα αὐγὸ — δὲν εἶχαν τί ἄλλο νὰ προσφέρουν — διὰ τὴν νέαν «Ἔλλη». Τὰ συγκεντρωθέντα αὐγὰ τὰ ἐπώλησαν εἰς τὸν μπακάλη τοῦ χωριοῦ καὶ τὸ ποσὸν ποὺ συνέλεξαν τὸ παρέδωσαν εἰς τὸν [illegible] μὲ τὴν παράκλησιν νὰ τὸ στείλῃ [illegible] τῆς [illegible]κῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Καθίσταται γνωστόν, σχετικῶς μὲ τὴν συγγραφὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, τὴν ὁποίαν προεκήρυξεν ἡ Ε.Ο.Ν., ὅτι:

1) Τὸ ἔργον θὰ εἶναι ἐπιστημονικὸν καὶ οὐχὶ σχολικόν.

2) Ἡ ἔκτασις αὐτοῦ δέον νὰ κυμαίνεται μεταξὺ 700--800 δακτυλογραφημένων σελίδων.

3) Ἡ [illegible] λευταία ἡμέρα ὑποβολῆς τῶν ἔργων [illegible] ἡ 31η Δεκεμβρίου 1941.

4) Ἡ ἀπόφασις τῆς Κριτικῆς Ἐ[illegible] θὰ ἐκδοθῇ τὴν 25ην Μαρτίου 1942.

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ Β' ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ταχυδρομικῶς ἀπεστάλη εἰς τὰς Περ. Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ τεῦχος τὸ περιέχον τὸ Α' μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς Β' Διασκέψεως τῶν Περιφ. Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν, ὅπερ περιλαμβάνει τὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Διασκέψεως λόγον τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐξετάζονται ἀναλυτικῶς οἱ σκοποὶ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἡ ἐπιτελεστέα ἐργασία, τιθεμένων σαφῶς τῶν τηρητέων ἀρχῶν καὶ γενικῶν κατευθύνσεων εἰς ὅλα τὰ κύρια πεδία τῆς δράσεως τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐξ ἄλλου ὁ λόγος τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων παρεμβάσεις αὐτοῦ, ἰδίᾳ εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐκπαιδεύσεως, θέτουν ἐντὸς σαφῶς καθοριζομένων πλαισίων τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΗΣ ΠΕΡΑΚΑΚΗ

Εἰς τὸ μέχρι τοῦδε συλλεγὲν ποσὸν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀναθηματικῆς στήλης εἰς μνήμην τῆς ἡρωικῆς ἀνεμοπόρου τῆς Ε.Ο.Ν. Νίκης Περακάκη προστίθενται καὶ αἱ κάτωθι συνεισφοραί:

1) Προσωπικοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δρχ. 800.

2) Προσωπικοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς Ἐθνικῆς Τραπέζης δρχ. 1.112.

3) Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς δρχ. 8.590.

4) Ὑπαλλήλων Δήμου Πειραιῶς δρχ. 1.[illegible]50

5) Προσωπικοῦ Ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δρχ. 1.670.

ΤΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

[illegible] καὶ ὑπερηφάνειαν ἐδέχθην τὰ συγχαρητήρια Ὑμῶν, [illegible] Ὑμᾶς ἐπὶ τῇ προαγωγῇ μου, λόγῳ τ[illegible] μήσεως, ἣν τρέφω καὶ τῆς σημασία[illegible] ἀποδίδω εἰς τὴν Ἐθνικὴν Νεολαίαν καὶ ἰδιαίτατα εἰς τὴν XXII Περιφ. Διοίκησιν ἧς τὰς προ[illegible]ιμον ἀποτέλεσμα μεθ' ἱκα[illegible] καὶ διαπιστῶ κα[illegible] τὰ θαυμασμοῦ.

[illegible]ωμαι ὑπερήφανος ἐὰν ἀξιωθῶ καὶ ἡγοῦμαι διαπαιδαγωγημένων ἀνδρῶν προερχομένων ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας καὶ τῆς Διοικήσεως Ὑμῶν, ὅτε θὰ δικαιωθῶσιν αἱ εὐοίωνοι ἐλπίδες ποὺ στηρίζει ἐφ' Ὑμῶν ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ πάντες οἱ ἀκραιφνεῖς Πατριῶται.

»Διὰ τὰς ἐνθουσιώδεις καὶ πατριωτικὰς ἐκδηλώσεις Ὑμῶν, ἐκλεκτοῦ συναδέλφου καὶ ἀνδρείου συμπολεμιστοῦ τῆς χθές, ἐξαιρέτου καὶ διακεκριμένου συναγωνιστοῦ καὶ ἐμπιστευτοῦ ἐν τῇ Ὀργανώσει τῆς Ἐθν. Νεολαίας [illegible]

Μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως

Γ. ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ»

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Ἡ ἀθλητικὴ κίνησις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ὅσον πλησιάζει ἡ ἡμέρα τῶν ἀγώνων τοῦ Β' Ἀθλητικοῦ Διαγωνισμοῦ γίνεται καὶ περισσότερον ζωηρά. Παντοῦ προετοιμάζονται οἱ ἀγῶνες προκρίσεως τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν ποὺ θὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὰς Περιφερειακὰς των [illegible] πάντοῦ μέλη τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Ἀθλητισμοῦ τῆς Ὀργανώσεως.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΚΑΤΑΣΒΕΣΙΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ

[illegible] οντος σφοδροῦ [illegible] τὴν πευκόφυτον ἔκτασιν τῆς ἀκτῆς καὶ εἰς ἀρκετὸν βάθος μέχρι τῶν ὑψωμάτων. Ἄνδρες τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας, καὶ Φαλαγγίτισσαι τῶν παρακειμένων Στρατοπέδων τῆς Ε. Ο. Ν. μὲ πραγματικὴν αὐτοθυσίαν ἐπιδόθησαν ἀμέσως εἰς τὴν ἐντόπισιν τοῦ πυρὸς μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν. Τὸ πῦρ μετὰ σκληρᾶς προσπαθείας κατεστάλη χωρὶς νὰ προκαλέση μεγάλας ζημίας. Ὁ Ὑφυπουργὸς Ἀσφαλείας κ. Μανιαδάκης σπεύσας ἐπὶ τόπου ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὸν θαυμασμόν του πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ τοὺς ἐθελοντὰς τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας διὰ τὴν συμβολήν των εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστολῆς τοῦ πυρός.

Εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς ἔσπευσεν ἐκ τῶν πρώτων καὶ ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Κανελλόπουλος ὅστις παρηκολούθησε τὰς μετ' ἀξιοθαυμάστου θάρρους τὰς προσπαθείας τῶν Φαλαγγιτισσῶν.

ΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΑ

Συνεχίζονται αἱ κατὰ Τετάρτην συγκεντρώσεις Σκαπανισσῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν εἰς τὰ κολυμβητήρια τῆς Ε. Ο. Ν. τῶν ἀκτῶν τοῦ Σαρωνικοῦ. Χιλιάδες μελῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων Θηλέων Ἀθηνῶν, [illegible] Βορρᾶ καὶ Πειραιῶς (Π.Δ.Θ.Π.) μετέχουν [illegible] τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτευούσης τελειοποιοῦν εἰς τὴν κολύμβησιν τὶς προωδευμένες Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες, ἐνῶ διδάσκουν ὅσες δὲν ξέ[illegible] καλοκαιριοῦ ἀμέτρητα κορίτσια ἔμα[illegible] κολυμβοῦν, ἕως τὸ τέλος δὲ [illegible]

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΙΑΝΟΥ

Τὰ διοργανωθέντα ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης μαθήματα πιάνου διὰ Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκα[illegible] [illegible]σεως Νότου, κατὰ [illegible] (10 π.μ. — 1 μ. μ.) Τετάρτην καὶ [illegible] (5 μ. μ. — 7 μ.μ.).

Τὰ μαθήματα ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου θὰ συνεχισθοῦν τακτικώτερα καὶ πάντοτε δωρεὰν διὰ τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσ[illegible] [illegible]ρα παρηκολούθησαν μαθήματα [illegible] 100 Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν. Κατὰ τὸν χειμῶνα [illegible] ὑπερδιπλασιασθῇ ὁ ἀριθμός των.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Πειραιῶς (Π.Δ.Θ.Π.) παρακολουθοῦν ἀπὸ πολὺ καιρὸ μαθήματα πρώτων βοηθειῶν.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων θὰ ἐκπαιδευθοῦν εἰς τὸ Τζάνειον Νο[illegible]εῖον, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ σχετικοῦ πτυχίου.

ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Ἐντὸς τοῦ Σεπτεμβρίου θὰ γίνουν ἐνδιαφέρουσαι καὶ θεαματικώταται ἐπιδείξεις Φα[illegible]τισσῶν τῆς Περιφερ[illegible] Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτευούσης [illegible] περίοδον. Συγκεκριμένως θὰ γίνουν ἐπιδείξεις ἀθλητικαί, ποδηλασίας, ἀνεμοπορίας καὶ κολυμβήσεως. Τὸ ἀκριβὲς πρόγραμμα τῶν ἐπιδείξεων θὰ καταρτισθῇ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων Ἀθηνῶν (Π.Δ.Θ.Π.) διωργάνωσε τὴν Κυριακὴν μίαν ὡραίαν ἑορτὴν Φαλαγγιτισσῶν της Α εἰς τὸ Μεγάλο Πεῦκο. Ἡ ἀναχώρησις ἔγινε τὴν 6ην πρωϊνὴν σιδηροδρομικῶς ἐκ τοῦ Σταθμοῦ Πελοποννήσου. Εἰς τὴν ἐκδρομὴν αὐτὴν οἱ Φαλαγγίτισσες πέρασαν πολὺ εὐχάριστα τὴν ἡμέρα των μὲ παιγνίδια, ὁμιλίας, μπάνιο, τραγούδια κλπ. Τὸ πρωῒ ἔγινεν ἔπαρσις σημαίας εἰς τὸν τόπον στρατοπεδεύσεώς των καὶ τὸ ἀπόγευμα ὑποστολὴ τῆς σημαίας, ἐνῷ ὅλες οἱ ἐκδρομεῖς Φαλαγγίτισσες ἔψαλλαν τοὺς ὕμνους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Νεολαίας.

Η ΣΤΕΓΗ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΗΣ

Ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Διευθύνσεως τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης συμπληροῦνται αἱ ἑτοιμασίαι διὰ τη[illegible] [illegible]τισσης» Ἀθηνῶν. Εἰς τὸ [illegible] τῆς [illegible]ικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας [illegible] στέγην, τροφήν, ψυχαγω[illegible]

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ 15ης 7)ΒΡΙΟΥ

Αἱ ἀθλήτριαι — Φαλαγγίτισσαι τῆς Π[illegible] Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτ[illegible] ἤρχισαν προετοιμαζόμεναι ἐντατικὰ διὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ «Β' Ἀθλητικοῦ Διαγωνισμοῦ» τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, οἱ ὁποῖοι ὡς γνωστὸν τελοῦνται τὴν 15ην Σεπτεμβρίου. Αἱ καλλίτεραι τῶν ἐν [illegible] τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀθηνῶν εἰς τοὺς Ἀγῶνας.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Ὅλαι αἱ Ὑποδιοικήσεις τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης διωργάνωσαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τοὺς Ὑ[illegible] [illegible]μματα [illegible]. Αἱ συγκεντρωθεῖσαι Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκ[illegible] [illegible] ὑποτομεῖς των πολὺ εὐχάριστες ὧρες, μὲ τραγούδια, ἀπαγγελίες καὶ παιγνίδια.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ

Ἤρχισεν ἤδη ἡ λειτουργία τοῦ Στρατοπέδου Φαλαγγιτισσῶν Εἰδικοτήτων, τῆς Περι[illegible] Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρω[illegible] εἰς μίαν γραφικὴν τοποθεσίαν τῆς [illegible] αὐτὸ ἐγκατε[illegible]

ΔΩΡΕΑΙ

[illegible] ομος» διὰ τὰ ἄρρωστα παιδιὰ τῆς Βούλας.

Ἡ Ἕνωσις Βιομηχάνων Σύρου προσε[illegible]

ΠΕΡΙΦΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

[illegible] Περιφερείας Πρωτευούσης. Ὁ Κινηματογράφος ἔκαμε προβολὰς μορφωτικῶν ταινιῶν καὶ τὸ κουκλοθέατρον ἐσκόρπισε τὸ γέλιο στὰ Σκαπανάκια. Τὰς προβολὰς καὶ τὰς παραστάσεις τοῦ κουκλοθεάτρου παρηκολούθησαν ἐν ὅλῳ 17.840 παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεως μέλη τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Πρωτευούσης.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ἡ [illegible] Βορρᾶ τῆς [illegible] τοὺς ἀνωτέρους βαθμοφόρους [illegible] θὰ γίνῃ εἰς Κόρινθον, Ἀκρο[illegible], Σικυωνίαν, Μνημεῖον Πετμεζᾶ, τόπον μάχης Δράμαλη, Ξυλόκαστρον [illegible]

ΕΚΔΡΟΜΑΙ Ε. Ο. Ν

Τὴν πρωΐαν τῆς προπαρελθούσης Κυριακῆς [illegible] εἰς Ραφῆναν οἱ 1ος, 3ος, 6ος, [illegible] τοῦ Β[illegible] στροφὴ ἔγινε τὴν 7ην μ.μ. καὶ οἱ δρόμοι καὶ αἱ κωμοπόλεις ἀναστατώθησαν ἀπὸ τὰ [illegible] καὶ τὶς ἐθνικὲς ἐκδηλώσεις τῶν [illegible]

Η ΕΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Τὴν Παρασκευήν, 23ην Αὐγούστου, ἔγινεν ὅπως κάθε χρόνο μεγαλοπρεπῶς καὶ μὲ συγκέντρωσιν χιλιάδων ἐκδρομέων ἡ ἐτησία θρησκευτικὴ ἑορτὴ τῆς Φανερωμένης. Οἱ εἰς τὸ ἐκεῖ Στρατόπεδον Φαλαγγῖται μετέσχον τῆς ἑορτῆς – μὲ τιμητικὴν συνοδείαν τῆς λιτανείας – καὶ παρέσχον κάθε ἐξυπηρέτησιν εἰς τοὺς προσκυνητὰς ἐκδρομεῖς.

ΑΘΛΗΤΙΚΑΙ ΠΡΟΠΟΝΗΣΕΙΣ

Οἱ ἀθληταὶ τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης προπο[illegible] 15ης Σεπτεμβρίου. Μεταξὺ αὐτῶν θὰ προκριθοῦν ἐκεῖνοι οἵτινες θὰ συγκροτήσουν τὰς ἀντιπροσωπευτικὰς ὁμάδας τῆς Διοικήσεως [illegible]

ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μὲ μεγάλην συμμετοχὴν ἀθλητ[illegible] σαν οἱ Γ' ἀθλητικοὶ ἀγῶνες τῆς [illegible]κῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτ[illegible] διοικήσεως Βορρᾶ Πειραιῶς εἰς τὸν ἐν Σέρραις τελούμενον τοιοῦτον.

Ο ΥΠΕΡ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

[illegible] Σωματείων.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΣΤΟΥΣ ΝΗΣΙΟΥΣ

ΣΑΜΟΣ.—"Ο,τι κι' ἂν γράψη κανεὶς γιὰ τὰ περιγραφὴ τὸν ἐφετεινὸ πανηγυρισμὸ τῆς Μεγάλης μας Γιορτῆς θὰ εἶναι ἐλάχιστο, κοντὰ στὴν πραγματικότητα. Φροντίσαμε μεθοδικὰ κι' ὠργανωμένα νὰ μὴ λείψη τίποτε ἀπὸ τὸν ἐφετεινὸ πανηγυρισμὸ τῆς Μεγάλης 'Ημέρας μας. Καὶ τὸ πετύχαμε: ἤτανε ὑπέρλαμπρος. 'Αξίζει ν' ἀναφέρουμε πῶς ἡ ἀπογευματινὴ ἑορτὴ ποὺ ἔγινε στὸ γήπεδο τοῦ Πυθαγορείου Γυμνασίου εἶχε ὑποδειγματικὴ τάξι καὶ τέλεια ἀπόδοσι, ἀπὸ τὶς Φαλαγγίτισσες, στὰ παιγνίδια, στοὺς χορούς, στὴ χορῳδία. 'Ενθουσίασε δὲ τόσο τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου, ποὺ σὰν τέλειωσε ἡ γιορτὴ ξεχύθηκε στὸ δρόμο μὲ θερμὲς ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν Ε.Ο.Ν. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ κατὰ τὴν γνώμην μας ἀξίζει πιότερο ἀπ' ὅλα καὶ δείχνει πόσο συνειδητὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι οἱ Φαλαγγίτισσές μας, εἶναι ἡ βραδυνὴ ἔκπληξι ποὺ μ' ἐπιμέλειαν μᾶς ἐκρύψαν. Γιὰ τὴ βραδινὴ λαμπαδηφορία ποὺ θὰ γινότανε ἀπὸ Φαλαγγίτες δὲν τοὺς εἴπαμε τίποτε γιὰ νὰ μὴ τὶς κουράσουμε πολύ. Αὐτὲς ὅμως κρύφτηκαν σὲ ὁμάδες στὰ πρὸς τὴν παραλία στενὰ καὶ μόλις ἔφθασε ἐκεῖ ἡ λαμπαδηφορία πετάχτηκαν οἱ πειθαρχημένες ὁμάδες καὶ ἐνθουσιαστικὰ καὶ ρυθμικὰ ἔλεγαν ὅλες μαζὶ τὰ συνθήματα καὶ ζητωκραύγαζαν γιὰ τὸν 'Αρχηγό. 'Αμέσως ἀπήντησαν οἱ Φαλαγγίτες, τοὺς ἄνοιξαν δρόμο, τὶς πήρανε μαζί τους καὶ σ' ὅλη τὴ διαδρομὴ συγκίνησαν καὶ ἐνθουσίασαν τὸν κόσμο ποὺ γέμιζε τὴν παραλία.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ (Λέσβου).—'Η ἐπέτειος τῆς 1ης τετραετίας τῆς 4ης Αὐγούστου ἑωρτάσθηκε εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Διοικήσεως Λέσβου μὲ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμόν.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς ἔγιναν γενικαὶ συγκεντρώσεις Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, καταθέσεις στεφάνων εἰς τὰ κατὰ Κοινότητας Μνημεῖα τῶν πεσόντων, εἰδικαὶ ὁμιλίαι, ἑορταστικαὶ διαδρομαὶ ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ χωρίων μετὰ μουσικῶν ἢ σαλπίγγων καὶ τυμπάνων καὶ λαμπαδηφορίαι.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῆς 6ης πρωϊνῆς ἤρχισε ζωηρὰ κίνησις. "Εγιναν γενικαὶ συγκεντρώσεις τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ἀνεγνώσθη ἡ 'Ημερησία Διαταγὴ τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ἐπηκολούθησαν παρατάξεις καὶ συμμετοχὴ τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τελεσθείσας δοξολογίας, μετὰ τὰς ὁποίας ὡμίλησαν πρὸς τὰ μέλη καὶ τὸ κοινὸν βαθμοφόροι τῆς 'Οργανώσεως.

Μετὰ μεσημβρίαν ἐγίνοντο πανηγυρικαὶ συγκεντρώσεις.

Εἰς Μυτιλήνην, ἕδραν τῆς Διοικήσεως, αἱ ἑορταὶ διεξήχθησαν ἐπὶ διήμερον κατὰ τρόπον μεγαλοπρεπῆ καὶ εἰς ἀτμόσφαιραν γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

Τὴν ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ συμμετοχὴ τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς Μυτιλήνην ἔδωσε ζωηρότατον ἑορταστικὸν τόνον εἰς τὸν ὀργανωθέντα παρὰ τῆς Λαϊκῆς 'Επιτροπῆς πανηγυρισμόν.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐγένοντο ἀγῶνες κολυμβητικοὶ Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, οἵτινες

Φαλαγγίτισσαι τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Τυρνάβου κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου.

ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. 'Επίσης ἐτελέσθησαν καὶ λεμβοδρομίαι.

Περὶ τὴν 8 καὶ 30' ἅπασα ἡ δύναμις τῶν Φαλάγγων καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Τάγματος, ἐπιβιβασθεῖσα ὑπερπεντήκοντα μεγάλων λεωφορείων καὶ λοιπῶν αὐτοκινήτων σημαιοστολισμένων, εὐγενῶς καὶ ἐνθουσιωδῶς προσφερθέντων παρὰ τῶν ἑορταζόντων ἰδιοκτητῶν των διὰ τῆς Κ. Δ. Αὐτοκινήτων, παρήλασε μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν μουσικὴν τοῦ Ναυτικοῦ Τάγματος διὰ τῆς προκυμαίας καὶ τῶν κεντρικωτέρων ὁδῶν τῆς πόλεως ἐν μέσῳ φρενιτιώδους ἐνθουσιασμοῦ τοῦ πλήθους.

ΣΥΡΟΣ.—Τὴν 15ην Αὐγούστου ἡ μονοτονία τοῦ θερινοῦ προγράμματος διελύθη ἐκ τοῦ φρικτοῦ γεγονότος τοῦ γείτονος λιμένος τῆς Τήνου. "Αμα τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ τραγικοῦ δυστυχήματος τοῦ εὐδρόμου «"Ελλη», ὁ Σχηματισμὸς Θηλέων Σύρου ἐκλήθη εἰς συναγερμὸν καὶ ἐτέθη ἐν ἐπιφυλακῇ. Αἱ εἰδήσεις ἔφθανον σκοτειναί, φρικταὶ καὶ ὑπερβολικαί. 'Η ἔκτασις τοῦ κακοῦ εἶχε παρουσιασθῆ πελωρία. 'Η Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἐτέθη ἀμέσως εἰς τὰς διαταγὰς τῶν 'Αρχῶν.

"Απασαι αἱ εἰδοποιηθεῖσαι Φαλαγγίτισσαι, εἴτε εὑρίσκοντο εἰς τὰς ὥρας τοῦ μεσημβρινοῦ γεύματος εἴτε εἰς ἑορταστικὸν περιβάλ-

Φαλαγγίτισσαι Σύρου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Κυκλάδων.

λον, ἐγκατέλειψαν τὰ πάντα καὶ κατέφθασαν ἐν στολῇ, σοβαραί, αὐστηραὶ καὶ ἔχουσαι πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς ἀποστολῆς των.

"Ηρκεσε μόλις ἓν τέταρτον διὰ νὰ συγκεντρωθοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως ὀγδοήκοντα περίπου Φαλαγγίτισσαι. Τὸ εἰδικευθὲν σῶμα τῶν νοσοκόμων μὲ πλήρη ἐφόδια καὶ αἱ λοιπαὶ Φαλαγγίτισσαι, ἕτοιμαι νὰ ἀναλάβουν κάθε ἀποστολὴν ποὺ ἤθελε ταῖς ἀνατεθῆ.

'Επειδὴ ἐγνωρίζαμεν ὅτι ὁ ρουχισμὸς τοῦ Δημ. Νοσοκομείου εἶναι πτωχότατος, ὠργανώσαμεν διὰ τῶν Φαλαγγιτισσῶν πρόχειρον ἔρανον διὰ τὴν συγκέντρωσιν σινδονίων, μαξηλαροθηκῶν καὶ κουβερτῶν. 'Ο ἔρανος αὐτὸς ἀπέδωσεν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Πάντες ἔσπευδον νὰ προσφέρουν τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν. "Αλλαι Φαλαγγίτισσαι ἐμαρκάριζαν τὰ ἐρανισθέντα, τὰ ἐσιδέρωναν ἐκ νέου διὰ νὰ εἶναι ἕτοιμα καὶ ἀποστειρωμένα, καὶ ἄλλαι ἐτέθησαν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Δημ. Νοσοκομείου, ἐφ' ὅσον θὰ τὰς εἶχον ἀνάγκην, τόσον ὡς βοηθητικὸν προσωπικὸν διὰ τὴν ἑτοιμασίαν ἐπιδέσμων κλπ. ὅσον καὶ ὡς ὠργανωμένον σῶμα βοηθῶν νοσοκόμων. Δὲν δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν τὰ αἰσθήματα ποὺ συνεκλόνιζαν τὰ παιδιά μας εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπιφυλακῆς.

Περὶ ὥραν 6.30 μ. μ. καὶ ἐφ' ὅσον εἶχον ληφθῆ αἱ πλήρως ἐξηκριβωμέναι πληροφορίαι, ἐλύθη ἡ ἐπιφυλακή. Συγκινητικὴ ὑπῆρξεν ἡ στιγμὴ αὐτή, ὅπου, συγκεντρωμέναι εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν καὶ μὲ βαθεῖαν κατάνυξιν, ἐπροσευχήθημεν διὰ τὸ καλὸν τῆς φιλτάτης Πατρίδος, τὴν ὑγείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ 'Αρχηγοῦ καὶ διὰ τὴν ψυχὴν τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν τῆς «"Ελλης».

ΤΗΝΟΣ.—Αἱ Φαλαγγίτισσαι Τήνου εὑρέθησαν μετὰ [illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ. Πρῶται ἔσπευσαν εἰς τὴν περίθαλψιν τῶν τραυματιῶν αἱ Φαλαγγίτισσαι βαθμοφόροι 'Υποδιοικήσεως Σύρου, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκοντο ἐνταῦθα μετὰ τῆς ἀποστολῆς τῶν Φαλαγγιτισσῶν 'Υποδιοικήσεως Σύρου πρὸς ἀπονομὴν τιμῶν εἰς τὴν ἑορτάζουσαν πόλιν.

Πρὶν ἡ καταφθάση τὸ 'Υγ. Συνεργεῖον Σύρου, προσέφεραν πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐκεῖ ἰατρούς.

'Η 'Υποδιοικήτρια Τήνου καὶ αἱ Φαλαγγίτισσαι προσέφεραν τὰ γραφεῖα τῆς 'Υποδιοικήσεως. 'Επίσης κρεββάτια, σινδόνια, κουβέρτες, τὰς στολάς των εἰς τοὺς γυμνοὺς καὶ τρέμοντας ναύτας καὶ τὰ ἴδια των τὰ σπίτια.

'Η ψυχραιμία ἐπὶ πλέον καὶ ἡ ἐνεργητικότης τῶν παιδιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἔδωσαν εἰς τοὺς προσκυνητὰς τὸ θάρρος καὶ τὸ παράδειγμα νὰ δεχθοῦν τὸ φοβερὸν χτύπημα μὲ σοβαρὸν καὶ σιωπηλὸν πόνον. 'Η ψυχραιμία καὶ ἡ ἐνεργητικότης τῶν νέων αὐτῶν, ποὺ μὲ ταχύτητα καὶ ἀκρίβειαν ἐξετέλεσαν τὰς διαταγὰς ποὺ τοὺς ἐδίδοντο, ἔπεισαν ὅλους τοὺς ἄλλους νὰ παραμερίσουν καὶ νὰ σταθοῦν ἐν ἀπολύτῳ τάξει, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὰς 'Αρχὰς καὶ τοὺς ἰθύνοντας νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ βαρὺ καὶ θλιβερὸν ἔργον των.

ΑΝΔΡΟΣ.— Εἰς τὸ κέντρον καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς σχηματισμοὺς τῆς 'Υποδιοικήσεως Θηλέων "Ανδρου πολλὰς ἡμέρας πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἅπαντα τὰ μέλη εἰργάζοντο μὲ ἀπερίγραπτον ἐνθουσιασμὸν προετοιμάζοντα τὴν ἑορτὴν τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῆς Περιφερειακῆς 'Υποδιοικητρίας των.

'Η ἡμέρα τῆς 4ης Αὐγούστου ἑωρτάσθη μετὰ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶς.

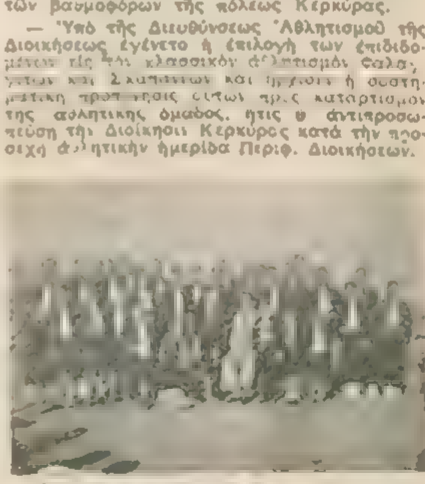
Αἱ ἐκδηλώσεις τῶν μελῶν ὑπερέβησαν κάθε περιγραφὴν καθὼς καὶ τοῦ πλήθους τὸ ὁποῖον παρηκολούθησε τὴν παρέλασιν τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν ὡς καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῆς ἑορτῆς, τὸ ὁποῖον περιελάμβανεν 'Ελληνικοὺς χορούς καὶ ᾄσματα ἐθνικὰ καὶ δημοτικά. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος ἀτελείωτοι ἦσαν αἱ ζητωκραυγαὶ των ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδοχικοῦ ζεύγους καὶ τοῦ 'Αρχηγοῦ μας.

ΚΕΡΚΥΡΑ.—Δύναμις 200 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν μετὰ τῆς Φιλαρμονικῆς τῆς Ε.Ο.Ν. μετέσχε τῆς κεκανονισμένης λιτανείας ἐν τῇ πόλει Κερκύρας, χειροκροτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κοινοῦ διὰ τὸ πολὺ καλὸν παράστημά της.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ πλήθους κόσμου ἐτελέσθησαν εἰς θέσιν Μανδράκια οἱ ἐσωτερικοὶ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες τῶν Διοικήσεων 'Αρρένων καὶ Θηλέων Κερκύρας μὲ πολὺ καλὰς ἐπιδόσεις.

'Ωσαύτως ἐγένετο συγκέντρωσις ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως τῆς 365ης Φάλαγγος καὶ τῆς Διοικήσεως Ναυτικῶν Τμημάτων. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ὡμίλησεν ὁ νέος Περιφερειακὸς Διοικητής, ἀναπτύξας πρὸς αὐτοὺς τὰς ὑποχρεώσεις των ὡς μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., συστήσας πίστιν, πειθαρχίαν καὶ ἐργασίαν. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐγένετο συγκέντρωσις ἁπάντων τῶν βαθμοφόρων τῆς πόλεως Κερκύρας.

— 'Υπὸ τῆς Διευθύνσεως 'Αθλητισμοῦ τῆς Διοικήσεως ἐγένετο ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἐπιδιδομένων εἰς τὸν κλασσικὸν ἀθλητισμὸν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων καὶ ἤρχισεν ἡ συστηματικὴ προπόνησις αὐτῶν πρὸς καταρτισμὸν τῆς ἀθλητικῆς ὁμάδος, ἥτις θὰ ἀντιπροσωπεύση τὴν Διοίκησιν Κερκύρας κατὰ τὴν προσεχῆ ἀθλητικὴν ἡμερίδα Περιφ. Διοικήσεων.

Σχηματισμὸς τῆς Ε. Ο. Ν. Ματσαιι Κορινθιας

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΦΛΩΡΙΝΑ.—Ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ Θηλέων ἑώρτασαν μεγαλοπρεπῶς τὴν ἱστορικὴν ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἤδη ἀπὸ τῶν προηγουμένων ἡμερῶν εἶχε δοθῆ τὸ σύνθημα γενικῆς ἐξορμήσεως διὰ τὸν λαμπρότερον ἑορτασμόν.

Παντοῦ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης ἡμέρας ἐψάλησαν δοξολογίαι, ἐθνικὰ ᾄσματα, ἐγένοντο παρελάσεις καὶ ἐχορεύθησαν ἐθνικοὶ χοροί.

Εἰς τὴν Ὑπ)σιν Θηλέων Φλωρίνης ἡ Ε.Ο.Ν. ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ ἐπανηγύρισε τὴν ἐθνοσωτήριον ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἀπὸ τῆς πρωΐας ἡ μουσικὴ τῆς Ε.Ο.Ν., διερχομένη τὰς ὁδούς, ἐπαιάνισεν ἐθνικοὺς ὕμνους. Ἡ πόλις, πλέουσα εἰς τὸ κυανόλευκον, εἶχε λάβει πανηγυρικὴν ὄψιν. Τὴν 10ην πρωϊνὴν ὥραν ἐγένετο ἐπιβλητικὴ δοξολογία εἰς τὸ γήπεδον τῆς πόλεώς μας.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο ἐπιβλητικωτάτη παρέλασις τῆς Ε.Ο.Ν., προκαλέσασα ζωηρὰς ἐπευφημίας τοῦ κόσμου. Μετὰ τὴν παρέλασιν ἡ Φάλαγξ Θηλέων παρηκολούθησε τοὺς ὁμιλητὰς τῆς ἡμέρας.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.—Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Καστορίας ἡ ἐπέτειος τῆς 4ης Αὐγούστου ἑωρτάσθη μετὰ μεγίστης ἐπισημότητος.

Οὕτω κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐγένετο παράταξις τῆς I καὶ II Τετραρχίας ἔξωθεν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δοξολογίας καὶ παρακολούθησις τῆς ὁμιλίας. Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐχόρευσαν Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως.

ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΝ.—Εἰς τὴν ἕδραν τῆς 166ης Φάλαγγος Ἄργους Ὀρεστικοῦ ἡ ἐπέτειος τῆς 4ης Αὐγούστου ἑωρτάσθη μὲ μεγάλην μεγαλοπρέπειαν καὶ ἐπισημότητα. Ἐγένετο παρέλασις. Ὅλα τὰ παρελάσαντα τμήματα ἐθαυμάσθησαν διὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ τὸ παράστημά των. Τὸ ἀπόγευμα τμήματα Φαλαγγιτισσῶν μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας (μακεδονικήν, καστοριανήν, τσολιάδες, βοσκοποῦλες) ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν χοροὺς ὑπὸ τὰ συνεχῆ χειροκροτήματα τοῦ πλήθους.

ΣΕΡΡΑΙ.—Ὁ Περιφερειακὸς Ὑποδιοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Σερρῶν ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Λευκῶνος, Ἀδελφικοῦ καὶ Πεπονιᾶς.

Εἰς Σκούταρι ἐπερατώθησαν ὅλαι αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ Γυμναστηρίου τῆς Ε.Ο.Ν. Τοῦτο ἱδρύεται βάσει δωρεᾶς τῆς Κοινότητος ἐκ δραχμῶν 70 χιλιάδων.

Ἐπίσης ὁ συναγωνιστὴς Ὑποδιοικητὴς ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Ν. Σουλίου, Ἁγίου Πνεύματος καὶ Πενταπόλεως, ἀποκομίσας ἱκανοποιητικὰς ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεώς του ταύτης.

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.—Μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ πρωτοφανοῦς συμμετοχῆς Φαλαγγιτῶν ἑωρτάσθη ἡ 4η Αὐγούστου ἔν τε τῇ ἕδρᾳ τῆς Ὑποδ)σεως καὶ τοῖς σχηματισμοῖς, κατὰ σχετικὰς αὐτῶν ἀναφοράς. Ἡ Ὑποδ)σις ἀπέστειλε πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ ἑορτάσαντες τετάρτην ἐπέτειον Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως παρακαλοῦμεν δεχθῆτε θερμὰς εὐχὰς ἀξιωματικῶν, Φαλαγγιτῶν, Σκαπανέων καὶ ἐμοῦ προσωπικῶς. Ὑποσχόμεθα βαδίσωμεν σταθερῶς εἰς ὑφ' ὑμῶν χαραχθεῖσαν ὁδὸν διαρκοῦς ἐξυψώσεως καὶ συγκροτήσεως, ὥστε νέα τετραετία εὕρῃ ἡμᾶς οἵους ἀπαιτεῖ ἡ πατρὶς καὶ καθῆκον». Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἀπεστάλη τηλεγράφημα καὶ πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὸν Γενικὸν Ἀρχηγόν.

Ὑπὸ τῆς 231ης Φάλαγγος ὠργανώθη ἐκδρομὴ εἰς Κοῦλαν, συμμετασχόντων 90 Φαλαγγιτῶν. Ἡ ἐπιτυχία ταύτης καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν τηρηθεῖσα τάξις ὑπῆρξεν ὑποδειγματική. Οἱ Φαλαγγῖται συνδιεσκέδασαν μετὰ τῶν ἐκεῖ στρατιωτῶν ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Ὑπὸ τοῦ ὑπολοχαγοῦ τῆς Διμοιρίας Κούλας κ. Βαλιαράκη ἐγένετο ὁμιλία πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας

Ἀθλήτρια Φαλαγγίτισσα τῆς Ε. Ο. Ν. Ρεθύμνης εἰς μίαν ὡραίαν της προσπάθειαν.

ΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Τὴν Κυριακὴν 11ην Αὐγούστου ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα Ρουσσοσπίτι, Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ρουστίκων. Αἱ ἐντυπώσεις της ἐκ τῶν Τμημάτων τούτων ἦσαν ἄρισται.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Ὁ λόχος Ἀδδοῦ ἐξέδραμεν εἰς Μοχὸν ὅπου διημέρευσε. Συμμετέσχον ἑξήκοντα Φαλαγγῖται μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διοικητὴν τοῦ λόχου των.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς περιλαμβάνον κατασκήνωσιν, ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν πρακτικῶν στρατιωτικῶν γνώσεων καὶ ἐπιδείξεις, ἐφηρμόσθη μετὰ πάσης ἀκριβείας.

Οἱ Φαλαγγῖται μας ἐφιλοξενήθησαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τάγματος Μοχοῦ.

Ἐπίσης ἡ πρότυπος Ὁμὰς τῆς 322ας Φάλαγγος ἐξέδραμεν εἰς Χερσόνησον ἐπὶ τριήμερον, συμμετέσχον δὲ τῆς ἐκδρομῆς 22 Φαλαγγῖται μὲ βραχεῖαν περισκελίδα καὶ πλήρη ἐξάρτυσιν διανύσαντες τὸ ἀπὸ Καστελλίου μέχρι Χερσονήσου διάστημα (17 χιλμ.) εἰς 3.30' ὥρας νυκτερινῆς πορείας φθάσαντες εἰς Χερσόνησον τὴν 6ην πρωϊνὴν τοῦ Σαββάτου.

Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνον λουτρόν, παρασκευὴν συσσιτίου, ἔπαρσιν σημαίας, ἀναφοράν, ἀσκήσεις σηματοδοσίας καὶ παροχῆς πρώτων βοηθειῶν, νυκτερινὰς ἀσκήσεις καὶ παιγνίδια καθὼς καὶ εὐρὺ ψυχαγωγικὸν πρόγραμμα καὶ πολιτικὴν διαφώτισιν ἐφηρμόσθη ἀκριβῶς.

Οἱ Φαλαγγῖται μας ἐφιλοξενήθησαν ὑπὸ τῆς Κοινότητος καὶ τῆς 326ης Φάλαγγος παρασκευάσαντες οὕτω μόνον δύο συσσίτια.

Τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς ἔγινεν ἑορτὴ χάριν τῶν κατοίκων τῆς Χερσονήσου μὲ πλούσιον πρόγραμμα ἀπὸ τραγούδια, χοροὺς τοπικούς, σκὲτς καὶ μονόπρακτον κωμῳδίαν.

Καὶ κατὰ τὰς δύο ἐκδρομὰς αἱ ἐντυπώσεις τῶν κατοίκων ὑπῆρξαν ἐξαιρετικαὶ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα συνεπῶς τῶν ἐκδρομῶν ἄριστον.

Ὁ Διοικητὴς τῆς 322ας Φάλαγγος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὁμαδάρχου Δοξαστάκη καὶ τριῶν ἐνωμοταρχῶν περιώδευσε τὰ τμήματα Νιπιδητοῦ, Παναγιᾶς, Ἀφρατί, Αὐλῆς, Ἐμπάρου, Ξενιάκου, Μάρθας, Καραβάδω, Κασσάνων καὶ Μηλιαράδων εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔγινε συγκέντρωσις Βαθμοφόρων πρὸς τοὺς ὁποίους καταλλήλως ὡμίλησε περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ε. Ο. Ν. ὁ Διοικητὴς τῆς Φάλαγγος ἐπιλύσας ἅμα καὶ διάφορα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Τὴν 11ην Αὐγούστου ἔγιναν οἱ Ναυτικοὶ ἀγῶνες τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Ἡρακλείου.

Ὁ Οὐλαμὸς Ἐνωμοταρχῶν τῆς 252ας Φάλαγγος ἐξέδραμεν εἰς διήμερον ἐκδρομὴν εἰς Ἁγίαν Εἰρήνην παρὰ τὰ Σπήλαια ἀπέχουσαν περὶ τὰ 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον.

Ἡ ἐκδρομὴ ἔχουσα ἐκπαιδευτικὸν σκοπὸν ἔγινε μὲ πρόγραμμα περιλαμβάνον κατασκήνωσιν, παρασκευὴν συσσιτίου καὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν πρακτικῶν στρατιωτικῶν γνώσεων καὶ τῆς παροχῆς τῶν πρώτων βοηθειῶν.

Διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ κατασκηνωτικοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν μαγειρικῶν σκευῶν ἐχρησιμοποιήθη τὸ λυόμενον μεταγωγικὸν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.—Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Νομάρχης Λασηθίου καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συναγωνιστοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, μετέβη εἰς τὸ Στρατόπεδον Ἀρρένων Μονῆς Ἀρετίου καὶ ἐνήργησεν ἐπιθεώρησιν ἐπὶ τῇ λήξει τῆς Α' ἐκπαιδευτικῆς περιόδου τῶν βαθμοφόρων, ἐκ τῆς ὁποίας ἔμεινεν ἱκανοποιημένος.

Τὴν Κυριακὴν ἐτελέσθησαν ἐν Ἁγ. Νικολάῳ οἱ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ τῶν Σχηματισμῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Διοικήσεως. Τούτους παρηκολούθησαν ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ καὶ πολλοὶ φίλαθλοι. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1) 100 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις Αης κατηγορίας Φαλαγγιτῶν: 1ος Ἀγαπουλάκης Βασίλειος Ἱεραπέτρας 2.5'', 2ος Καστάνης Δημήτριος 2'15''.

2) 400 μ. ἐλευθ. κολύμβησις. 1ος Χατζηδάκης Γεώργιος 7'9'', 2ος Ζυγάκης Μᾶρκος Ἱεραπέτρας 9'10''.

3) 800 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις Α' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν: 1ος Χατζηδάκης Γεώργιος Ἁγ. Νικολάου 18'5'', 2ος Ἀχλάτης Στυλ. Ἱεραπέτρας 21'.

4) 100 μ. ὑπτία κολύμβησις α' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν: 1ος Κασιδαράκης Γεώργιος Ἱεραπέτρας 2'15'', 2ος Ἀρχατζηκάκης Ἐμμαν. Σητείας 2'25''.

Β' Κατηγορία Φαλαγγιτῶν:

1) 100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις: 1ος Μαλλιωτάκης Ι. Ἱεραπέτρας 2', 2ος Γιαννικάκης Ἐμμαν. Ἁγ. Νικολάου 2'3''.

2) 200 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις: 1ος Γιαννικάκης Ἐμμαν. Ἁγ. Νικολάου 4'20'', 2ος Ταβλᾶς Ζαχαρίας Ἁγ. Νικολάου 4'20''.

3) Σκυταλοδρομία 4X50: 1η ὁμὰς Ἱεραπέτρας.

Διὰ τὴν α' καὶ β' κατηγορίαν Φαλαγγιτισσῶν:

1) 50 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις: 1η Βελημβασάκη Ἄννα Σητείας 1'26'', 2α Φραγκούλη Τασία Σητείας 2'3''.

Διὰ τοὺς Σκαπανεῖς:

1) 50 μέτρα προσθία κολύμβησις: 1) Πατσοῦρος Δημ. Ἁγ. Νικολάου 1'2'', Λυδάκης Γεώργ. 1'2''.

2) 25 μ. προσθία: 1ος Πατσοῦρος Δημ. Ἁγ. Νικολάου 20'', 2ος Βελλόπουλος Ἰω. Ἁγ. Νικολάου 22''.

Σκαπανισσῶν:

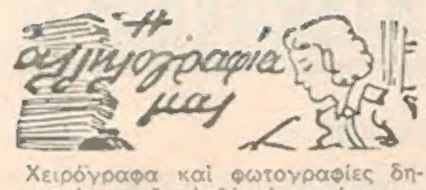
50 μ. προσθ. κολύμβησις: 1η Φραγκούλη Ἔλλη 1'15'', 2α Παπαδάκη Ἔλλη Σητείας 1'20''.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀγῶνας ἔλαβον μέρος 50 ἀθληταὶ καὶ ἀθλήτριαι.

ΖΑΚΡΟΝ (Κρήτης).—Ὁ Σχηματισμὸς Ε. Ο. Ν. Ζάκρου Σητείας εὐχαριστεῖ θερμῶς τοὺς κάτωθι δωρητὰς διὰ τὰς εἰσφοράς των ὑπὲρ τοῦ Σχηματισμοῦ Ζάκρου: α) τοὺς Νικόλαον Αἰλαμάκην Διοικητὴν τοῦ Σχηματισμοῦ Ε. Ο. Ν. Ζάκρου καταθέσαντα δρ. 1000 καὶ Δέσποιναν Αἰλαμάκη διδασκάλισσαν καταθέσασαν δρ. 500 εἰς μνήμην τῆς ἀποβιωσάσης ἀδελφῆς αὐτῶν Ἀντωνίας καὶ β) τὸν Φιλανθρωπικὸν Σύλλογον Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Ζάκρου «Ἡ Μέλισσα», καταθέσαντα 1000 δρχ. διὰ τὴν ἀγορὰν τεσσάρων στολῶν ἀπόρων Φαλαγγιτῶν.

Ἀπὸ τοὺς κολυμβητικοὺς ἀγῶνας Ε. Ο. Ν. Ἁγ. Νικολάου Κρήτης.

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΦΗΝ ΚΑΝΟΝΙΔΟΥ. Εὐχαρίστως ἐλάβομεν τὴν ὡραίαν περιγραφὴν τῆς ἐκδρομῆς σας στὴν Γρανίτσαν καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν δημοσιεύομεν:

«Χθὲς κατὰ τὸ δειλινὸ ὅταν πιὰ δρόσισε λίγο ἡ φλογερὴ μέρα βγήκαμε περίπατο. Περάσαμε ἀπὸ ἀμπέλια καὶ πευκῶνες καὶ ἐπὶ τέλους εἴδαμε τὴν Γρανίτσα, τὸ ὄμορφο αὐτὸ χωριό. Ἀφήνοντας τὸν δημόσιο δρόμο ἀκολουθήσαμε ἕνα μονοπάτι καὶ φτάσαμε στὴν Ἁγία Ἑλένη. Προσκυνήσαμε, ἀνάψαμε κεράκι καὶ συνεχίζοντας τὸν δρόμο μας ποὺ ξετυλίγονταν ἀνάμεσα στ' ἀμπέλια, ἀντικρύσαμε τὸ Μοναστήρι τῆς Κερνίτσας.

Ὁ δρόμος ἦτο ἀνώμαλος καὶ πετρώδης. Παντοῦ ἐβασίλευε γαλήνη. Κανεὶς διαβάτης δὲν τάραζε τὴν ἡσυχία τῆς ἀκροποταμιᾶς. Ἕνας τσοπάνης ἔπαιζε τὴν φλογέρα του, καὶ τὸ ποτάμι ποὺ κυλοῦσε ἦταν σὰ νὰ ψιθύριζε τὴν θλιβερὴ ἱστορία τοῦ Μοναστηριοῦ μὲ τὸ κελάρισμά του, ποὺ μέσα σ' αὐτὸ μεγάλωσε μὲ φωτιὰ καὶ μὲ μπαρούτι ἡ γενιὰ τῶν Κολοκοτρωναίων καὶ ὅλων τῶν Ἡρώων τοῦ Μωριᾶ. Στὸ Μοναστήρι αὐτὸ δὲ μένουν τώρα παρὰ οἱ πολεμίστρες καὶ τὸ ποτάμι ποὺ μᾶς θυμίζουν τὴν ὡραία αὐτὴ ἱστορία».

Ἀπὸ ἕνα ὡραῖο ποίημα τῆς Σκαπάνισσας ΚΑΙΤΗΣ ΚΟΥΖΕΛΕΑ, ποὺ ἀπηγγέλθη εἰς τὰ Μέθανα τὴν 4ην Αὐγούστου, παραλαμβάνομεν τοὺς κάτωθι ὀλίγους στίχους, μὴ δυνάμενοι δυστυχῶς νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον.

...Ξημέρωσε λαμπρὴ αὐγὴ
χαρμόσυνη μιὰ μέρα
καὶ λευθεριὰ σκορπίστηκε
σὲ ὅλον τὸν αἰθέρα.

Γιατ' εἶναι μέρα λυτρωμοῦ
καὶ παλιγγενεσίας,
ἀρχὴ τρίτου πολιτισμοῦ
καὶ ἀνεξαρτησίας.........

ΝΙΚΗΝ ΒΛΟΝΤΗ. Παρακαλεῖσθε νὰ περάσετε ἐκ τῆς Ἐποπτείας τῆς Συντάξεως εἰς ὥρας προμεσημβρινάς. — Ι. Β. ΓΑΛΑΤΗΝ. Τὸ ποίημά σας «Ὁ Φαλαγγίτης στὴν Πατρίδα» ἔχει στιχουργικὰς ἀτελείας:

Πατρίδα τῶν ὀνείρων μας
γλυκειὰ Πατρίδα χαῖρ' ὦ χαῖρε!
τῆς δάφνης στέφανο
χρυσὸ σοῦ φτιάχνω
Ἑλλάς! χρυσῆ Πατρίδα χαῖρε!

Γράφετε ὅτι «δὲν τυγχάνετε ἐξ ἐπαγγέλματος ποιητής» καὶ παρακαλεῖτε νὰ κριθῆτε ἐπιεικῶς. Ἀλλὰ ἡ ποίησις δὲν εἶναι ἐπάγγελμα. Ἐκτὸς πιὰ ἂν ἐννοῆτε ποίησι τὰ στιχουργήματα, ποὺ δημοσιεύονται σὲ ὡρισμένα ἑβδομαδιαῖα λαϊκὰ περιοδικά. — ΒΑΣ. ΚΕΚΗΝ, Σκαπανέα. Ἐδιαβάσαμε τὸ διηγηματάκι σου «Τὸ Ἑλληνόπουλο». Ὁ μικρὸς ἡρωάς σου δὲν φέρθηκε καλά, κατὰ τὴ γνώμη μας. Καὶ μάλιστα σὲ ξένους. Μποροῦσε νὰ τοὺς ἐπιστρέψη τὰ χρήματα, χωρὶς νὰ τοὺς τὰ πετάξη καὶ νὰ τοὺς δώση τὴν πρέπουσαν ἀπάντησιν σὰν Ἑλληνόπουλο ἔξυπνο, ὑπερήφανο καὶ εὐγενικό. Ὅσο γιὰ τὸ γράψιμο... δὲν νομίζεις ὅτι βιάζεσαι νὰ γράψης καὶ μάλιστα νὰ δημοσιεύσης; — Β. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ.—Ἐλάβαμε τὰ ποιήματα «Στὴ θάλασσα» καὶ «Στὴν ἐξοχή». Εἶναι καλὰ γιὰ τὴ σελίδα «Ὁ κῆπος τῶν Σκαπανέων». Γιὰ νὰ δημοσιευθοῦν πρέπει νὰ μᾶς γνωρίσης τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ των. Τί λὲς κι' ἐσύ; — Ι. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΝ. Ἐπήραμε τὸ ἐκδρομικὸ σημείωμά σου «Ἐκκλησάκι ἐρημικό». Περιγράφεις μὲ εὐκολία. Πρόσεξε μόνο τὴ γλῶσσά σου. Χρησιμοποιεῖς τύπους καθαρευούσης πλάϊ σὲ τύπους δημοτικῆς. Λ. χ. γράφεις: ἀπετελεῖτο καὶ φθάσουμε, προήρχοντο καὶ ξέρει, πότε τὸ ὁποῖον καὶ πότε πού. Καὶ ἄλλα πολλὰ συγκρουόμενα.— Γ. Ε. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΝ. Πραγματικὰ πάλλεται ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό, ἀλλ' εἶναι ἀρκετὸ ἄραγε γιὰ ἕνα ποίημα; Προσέξατε τοὺς κάτωθι στίχους, ποὺ εἶναι οἱ καλύτεροι τοῦ ποιήματός σας:

Στρατοὶ καὶ στόλοι ἄγρυπνοι,
Κολοκοτρωναῖοι, Μιαουλῆδες τώρα
τὰ σύνορα ὑπερασπίζονται
στὰ χιόνια καὶ στὴ μπόρα,
ν' ἀγωνισθοῦν εἶν' ἕτοιμοι
γιὰ τὴν Πατρίδα τὴ μεγάλη
καὶ ν' ἀποθάνουν ἔνδοξοι
στῆς μάνας τὴν ἀγκάλη.

Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΝ. — Βαρβάρους Πεδιάδος. Φωτογραφία θολή, δὲν ἀποδίδεται εἰς κλισέ. — 251 Β. Φάλαγγα Ἀρρένων. Σιδηρόκαστρον. Ὁμοίως πλὴν μιᾶς ἥτις θὰ δημοσιευθῆ.— Φ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΗΝ. Ἐνταῦθα. Γνωρίσατέ μας τὴν Δ)σιν σας διὰ νὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν ἀναλυτικῶς. — ΑΝΔΡΕΑΝ ΣΤ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε καὶ σὲ συγχαίρομε γιὰ τὸ γραμματάκι σου. Γράφεις: «Μὲ πειθαρχία ἐκτελῶ πάντα τὶς διαταγὲς τοῦ θεοσταλμένου ἀρχηγοῦ μας Ἰ. Μεταξᾶ». Ἀπὸ τὸ ποιηματάκι ποὺ μᾶς ἔστειλες δημοσιεύομε τὴν πρώτη στροφή.

Νὰ μὴ ξεχνᾶτε
καὶ ν' ἀγαπᾶτε
τὴ θάλασσά μας,
ποὺ σὰν ἀφρίζει
δροσιὰ χαρίζει
στὰ μάγουλά μας.

— ΠΑΝΤΕΛΗΝ ΜΠΕΛΚΑ. Δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ σατυρικὸ τραγούδι σου «Πέτρα ποὺ κυλᾶ»:

ΠΕΤΡΑ ΠΟΥ ΚΥΛΑ

— Να μὴν προβιβαστῆς ἐφέτος! Τρομερό!
Δὲν εἶσαι, Περικλῆ, καθόλου ἐν τάξει!
εἶπε ὁ μπαμπᾶς ἀγριεμένος στὸ μικρὸ
ποὺ ἔτυχε νὰ μὴν ἀλλάξη τάξι.

— Μὰ ἐσὺ μπαμπᾶ μοῦ λὲς μιὰ παροιμία,
πὼς πέτρα ποὺ μετατοπίζεται συχνά,
ποτὲ δὲν θὰ βρῆ προκοπὴ καμμία,
καὶ χόρτο δὲν θὰ πιάση πουθενά.

Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ ἐφρόντισα ὡρισμένως
νὰ εἶμαι μὲ τὴν παροιμία σου ἐν τάξει
καὶ γιὰ νὰ δῶ μιὰ πρόοδο ὁ καημένος,
δὲν ἐκουνήθηκα ἀπ' τὴ δευτέρα τάξι.

Διάβασέ το δυνατὰ καὶ ρυθμικὰ καὶ θ' ἀντιληφθῆς «μὲ τὸ αὐτί» τὰ μετρικὰ σφάλματά του. — ΔΗΜ. ΜΟΥΣΑΝ. Ἀπὸ τὸ ὡραῖο γράμμα σου δημοσιεύομε ἐδῶ τὴν ἀκόλουθη περικοπή: «...στὴ «Νεολαία» διαβάζω τὶς ὑποθῆκες τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ τὶς ὁποῖες, ὅλοι ἐμεῖς οἱ νέοι καὶ νέες τῆς Ἑλλάδος, πρέπει νὰ φυλάσσωμε σὰν κάτι τὸ πολυτιμότερο ποὺ ἔχομε καὶ συνάμα νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι γιὰ τὸν μεγάλον Ἀρχηγόν μας, τὸν πνευματικό μας πατέρα κ. Ἰωάννην Μεταξᾶ». — ΝΙΚ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ. Τὰ ποιήματά σου εἶναι γραμμένα καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Εἶναι πολὺ περίεργο νὰ μὴ δίδετε σημασία στὴ σύστασί μας αὐτή, ἡ ὁποία γίνεται σχεδὸν σὲ κάθε τεῦχος. — ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀξιέπαινος πράγματι ὁ μαθητὴς τῆς γ' τάξεως τῆς νυκτερινῆς σχολῆς «Προμηθέως» Δημήτριος Τσάφος, διὰ τὴν ὡραίαν του χειρονομίαν. Ἀναδημοσιεύομε τὸ ἀπόκομμα ποὺ ἔστειλες διὰ νὰ τὸ διαβάσουν ὅσοι δὲν ἔτυχε νὰ τὸ ἰδοῦν στὸν καθημερινὸ τύπο.

Ὁ μαθητὴς τῆς γ' τάξεως Δημήτρ. Τσάφος τῆς νυκτερινῆς σχολῆς «Προμηθέως» διαθέτων τὸ ἔπαθλόν του ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας εἶπε τ' ἀκόλουθα λόγια πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων τῆς 30 - 6 - 40.

Μεγάλε μας Πατέρα,

Ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὸ ἐθνοσωτήριον καὶ μεγαλειῶδες ἔργον Σας, ὑποβάλλω πρὸς Ὑμᾶς θερμοτάτην παράκλησιν ὅπως μοὶ ἐπιτρέψητε καὶ τὸ τιμητικὸν δι' ἐμὲ ἐκ δραχμῶν 500 ἔπαθλον τὸ θέσω εἰς τὴν διάθεσίν σας ὑπὲρ τῆς ἀγαπητῆς μας Βασιλικῆς Ἀεροπορίας μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὐαρεστηθῆ ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης νὰ χαρίση εἰς ἕνα πτωχὸν ἐργάτην, μαθητὴν τῶν σχολῶν «Προμηθέως», τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώση τὴν εὐγνωμοσύνην του καὶ μνήμων τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀλληλεγγύης, τὰ πατριωτικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα.

— ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ Γ. ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΝ. Πρόσεξε πόσο ὡραῖα καὶ σωστὰ τὰ λὲς στὸ γράμμα σου «...τὴν ἀφοσίωσί μου καὶ τὴν ἀγάπη μου πρὸς τὸν μεγάλον Ἀρχηγό μας, ποὺ μὲ τὴν ἀτσαλένια καρδιὰ καὶ τὴν τεράστια δύναμι τῆς θελήσεως ἔδωσε ζωή, εὐημερία καὶ δόξα στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ καὶ στὴν πατρίδα Ἑλλάδα μὲ τὴ θεόπνευστη ἐκείνη χειρονομία του τῆς 4ης Αὐγούστου 1936» καὶ πόσο ἀντιποιητικὰ στὸ ποίημά σου «Σὰν ἕνας θούριος».

Κηρύξατε στὸν κόσμο
καὶ σ' ὅλο τὸν ντουνιᾶ
πὼς γιὰ τὸν Ἀρχηγό μας
κάνουμε τὴ χαρά(;)
Ἀφῆστε νὰ πετάξη
μιὰ ἔξαλλος χαρὰ
καὶ δεῖξτε τὴν ἀγάπη
στὸν κύριο Μεταξᾶ.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους. Μᾶς γράφουν ὡραιότατα κι' ἐνθουσιώδη γράμματα, τὰ ὁποῖα συνοδεύονται δυστυχῶς ἀπὸ στιχουργήματα τῆς ποιότητος τοῦ παραπάνω. Πολλὲς φορὲς καὶ χειροτέρας. — ΗΡΑΚΛΗΝ ΦΛΩΡΑΚΗΝ. Δημοσιεύομε στὴν παροῦσα στήλη τὸ 3 τετράστιχο τοῦ ποιήματός σου «Τὸ ξύπνημα».

Μὰ ἡ διχόνοια ποὺ πάντα γκρεμίζει
νάτη στέκεται μπρός τους ὀρθὴ
καὶ ἐκεῖνα ποὺ ἡ ὁμόνοια κτίζει
μὲ μιᾶς ὅλα τὰ ρίχνει ἡ σκληρή.

Τὄχεις γραμμένο ἐπάνω στὸ ρυθμὸ τοῦ γνωστοῦ ποιήματος «Στῶν Ψαρῶν τὴν ὁλό-μαυρη ρά-χη», μέτρο ἀναπαιστικό. Προσπάθησε νὰ τὸ ξαναγράψης χωρὶς χασμωδίες καὶ μετρικὰ λάθη καὶ ξαναστεῖλέ το. — ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΝ. Τὸν τελευταῖο στίχο τὸν χαρακτηρίζει ὑπερβολικὴ οἰκειότης, ἀνάρμοστος πρὸς πρόσωπον τόσο σεβαστό. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἡ ποίησις δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ δικαιώση, πολὺ δὲ ὀλιγώτερο ἡ στιχουργία! — Κ. ΖΑΠΠΑΝ. Καλογραμμένο καὶ μὲ ὡραῖα νοήματα. Καθὼς εἶδες ἐδημοσιεύθησαν σχετικὰ εἰς τὰ πανηγυρικὰ τεύχη τῆς 4ης Αὐγούστου. Περιμένομε κάτι ἄλλο. — ΠΑΝΤ. ΘΕΟΓΕΝΗΗΝ. Σοῦ ὑπενθυμίζομε τοὺς τελευταίους στίχους τοῦ τραγουδιοῦ «Ἂς τὴ βάρκα» τοῦ Κ. Χατζοπούλου.

Κι' ἂν τριγύρω βογγᾶ, κι' ἂν ψηλὰ συννεφιάζη
κάπου ὁ ἥλιος σὲ κάποιο γιαλὸ θὰ γελᾶ
κι' ἂν πικρὸ τὴν ψυχή σου τὸ δάκρυ τὴ ραίνη
πάντα κάπου κρυφὰ μιὰ χαρὰ τὴν προσμένει!

— ΣΠ. ΚΑΤΣΑΝΤ. Φωτογραφία ἐλήφθη. Εἶναι λίγο τσακισμένη. Ἂν γίνεται κλισὲ θὰ δημοσιευθῆ εὐχαρίστως. Ἄλλως θὰ τὰς ζητήσωμε νὰ μᾶς ἀποστείλετε ἄλλην. — ΝΙΚ. ΔΕΔΟΥΣΗΝ. Ἂς ἔχωμε ἀπόλυτην ἐμπιστοσύνη στὸν Ἀρχηγόν μας κ. Ἰωάννην Μεταξᾶ καὶ ὅλα θὰ πᾶνε κατ' εὐχήν. Σχετικῶς μὲ ὅσα ἐρωτᾶς, θὰ σοῦ ἀπαντήσωμεν ταχυδρομικῶς. — ΕΛΕΝΗΗΝ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ. Ὡραιοτάτη ἡ ἐνέργειά σου. Σὲ συγχαίρομε θερμῶς. — ΦΡ. ΒΑΚΟΝΔΙΟΝ. Συμφωνοῦμε ἀπολύτως. Θὰ εἰσηγηθοῦμε. Παραλλήλως γράψε κι' ἐσὺ στὸ ἁρμόδιο γραφεῖο. Οἱ στίχοι ἔχουν μετρικὰς ἐλλείψεις. — Θ. ΚΑΠΕΤΗΗΝ. Καλὸ ὑλικό, ἀλλὰ κακὴ τέχνη. — ΜΑΝΩΛΗΝ ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΝ. Δὲν εἶναι διήγημα. Ἁπλὸ σκίτσο. Τοῦ λείπει ἡ λογοτεχνικὴ μορφή. Προσπάθησε νὰ τὸ ἀναπτύξης περισσότερο καὶ νὰ τὸ γράψης προσεκτικώτερα. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΘΕΟΔΩΡΑΤΟΝ. Θὰ δημοσιευθῆ, ἀλλὰ μὲ ὡρισμένας ἀναγκαίας διορθώσεις, ἰδίως στὴ γλῶσσα. Γιατὶ χρησιμοποιεῖτε τὸν τύπο «σ' τὴν» ἀντὶ στήν; Καὶ ἀκόμη πλειὸ ἀντὶ πιό, ταῖς ἡμέραις ἀντὶ τὶς ἡμέρες, καὶ 'γὼ ἀντὶ κι' ἐγώ, κυττάζω ἀντὶ κοιτάζω; — Κ. ΠΑΓΩΝΗΗΝ. Ἐλήφθη ἀργά. — ΕΜΜΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΜΑΝΩΛΗΝ. Τὸ ἄρθρο σας «Εἰς τὸν διπλοῦν πέλεκυν τῆς Ε. Ο. Ν.» εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐλήφθη δυστυχῶς ὑπ' ὄ-

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΙ' Η ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΛΙΜΝΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1559)

κάνη μὲ νερό. Τότες ἔπεσε στὰ πόδια της καὶ τὴν παρακαλοῦσε νὰ μὴ ξαναγίνη πιὰ βατραχίνα.

— Δὲ βλέπεις τί ὑποφέρω, νὰ μὴ μπορῶ νὰ βγῶ στὸν κόσμο, νὰ μὲ κοροϊδεύουν τ' ἀδέρφια μου, ἐνῶ ἐσὺ εἶσαι ὡραιότερη κι' ἀπὸ τὶς δυὸ γυναῖκες τῶν ἀδερφῶν μου;

Τότες τοῦ εἶπε ἐκείνη:

— Ἡ οἰκογένειά μου εἶναι βασιλικὴ κι' ὁ θεὸς μᾶς καταράστηκε καὶ βούλιαξε τὸ βασίλειό μας καί, γιὰ νὰ ζοῦμε καὶ νὰ ὑποφέρουμε, μᾶς ἔδωσε ὁ θεὸς τοῦτο τὸ καβούκι γιὰ νὰ ζοῦμε μέσα στὴ λίμνη, κι' εἶναι μέσα στὴ λίμνη τ' ἀγαθά μας, καὶ τὸ βιός μας, κι' ὅλα μας, κι' ἕνας μάγος μοῦ εἶπε πὼς σὰν βρεθῆ κανένας καὶ μ' ἀγαπήση καὶ δὲν βλαστημάη τὴν ὥρα ποὺ μὲ βρῆκε, θὰ γίνω ἄνθρωπος. Ἔμεινα, λοιπόν, βατραχίνα, γιὰ νὰ σὲ δοκιμάσω, κι' ἀφοῦ τώρα σὲ εἶδα πὼς εἶσαι τόσο καλός, θὰ σὲ κάνω εὐτυχῆ καὶ θ' ἀφήσουμε τὶς νυφάδες σου νὰ μείνουν μὲ τὰ γέλια.

Τότες ἐκεῖνος εὐχαριστήθηκε πολύ, κι' ἀφοῦ τῆς ἔρριξε τὸ καβούκι της, ὅπως τοῦ εἶπε, μέσα στὸ πηγάδι γιὰ νὰ εἶναι πάντα δροσερή, τὴν πῆρε γυναῖκα του καὶ ζῆσαν εὐτυχισμένοι.

1) Ἡ Σκαπάνισσα Νίτσα Ἐπιτροπάκη ἐκ Καλαμωτῆς τῆς Χίου. 2) Ὁ Σκαπανεὺς Ἀλκιβιάδης Γ. Πλουτάκης ἐκ Δαφνῶν Ἡρακλείου Κρήτης. 3) Αἱ δίδυμοι Σκαπάνισσαι Εὐλαλία καὶ Βασιλεία Θεοδωρίδου. 4) Ὁ Σκαπανεὺς Ἀλ. Κουρουθανάσης. 5) Ἡ Σκαπάνισσα Ἰωάννα Γοβατζιδάκη ἐκ Κρήτης. 6) Ἡ Σκαπάνισσα Ἑλένη Βέργου. 7) Ἡ Σκαπάνισσα Καίτη Δ. Κουζουλὲ ἐκ Πειραιῶς.

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

φιν.— ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΝ, ΓΕΩΡΓΙΟΝ καὶ ΜΑΡΙΝΑΝ ΒΑΛΣΑΜΗ. Σκαπανεῖς. Φωτογραφία σας ἐδόθη στὸν καλλιτεχνικὸν συνεργάτην, ὅστις θὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν δημοσίευσι.— ΑΝΔΡ. ΜΕΡΤΖΑΚΗΝ. Σταυρόλεξό σου ἐδόθη στὸν ἁρμόδιον συντάκτην.— Ι. Σ. ΚΩΤΣΗΝ. Δημοσιεύομε κατωτέρω τὸ ποίημά σας, ποὺ ἀπηγγέλθη κατὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου ἐκ μέρους της Ε.Ο.Ν. Πέτα πρὸς τοὺς πεσόντας φιλέλληνας, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἱστορικῆς μάχης 4 Ἰουλίου 1822.

«Ἀγκαλιασμένη ἡ λευτεριὰ μαζὶ μὲ τὴν πατρίδα
κάτ' ἀπ' ἐλεύθερο οὐρανὸ στοῦ ἥλιου τὴν ἀχτίδα
Σὲ σᾶς νεκροὶ μας Ἥρωες στέλνει μὲ τὰ παιδιά της
ἀπὸ τὴ δάφνη ποὺ κρατεῖ μέσα στὴν ἀγκαλιά της.

Τὸ σκαλισμένο μάρμαρο ποὺ ὁ ἥλιος τὸ φωτίζει
γονατιστὰ καθ' Ἕλληνας ἀσπάζεται δακρύζει,
μ' εὐγνωμοσύνης δάκρυα βρέχει τὸ ἅγιο χῶμα,
ποὺ σᾶς κρατᾶ ἀνάγλυφα στὴν ἀγκαλιὰ τ' αἰώνια.

Τὸ χῶμα αὐτὸ ποὺ βάψατε μὲ τὸ δικό σας αἷμα
μέσα στὴ νεκρανάσταση κείνη τοῦ εἰκοσιένα
καὶ ποὺ ρουφᾶ ἐλεύθερο τὴ δρόσο ὅπου στάζει
ἀπ' τοῦ ἐλεύθερου οὐρανοῦ τὸ γαλανὸ ἀπλάζι.

Τὰ γράμματα στὸ μάρμαρο στολίζει τὸ φεγγάρι
σᾶς νανουρίζει στὴ νυχτιὰ τοῦ ἀηδονιοῦ ἡ χάρη
ὁ οὐρανὸς σᾶς χαιρετᾶ, ὁ ἥλιος σᾶς φωτίζει
κι' ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ὁ ἑλληνισμὸς στεφάνια σᾶς χαρίζει.

Καὶ τἀγεράκι τοῦ βουνοῦ στὰ δάση τριγυρίζει
μέσ' ἀπὸ δάφνες καὶ μυρτιὲς τὸ ἄρωμα στραγγίζει
τὸ χῶρο σας τὸν ἱερὸ μὲ σεβασμὸ ραντίζει
κι' αἰώνια ἡ μνήμη σας καὶ κείνη φιθυρίζει.

— ΑΓΓΕΛΟΝ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Εὖγε διὰ τὰ ὡραῖα αἰσθήματά σου. Ἔτσι πρέπει νὰ αἰσθάνωνται καὶ νὰ σκέπτωνται τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. — ΣΠ. ΚΩΣΤ. ΚΕΡΚΥΡΑΝ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμῶς διὰ τὸ περιεχόμενο τῶν ἐπιστολῶν σας. Γιὰ ποιὸ λόγο, ὅμως, ὑπογράφετε μὲ συγκεκαλυμμένο τὸ ὀνοματεπώνυμό σας; Τὸ ἴδιο καὶ στὸ ποίημά σας. — Γ. Γ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ. Καλογραμμένη ἡ ἔκθεσίς σου «Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Ἐξοχὴν». Πρὸς δημοσίευσι στεῖλε μας κάτι ἄλλο γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος. — ΚΑΙΤΗΝ Χ. Κ. Μᾶς γράφεις «...σᾶς στέλνω τρία ποιηματάκια καὶ ἕνα παραμυθάκι γιὰ τὴ «σελίδα τῶν σκαπανέων», γιατὶ θέλω κι' ἐγὼ νὰ λάβω μέρος στὴν πνευματικὴ μας κίνησι. Τὸ πρῶτό μου ποίημα». Καὶ ἀκολουθεῖ τὸ ποίημα «Πορτοκάλι»:

Ἐπῆρε μὲ πολλὴ χαρὰ
τὸ ὄμορφο τὸ πορτοκάλι
καὶ μὲ ἀκόμη πιὸ μεγάλη
χαρὰ τὸ δάγκωσε ὁ μικρός.
Μὰ μόρφασε ἐκφραστικὰ
καὶ «ἄ!, εἶπε, τὸ πικρὸ τὸ φροῦτο
κρίμα, ποὺ λένε πὼς ἐτοῦτο
εἶν' ὁ γλυκύτερος καρπός».
Τότε πετάχθηκε ὁ μπαμπᾶς
«βγάλε τὴ φλοῦδα του καϋμένε μου
καὶ τότε φάγε το καὶ πές μου
γλυκὸ ἂν εἶναι ἢ πικρό.
Μάθε παιδί μου ἀπὸ μικρὸς
ποτὲ σου γνώμη νὰ μὴ δίνῃς
ποτέ, ποτὲ σου νὰ μὴ κρίνῃς
ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό».

Ἀκολουθεῖ τὸ «δεύτερό σου ποίημα»: «Πιγολαμπίδα καὶ φίδι» κι' ἔπειτα τὸ τρίτο σου ποίημα: «Καλωσύνη».

Τί κρίμα! Ἔσπασ' ἡ Φιφὴ καὶ πάλι
τῆς κούκλας τὸ πέτρινο κεφάλι.
Καὶ ἡ μικρὴ ἀπρόσεκτη ὅλο κλαίει
καὶ στὴ μεγάλη ἀδελφή της λέει
«Γρήγορα τρέξε φέρε τὸ γιατρὸ
νὰ τῆς ἀλλάξῃ τὸ κεφάλι μὲ γερό!»
Μὰ τότε ἡ καλή της ἀδελφούλα
γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὴ μικρούλα
τὴν κούκλα τὴ δική της πρόθυμα δίνει,
σ' ἐκείνη ὅμως μένει ἡ καλωσύνη.

Καὶ τελειώνεις τὸ γράμμα σου μὲ τὸ ὑστερόγραφο «ἐὰν αὐτὰ ποὺ σᾶς στέλνω σᾶς ἀρέσουν, θὰ ξαναγράφω καὶ ἄλλα». Δὲν ἀφίνομε τὸ πρᾶγμα νὰ περάσει ἀπαρατήρητο. Ἐπιεικῶς ὅμως φερόμενοι δὲν σχολιάζομε. Θέλομε νὰ πιστεύωμε ὅτι εἶσαι πολὺ νεαρά. Πάντως μὴ τὸ ἐπαναλάβῃς! — ΠΥΡΡΟΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Τὸ ποίημα «Ἀνοιξιάτικο πρωὶ» ἔχει πολλὲς ἀρρυθμίες, χασμωδίες καὶ ἄλλας ἐλλείψεις:

Κινάει ἀπὸ παλάτια
ὁ ἥλιος τὸ πρωΐ,
περνάει ἀπὸ ἐλάτια
ἀπ' τὴν ἀνατολή.

Τί σοῦ λέει; Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις ἐδόθησαν στὸν ἁρμόδιον συντάκτην, ὁ ὁποῖος θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἐν καιρῷ — ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓ. ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ ΒΟΛΟΥ. Ἡ φωτογραφία τοῦ μικροῦ σκαπανέως Νίκου Λιχναροπούλου θὰ δημοσιευθῇ στὸν «Κῆπο τῶν σκαπανέων». Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Δημοσιεύομε ἐδῶ μία περικοπὴ τῆς ἐπιστολῆς σας:

«...Ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃς νὰ σοῦ ἐκδηλώσωμε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὸ μεγάλο μας θαυμασμὸ καὶ τὴ μεγάλη μας ἀγάπη γιὰ σένα. Μπῆκες τόσο βαθειὰ στὶς ψυχές μας, ποὺ ἀποτέλεσες ἕνα κομμάτι ἀπ' αὐτὲς ποὺ δύσκολα θὰ μπορέσωμε νὰ τὸ ἀποβάλωμε. Γίνηκες σύντροφός μας ἀχώριστος, κι' ἔτσι σ' ἔχουμε μαζύ μας κάθε ὥρα, κάθε στιγμή, πάντοτε. Γι' αὐτὸ καὶ μεῖς γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ σοῦ γράφουμε κεῖνα ποὺ ἴσως κι' ἄλλοι πιὸ μπροστὰ ἀπὸ μᾶς βροντοφώνησαν. «Τράβα μπροστὰ «Νεολαία» κι' ὅλα μεῖς τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας θὰ κάμωμε τὸ καθῆκον μας ὅπως τὸ θέλει ὁ Ἀρχηγός μας κι' ὁ μεγάλος μας Βασιλιᾶς κι' ὅπως Σὺ κάθε βδομάδα μᾶς προστάζεις, γιατὶ ἡ φωνὴ ἡ δική σου εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ ποὺ μάθαμε καὶ ξέρουμε νὰ τοὺς ὑπακούωμε».

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

